

Szolgáltatás-leírás

a KELER Szolgáltatásfejlesztési Program (KSZP)
fejlesztéseihez kapcsolódóan

v 2.0

2020. június 30.

VERZIÓKÖVETÉS.....	4
1. BEVEZETŐ.....	5
2. TÖRZSADATOK.....	6
2.1. ÜGYFELADATOK NYILVÁNTARTÁSA.....	6
2.2. SZÁMLÁK.....	6
2.2.1. Számlastruktúra.....	6
2.2.2. Értékpapírszámlák és egyenlegek nyilvántartása.....	6
2.2.3. Pénzszámlák és egyenlegek nyilvántartása.....	6
2.2.4. Értékpapír- és pénzszámlák egymáshoz rendelése a KELER-ben.....	7
2.2.5. Számlastruktúra a T2S-ben.....	8
2.2.6. Account Operator modell – számla feletti rendelkezési jog delegálása.....	10
2.3. ÉRTÉKPAPÍROK.....	10
2.3.1. Értékpapír-törzsadatokhoz kapcsolódó új validációs szabályok.....	10
2.3.2. T2S-ben kiegyenlíthető magyar kibocsátású értékpapírok.....	11
3. ÉRTÉKPAPÍR-KIEGYENLÍTÉS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI.....	12
3.1. KIEGYENLÍTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁK.....	12
3.2. HOZZÁFÉRÉS T2S SZOLGÁLTATÁSOKHOZ.....	14
3.3. KIEGYENLÍTÉSI MEGBÍZÁSOK ÉLETCIKLUSA.....	14
3.4. MEGBÍZÁSOK BEFOGADÁSA ÉS ELLENŐRZÉSE.....	15
3.5. MEGBÍZÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ STÁTUSZÜZENETEK.....	15
3.6. PÁROSÍTÁS (MATCHING).....	17
3.6.1. FOP transzferek automatikus párosítása, jóváírása.....	19
3.6.2. Partnerek azonosítása.....	19
3.6.3. Counterparty számlaszám.....	20
3.6.4. Kiegyenlítés tervezett napja.....	20
3.6.5. Ügyletkötés napja.....	20
3.6.6. Kiegyenlítendő értékpapír mennyisége.....	21
3.6.7. Opt-out, Ex/Cum indikátorok.....	21
3.6.8. Párosítandó referencia (Common Trade Reference).....	21
3.6.9. Kiegyenlítési toleranciaszintek.....	21
3.6.10. Potenciális párosítás.....	22
3.7. ALLEGEMENT FUNKCIÓ.....	22
3.8. PRIORITÁS-KEZELÉS.....	23
3.8.1. Ügyfél prioritás módosítás.....	24
3.8.2. Prioritáskezelés a T2S-ben.....	24
3.9. HOLD/RELEASE FUNKCIÓ.....	25
3.9.1. Hold/Release mechanizmusok a T2S-ben.....	25
3.10. KIEGYENLÍTÉSI MEGBÍZÁSOK TÖRLÉSE.....	26
3.11. REFERENCIASZÁMOK.....	27
3.11.1. Referenciaszámok a hazai kiegyenlítésekben.....	27
3.12. A KIEGYENLÍTÉS VÉGLEGESSÉGÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK VÁLTOZÁSAI.....	31
3.13. ÜZLETI NAP ÉS ÜZEMIDŐ.....	32
3.13.1. Üzleti naptár kezelés.....	32
3.13.2. A KELER üzleti nap működése, üzemidő-kezelés.....	34
3.13.3. A KELER és a T2S üzemidejének illesztése.....	35
3.13.4. Tranzakciószintű üzemidő-kezelés.....	36
3.14. ÖRÖKÍTÉS.....	37

3.15.	RÉSZLEGES KIEGYENLÍTÉS	37
3.15.1.	<i>Részleges kiegyenlítés folyamata, státuszolása</i>	<i>38</i>
3.16.	FEDEZETVIZSGÁLAT ÉS KÖNYVELÉS	41
3.16.1.	<i>T2S-be feladandó tranzakciók fedezetének zárolása</i>	<i>41</i>
4.	AZ EGYES TRANZAKCIÓTÍPUSOK JELLEMZŐI	43
4.1.	ÉRTÉKPAPÍR-TRANSZFER - FOP	43
4.1.1.	<i>Összekapcsolt (linkelt) FOP transzferek.....</i>	<i>43</i>
4.1.2.	<i>Automatikus transzfer-generálás és jóváírás.....</i>	<i>44</i>
4.2.	FŐSZÁMLÁN BELÜLI ÉRTÉKPAPÍR-TRANSZFER - FOP (POZÍCIÓ-RENDEZÉS)	45
4.3.	ÉRTÉKPAPÍR ADÁSVÉTEL (DVP).....	45
4.4.	ELSŐDLEGES PIACI ÜGYLETEK	46
4.5.	BÉT FIX ÉS AUKCIÓS ÜGYLETEK.....	46
4.6.	KELER KSZF ÁLTAL GARANTÁLT MULTINET ÜGYLETEK	47
4.7.	DERIVATÍV ÜGYLETEK FIZIKAI SZÁLLÍTÁSA (FISZER)	48
4.8.	CROSS-BORDER MEGBÍZÁSOK KÖNYVELÉSE	48
4.9.	KÜLFÖLDI TÁRSASÁGI ESEMÉNYEK KÖNYVELÉSE	48
4.10.	ZÁROLÁSOK	48
4.10.1.	<i>Zárolási instrukciók jellemzői</i>	<i>48</i>
4.10.2.	<i>Zárolási megbízások típusai</i>	<i>50</i>
4.10.3.	<i>Zárolási jogcímek</i>	<i>51</i>
4.10.4.	<i>Lejárt zárolások automatikus feloldása vagy értékpapír lejárat miatti automatikus zárolás feloldás</i>	<i>51</i>
4.11.	REPO TRANZAKCIÓK.....	52
4.12.	NYÍLT VÉGŰ BEFEKTETÉSI ALAPOK FORGALMAZÁSA ÉS KIEGYENLÍTÉSE	54
4.13.	ÉRTÉKPAPÍRMOZGÁS NÉLKÜLI PÉNZÁTUTALÁS (PAYMENT FREE OF DELIVERY / PFOD).....	54
5.	KIEGYENLÍTÉSI FEGYELMET ÉRINTŐ INTÉZKEDÉSEK.....	56
5.1.	MEGHIÚSULÁSOK MEGAKADÁLYOZÁSÁT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK.....	56
5.2.	PÉNZBÍRSÁGOK.....	56
5.2.1.	<i>Pénzbírsággal érintett megbízások</i>	<i>56</i>
5.2.2.	<i>A pénzbírságok típusai és kiszámítása</i>	<i>57</i>
5.2.3.	<i>Pénzbírságok jelentése</i>	<i>59</i>
5.2.4.	<i>Bírságok életciklusa, bírságnaptár</i>	<i>59</i>
5.2.5.	<i>Pénzbírságok fellebbezése, módosítása</i>	<i>60</i>
5.2.6.	<i>Pénzbírságok kiegyenlítése</i>	<i>60</i>
5.2.7.	<i>A központi szerződő fél (KELER KSZF) által elszámolt ügyletek után esedékes pénzbírságok</i>	<i>61</i>
5.3.	KÖTELEZŐ KÉNYSZERBESZERZÉS.....	62
5.3.1.	<i>Kényszerbeszerzések jelentése</i>	<i>62</i>
6.	ÜGYFELEK ÁLTAL ELÉRHETŐ RIPORTOK, LEKÉRDEZÉSEK.....	64
7.	DÍJSZÁMÍTÁS, SZÁMLÁZÁS.....	66
7.1.	DÍJSZÁMÍTÁSSAL KAPCSOLATOS VÁLTOZÁSOK	66
7.1.1.	<i>Újjonnan bevezetésre kerülő értékpapír kiegyenlítési tranzakciók</i>	<i>66</i>
7.2.	SZÁMLÁZÁSSAL KAPCSOLATOS ÚJDONSÁGOK ÉS VÁLTOZÁSOK.....	66
7.2.1.	<i>Értékpapír kiegyenlítéshez kapcsolódó SWIFT üzenetkommunikációs díjak</i>	<i>66</i>
7.2.2.	<i>Reverse Billing</i>	<i>67</i>

VERZIÓKÖVETÉS

Verzió	Dátum	Megjegyzés
1.0	2019.07.15.	KSZP első fázis szakmai tartalmának ismertetése
2.0	2020.06.30.	KSZP rendszerek specifikációi alapján bővített és átdolgozott kiadás

1. BEVEZETŐ

A KELER egy új, átfogó programot indított KELER Szolgáltatásfejlesztési Program (KSZP) néven 2018-ban. A KELER azt a célt tűzte ki, hogy új alapokon, hazai fejlesztői-szállítói háttérrel vág neki egy, a jelenleginél modernebb, magasabb színvonalú informatikai infrastruktúra megteremtésének, tovább erősítve helyét az európai központi értéktárak mezőnyében.

A KSZP keretében - több projektszakaszban - egymásra épülve, a fokozatosság elve mentén kerülnek kialakításra az egyes funkcionális, illetve szolgáltatási elemek.

A Program első szakaszának középpontjában az értékpapír-kiegyenlítési rendszer megújítása áll. Ennek keretében a KELER jelenlegi számlavezetési alaprendszerei megtartása mellett bevezetésre kerül egy új kiegyenlítési platform, kialakításra kerül a KELER és a T2S közötti automatikus interfész, valamint megvalósulnak azok a szolgáltatások és mechanizmusok, amelyeket a elsősorban a CSDR¹ és a hozzá kapcsolódó, a kiegyenlítési fegyelmet szabályozó európai uniós rendelet (SDR²) előírásai tesznek szükségessé.

Az új kiegyenlítési platformmal egyidejűleg megteremtjük a KELER új törzsadatkezelő-, és díjszámítási rendszereinek alapjait is, amelyekre építve az Ügyfeleink számára készülő kivonatok és riportok is teljesen megújulnak.

A KELER és informatikai szállítói e dokumentum első verziójának megjelenését követően, részletes szakmai specifikációt végeztek az említett rendszerek fejlesztései kapcsán.

Jelen dokumentum a specifikációk készültségi szintje alapján az előző kiadáshoz képest jelentősen bővített tartalommal foglalja össze mindazokat a szolgáltatásokat és azoknak - a jelenlegi működéshez viszonyított - változásait, amelyek a jövőben, a Program első fázisának élesítését követően lesznek elérhetők, lehetővé téve ezzel Ügyfeleink számára a fejlesztési és szolgáltatási-szint követelményeik részletesebb meghatározását, illetve tervezhetőségét.

A dokumentumban nem említett szolgáltatások kapcsán nem tervezünk változást a Program első szakaszában.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy jelen szolgáltatás-leírás - a KELER-ben még jelenleg is párhuzamosan futó specifikációs feladatok és a szabályozási környezet bizonytalansága miatt - nem tekinthető teljes körűnek és véglegesnek. Egyes részterületeket érintő információk - így pl. a kiegyenlítési fegyelmet (SDR) érintő funkciók - további elemzéseket igényelnek.

Mindazonáltal az egyes szolgáltatási- és funkcionális elemek bemutatása során arra törekedtünk, hogy Ügyfeleink számára a jelenlegi ismereteink szerint minél átfogóbb, lehetőség szerint teljes körű információkkal szolgálhassunk.

A dokumentum további kiadásait verzió követéssel folyamatosan bővítjük az egyes funkciókhoz kapcsolódó, később rendelkezésre álló részletesebb információkkal, illetve az esetleges változásokkal.

Bízunk benne, hogy a Program hozzájárul a magyar tőkepiac európai uniós sztenderdekhez igazodó, hatékonyabb, biztonságosabb és versenyképes működéséhez, valamint Ügyfeleink elégedettségére szolgálnak a megvalósuló fejlesztéseink!

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról („CSDR”)

² A Bizottság (EU) 2018/1229 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. május 25.) a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kiegyenlítési fegyelemre vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

2. TÖRZSADATOK

2.1. Ügyfeladatok nyilvántartása

A KSZP keretében bevezetett új rendszerekkel az ügyfél (partner) szintű nyilvántartás nem változik, illetve a meglévő szerződések alapján nyújtott szolgáltatások folyamatossága biztosított. Új ügyfél-azonosító nem kerül bevezetésre a kiegyenlítési rendszer résztvevői számára.

A résztvevői számlák BIC alapú azonosításának és alapértelmezett számla-összerendelések szabályait az egyes alfejezetek tartalmazzák.

2.2. Számlák

2.2.1. Számlastruktúra

A jelenlegi értékpapírszámla-struktúra nem változik, Ügyfeleink továbbra is a XXXYYYYYYY (4 karakteres főszámla és 6 karakteres alszámla) formátumot használhatják. A jelenlegi dedikált értékpapír alszámlák továbbra is használatban maradnak. Az egyes kiegyenlítési megbízásokban 10 karakteren jelenítendő meg a számlaszámok. (Pl. 1234M00000)

A Tőkepiaci törvény rendelkezéseinek, valamint a nemzetközi jogi előírásoknak megfelelően a KELER megkülönbözteti a résztvevők saját és a résztvevők ügyfeleinek eszközeit, és elkülönített számlákon kezeli az értékpapírokat és a pénzeszközöket, és erre a célra elkülönített számlákat tart fenn.

A biztosítékként elhelyezett értékpapírokat továbbra is lehetséges lesz elkülönített számlán nyilvántartani, de ugyanerre a célra használható a zárolt egyenleg típus is.

2.2.2. Értékpapírszámlák és egyenlegek nyilvántartása

Az értékpapírszámlák vonatkozásában a saját, illetve megbízói jelleg nyilvántartás a jövőben is - változatlanul - törzsadat szinten kerül beállításra a KELER rendszerében.

A KELER jogszabályi megfelelés érdekében további, a megbízói értékpapír-alszámlák besorolására vonatkozó adatbekérést fog végezni, amelynek keretében Ügyfeleinknek információt kell majd szolgáltatniuk az alszámlák típusára, illetve használati jellegére vonatkozóan, megjelölve azt, hogy az adott alszámla a KELER résztvevő ügyfelének egyéni vagy gyűjtő (omnibusz) számlája.

Az új alszámlák nyitásakor ezt az információt a számlanyitási kérelemnek tartalmaznia kell, a meglévő számlák besorolásával kapcsolatos adatbekérés részleteivel a későbbiek során bővebb tájékoztatást adunk.

A KID-del rendelkező KELER ügyfeleknek továbbra is lehetőségük lesz nevesített KELER alszámák nyitását, módosítását és törlését kezdeményezni az eddigiek szerint.

A jelenleg is használt egyenlegtípusok kapcsán változás nem várható. (zárolt + elérhető egyenleg-típusokat különböztetünk meg)

2.2.3. Pénzszámlák és egyenlegek nyilvántartása

A program keretében a jelenlegi pénzszámlaszámokban, számla- és egyenleg-típusokban nem várhatók változások, tekintettel arra, hogy a KELER a jelenlegi számlavezető rendszereit megtartja.

2.2.4. Értékpapír- és pénzzámlák egymáshoz rendelése a KELER-ben

A pénzmozgással járó kiegyenlítési megbízások esetén az értékpapírszámlákhoz - vagy főszámlánként az azonos szegregációs jelleggel (saját / megbízói) rendelkező értékpapírszámlákhoz együttesen, egy vagy több pénzzámla rendelhető, tranzakció-típusonként és devizanemenként. A hozzárendelések közül minden esetben egy alapértelmezett kapcsolat választható tranzakció-típusonként és devizanemenként. (A tranzakció-típusok bemutatását ld. a 4. fejezetben.)

A több értékpapír főszámlával rendelkező ügyfelek a jövőben is használhatnak azonos pénzzámlákat, vagyis egy MNB vagy KELER pénzzámla több főszámlához (értékpapírszámlához) is beállítható.

1. ábra – Értékpapír- és pénzzámlák összerendelése

Tranzakciótípusként az alábbi kiegyenlítési megbízásokra vonatkozóan rendelkezhetnek ügyfeink az értékpapírszámlák-pénzzámlák összerendelése céljából devizanemenként:

- Értékpapír adásvétel - DVP (TRAD)
- Befektetési jegyek napi rábocsátása és törlése DVP kiegyenlítéssel (SUBS, REDM)
- Elsődleges piaci ügylet (KELR/PRMT)
- BÉT Fix ügylet (KELR/BSEF)
- BÉT Aukciós ügylet (KELR/BSEA)
- Pénzbírság kiegyenlítése (Értékpapír mozgás nélküli pénzkiegyenlítési tranzakció - PAIR)
- REPO (REPU, RVPO)

Továbbra is lehetőség lesz arra, hogy egy KELER résztvevő egy másik résztvevő pénzzámlái felett is rendelkezési jogot szerezzen és ezáltal a meghatalmazott résztvevő tranzakcióinak pénzügyi teljesítése a meghatalmazó ügyfél pénzzámláján keresztül történjen.

Amennyiben az Ügyfél által kezdeményezett, KELER-ben teljesítendő kiegyenlítési megbízásoknál a pénzzámla száma kitöltésre kerül az erre szolgáló mezőben, akkor a rendszer az alapértelmezettként beállított számla helyett az instrukcióban jelölt pénzzámlán kísérli meg a kiegyenlítést. (Feltéve, hogy a megjelölt számla felett az ügyfélnek rendelkezési jogosultsága van és aktív számláról van szó, ellenkező esetben a megbízás visszautasításra kerül.)

Az új rendszer élesítését megelőzően Ügyfeink jelenlegi pénzzámla-használati gyakorlatát (ld. lent) alapul véve a KELER elvégzi az alapértelmezett számlaszámok beállítását, amelyet azonban Ügyfeinknek lehetősége lesz módosítani.

- hitelintézetek számára HUF kiegyenlítésnél: MNB-számlaszám
- hitelintézetek számára deviza kiegyenlítésnél: KELER-számlaszám
- hitelintézetektől eltérő Ügyfelek számára minden devizanembeli kiegyenlítésnél: KELER-számlaszám

Példa az értékpapírszámla - pénzszámla összerendelés beállításaira:

Értékpapírszámla adatok					Pénzszámla adatok			
Főszámla	Szegregáció	Értékpapírszámla	Devizanem	Tranzakció típus	Pénzszámlavezetés helye	Pénzszámlavezető Bank BIC	KELER pénzszámla	Külső pénzszámla
1111	S		HUF	MIND	MNB	MANEHUHBXXX	-	19017004-00000111
1111	M		HUF	MIND	KELER	KELRHUHBXXX	14400018-00000111	-
1111		1111-000001	HUF	MIND	KELER	KELRHUHBXXX	14400018-00000112	-
1111	S		EUR	MIND	KELER	KELRHUHBXXX	1111-EUR1	-
1111	S		USD	MIND	KELER	KELRHUHBXXX	1111-USD1	-
			...					
1111		1111-000003	EUR	DVP_TRAD (T2S)	T2S External	ABCABCABXXX	-	BP1EXTERNALDCA EUR1

2.2.5. Számlastruktúra a T2S-ben

A KELER a Magyarországon kibocsátott értékpapírokkal, de a nemzeti deviza nélkül, az ún. részleges csatalakozási modellt követve csatlakozott 2017-ben a T2S rendszerhez. A Magyar Nemzeti Bank korábbi döntése alapján a magyar forint (HUF) nem része a T2S-nek. Ennek következtében a KELER csak a T2S devizában³ történő tranzakciók kiegyenlítési tevékenységét szervezi ki a platformhoz (kivéve, ha tranzakció T2S dedikált értékpapírszámlához kapcsolódik), míg a forint alapú (vagy FOP típusú) belföldi tranzakciók kiegyenlítését továbbra is a saját rendszerében végzi. A T2S-es értékpapír számlastruktúra sajátossága miatt értékpapír kiegyenlítésre a T2S-ben és a KELER-ben is sor kerülhet.

Értékpapír oldal

A KELER a T2S rendszerben alapértelmezetten egy omnibusz számla használatával, konszolidált módon tartja nyilván Ügyfelei KELER-ben regisztrált értékpapír-pozícióit.

Ügyfeleink kérésére azonban szegregációs célból több számla (ún. szegregált T2S értékpapírszámla) is nyitható a T2S-ben. A T2S szegregált értékpapírszámlák egyenlege a KELER-ben ún. dedikált T2S értékpapírszámlákon jelenik meg, a számlák közötti 1:1 alapú megfeleltetéssel.

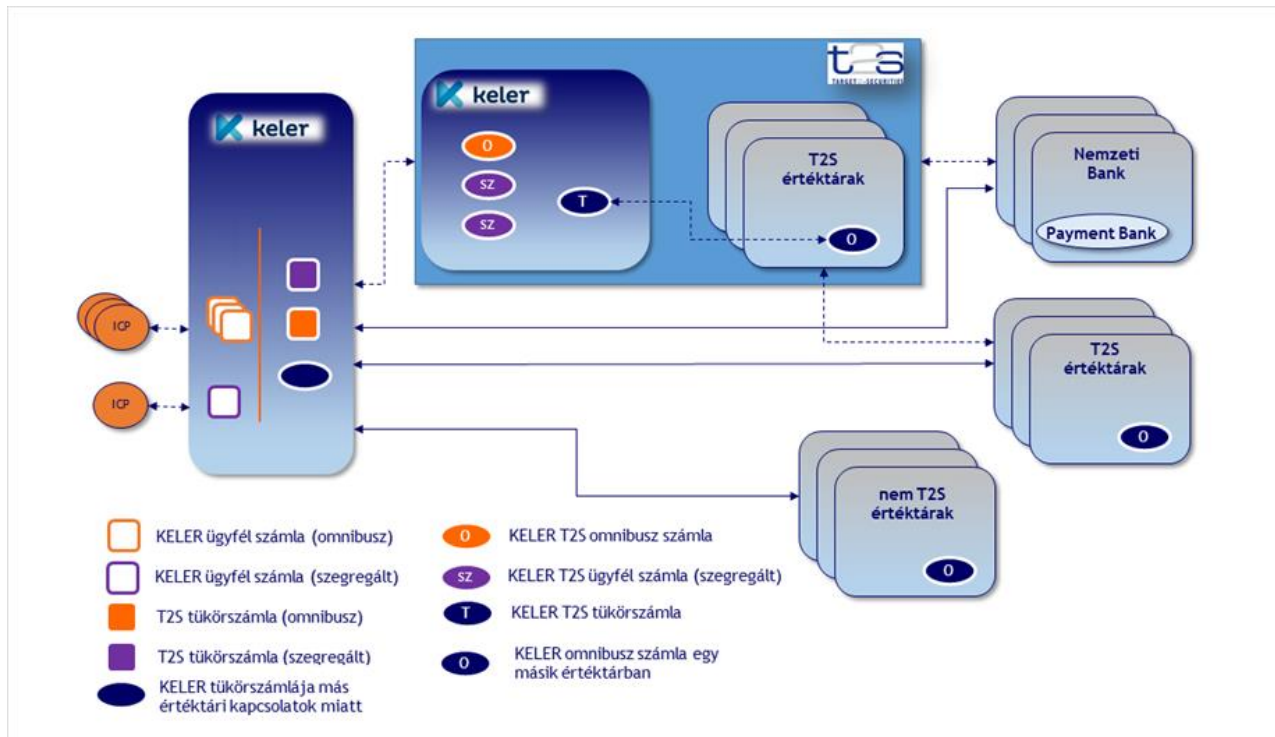
Szegregált értékpapírszámlán kizárólag T2S-es instrumentum tartható és T2S-ben engedélyezett tranzakció-típusok kiegyenlítése hajtható végre.

A fent említett T2S számlák KELER-ben vezetett számlákkal történő összekapcsolását, valamint a rendszerek közötti konzisztenciát a KELER-nek folyamatosan fenn kell tartania.

Dedikált T2S értékpapírszámlán kiegyenlíthető értékpapír tranzakciók köre:

- FOP transzfer (beleértve a kapcsolt FOP tranzakciókat is, valamint pozíciórendezést)
- Tőzsdei tranzakciók (multinet, FISZER, fix és aukciós ügyletek)
- DVP típusú tranzakciók (OTC, elsődleges ügyletek)
- Repok

³ A KELER jelenleg csak EUR devizában nyújt kiegyenlítési szolgáltatást a T2S-en keresztül.

2. ábra - A KELER magas szintű számlastruktúrája a T2S környezetben

T2S deviza oldal

A T2S-en belül az ún. DCA-kon (Dedicated Cash Account) zajlik minden T2S devizában a pénz oldali kiegyenlítés. A T2S devizákban (jelenleg euróban) végrehajtott tranzakciók esetén a KELER alapesetben a T2S-ben lévő, omnibusz T2S dedikált pénzszámláján keresztül szolgálja ki Ügyfeleit. Ugyanakkor a KELER lehetőséget nyújt arra, hogy a deviza kiegyenlítés ne a KELER DCA számláján, hanem a KELER-en kívüli külső DCA-n történjen.

T2S devizás kiegyenlítés KELER által kínált modelljei

A T2S-beli számlastruktúra több opciót kínál Ügyfeleinknek a T2S devizában történő értékpapír kiegyenlítések lebonyolítására.

Lehetőségek értékpapír oldalon:

- KELER omnibusz értékpapírszámla
- KELER szegregált értékpapírszámla (a résztvevőt BIC kóddal rendelkező számlatulajdonosként kell megjeleníteni a T2S-ben is).

Lehetőségek pénzszámla esetében:

- KELER omnibusz DCA
- KELER-en kívüli külső pénzszámla, amelyet az Ügyfél nyit egy eurós központi banknál, vagy egy eurós központi banknál számlát vezető kereskedelmi banknál (ún. payment bank) a jegybankpénzben történő kiegyenlítés érdekében.

	Értékpapírszámla oldalon	Pénzszámla oldalon
	T2S értékpapírszámla	T2S pénzszámla (DCA)
1. modell	KELER omnibusz	KELER omnibusz
2. modell	KELER szegregált	KELER omnibusz
3. modell	KELER szegregált	KELER-en kívüli
4. modell	KELER omnibusz	KELER-en kívüli

3. ábra - Lehetséges T2S számlastruktúrák Ügyfeleink számára

Ügyfeleink tranzakciói alapértelmezetten pénz- és értékpapír oldalon is a KELER omnibusz számlán keresztül teljesülnek, kérésre azonban lehetőséget biztosítunk a fenti rugalmas, értékpapír- és pénzszámla összerendelések megvalósítására. Egy értékpapírszámlához csak egy alapértelmezett T2S pénzszámlát lehet kapcsolni.

Fedezetvizsgálat különbözősége az egyes modellekben

Attól függetlenül, hogy az értékpapír tranzakció értékpapír és/vagy pénz oldalon a KELER omnibusz számláját érinti, vagy T2S dedikált értékpapírszámlára vonatkozik, a KELER még a kiegyenlítési megbízások T2S-be történő kiküldése előtt fedezetvizsgálatot hajt végre értékpapír- és /pénz oldalon egyaránt. Amennyiben a fedezetvizsgálat sikeres, úgy az értékpapír, vagy/pénz pozíciók zárolásra kerülnek. A fedezetvizsgálat eredményétől, valamint a zárolás esedékességétől függően a KELER a T2S felé kizárólag csak fedezett tranzakciókat küld ki CSD Released státuszban.

KELER-en kívüli DCA használatakor, - tekintettel arra, hogy az ügyfél a pénzszámláját ebben a modellben nem a KELER-nél vezeti, - a KELER nem végez pénzfedezet-vizsgálatot e tranzakciókra, a kiegyenlítéshez szükséges fedezet ellenőrzését a T2S rendszer végzi az ügyfél által megjelölt DCA-n.

2.2.6. Account Operator modell - számla feletti rendelkezési jog delegálása

Az új rendszer élesítését követően a KELER lehetővé teszi az értékpapírszámlák feletti rendelkezési jog alkalmazását a SWIFT-en és a KID rendszeren egyaránt, amely alapján a meghatalmazott (account operator) is hozzáférést kaphat az eredeti számlatulajdonos számlájához, azaz megbízásokat küldhet be a nevében és helyette, illetve megkaphatja a számlát érintő kivonatokat, státuszüzeneteket és visszaigazolásokat.

A rendelkezési jog delegálása értékpapír főszámla szinten tervezett, azaz minden, az adott főszámlához tartozó alszámla egyidejűleg a meghatalmazott rendelkezése alá kerülne, kivételszabályok nélkül. Ennek feltétele a KELER rendszereiben történő előzetes paraméterezés beállítása a számlatulajdonosi rendelkezés alapján.

2.3. Értékpapírok

2.3.1. Értékpapír-törzsadatokhoz kapcsolódó új validációs szabályok

Az értékpapírok analitikus nyilvántartásában és a kibocsátási folyamatban a Program első fázisában nem tervezünk változtatásokat, mindazonáltal a CSDR rendelettel összhangban a jelenleginél több új értékpapír-leíró attribútum kerül bevezetésre, amelyekkel mind a hazai, mind a külföldön kibocsátott értékpapírok jellemzőit egységesíti a KELER.

A KELER a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően, a tranzakció alapadataként a jövőben a hitelpapírok esetében minden esetben a névértéket, míg a részvények és befektetési jegyek esetében a darabszámot fogja tekinteni. Ettől eltérő instrukció esetén a rendszer visszautasítja a megbízást (REJT//DQUA státuskóddal).

A kiegyenlítések során bevezetésre kerül az instrumentumok törzsadat-nyilvántartásában a minimum kiegyenlítési mennyiség, amely részvényeknél és befektetési jegyeknél meghatározza a legkisebb kiegyenlíthető darabszámot, kötvényeknél a legkisebb kiegyenlíthető névértéket. Hazai értékpapírok esetén ez az érték megegyezik a névértékkel, de ettől a kibocsátó meghatározhat eltérő értéket is. Amennyiben ettől kisebb névérték vagy darabszám kerül meghatározásra az instrukcióban, úgy az visszautasításra kerül (REJT//MINO státuszkóddal).

A minimum kiegyenlítési mennyiség felett kiegyenlítési többszörös (lépésköz) vizsgálatára a továbbiakban is sor kerül. A kötvényeknél az instrukcióban a névérték, míg részvényeknél és befektetési jegyeknél a darabszám egész számú többszöröse adható meg. Ellenkező esetben az instrukció visszautasításra kerül (REJT//MUNO státuszkóddal).

Ismeretlen ISIN-kóddal rendelkező instrumentumra vonatkozó kiegyenlítési megbízás szintén visszautasításra kerül (REJT//DSEC státuszkóddal)⁴.

Tört darabszámú értékpapír-kiegyenlítés és nyilvántartás nem kerül bevezetésre.

2.3.2. T2S-ben kiegyenlíthető magyar kibocsátású értékpapírok

A KELER úgy készíti fel a rendszereit, hogy azok a T2S környezetben is képesek legyenek elérhetővé tenni minden magyar (HU) ISIN kóddal rendelkező, kiegyenlítési szempontból gyűjtő elvű és dematerializált formában előállított értékpapírt.

Az EKB ajánlásával összhangban a KELER ügyféligény esetén köteles bármely ISIN kód T2S-ben történő megnyitására, amennyiben az megfelel a fent leírt tulajdonságoknak illetve T2S devizában kerül kiegyenlítésre, vagy T2S dedikált értékpapírszámlát érint a tranzakció.

A T2S-ben az alábbi értékpapírok érhetőek el:

- BÉT-en forgalmazott dematerializált értékpapírok
 - Prémium részvény kategória
 - Állampapír
 - Jelzaloglevél
- zárt körben, T2S devizában kibocsátott állampapírok és jelzaloglevelek

A T2S-ben elérhető további értékpapírok köre a későbbiekben piaci konszenzus alapján kerül meghatározásra.

A KELER központi értéktár szerepéből fakadóan ún. értékpapír-nyilvántartó jogalany (Securities Maintenance Entity, SME)⁵ a T2S-ben a magyar értékpapírok vonatkozásában.

A külföldi értékpapírokra vonatkozó megbízásokat a KELER a jelenlegi gyakorlathoz hasonlóan továbbra is T2S-en kívül, cross-border kiegyenlítések formájában teljesíti (kivéve a két KELER ügyfél között bonyolított, a KELER-en belül OTC formában kiegyenlítendő tranzakciókat, de ezek teljesítésére szintén T2S-en kívül kerül sor.)

⁴ Kivételt képeznek ez alól a cross-border megbízások, ahol a kiegyenlítés helye nem a KELER. Ezekben a megbízásokban a KELER nem utasítja vissza az ismeretlen ISIN kódot tartalmazó ügyleteket.

⁵ SME: Értékpapírok törzsadatainak a T2S rendszeren belüli nyilvántartásáért felelős jogalany. A kibocsátó központi értéktár automatikusan SME lesz az általa kibocsátott értékpapírokra vonatkozóan, és ha egy adott ISIN kódot kibocsátó központi értéktár nincs a T2S-ben, egy T2S rendszeren belüli központi értéktárnak fel kell vállalnia az SME szerepét, hogy így biztosítható legyen az adott ISIN kód T2S rendszeren belüli elérhetősége.

3. ÉRTÉKPAPÍR-KIEGYENLÍTÉS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

A KELER a jelenlegi értékpapír- és pénzszámlavezető rendszerei megtartása mellett egy új kiegyenlítési rendszert vezet be. Ez az új rendszer végzi a résztvevők, piaci infrastruktúrák és egyéb KELER-es társrendszerek által küldött valamennyi kiegyenlítési megbízás és zárolási instrukció, valamint állapot-módosító (üzenet) befogadását, formai és tartalmi validációját, a megbízások párosítását, valós idejű státuszkezelését, illetve az érintett megbízások T2S felé történő továbbítását (routing-ját) és ezek nyomon követését. Az új kiegyenlítési rendszer felelős egyebek mellett a pénzkiegyenlítési rendszerekkel és a KELER biztosíték-kezelési rendszerével folytatott kommunikációért is.

A megbízások számlákon történő könyvelését a megmaradó számlavezető- és nyilvántartó rendszerek a kiegyenlítési rendszer utasítása alapján végzik el.

A kiegyenlítési megbízásban érintett T2S devizanem, vagy dedikált T2S értékpapírszámla esetén a KELER a kiegyenlítést nem a saját értékpapír-kiegyenlítési rendszerében végzi, hanem a T2S platformon keresztül történik a kiegyenlítés.

Bár a kiegyenlítések túlnyomó többsége továbbra is a KELER saját kiegyenlítési rendszerén keresztül zajlik, a megbízások kezelésének szabályai jelentős részben a nemzetközi T2S sztenderdek és a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembe vételével kerültek kialakításra.

3.1. Kiegyenlítéshez kapcsolódó kommunikációs csatornák

Az új rendszer bevezetésével a KELER a T2S és a CSDR követelményeihez igazodó, nemzetközi (ISO) sztenderdeknek megfelelő formában várja el a kiegyenlítési megbízások benyújtását. A jövőben használatos üzenetkommunikációs formátumok és a követendő szabályrendszer változást jelent a jelenlegi gyakorlathoz képest.

Számlatulajdonos ügyfeleink (résztvevők) a következő kommunikációs csatornákat használhatják a kiegyenlítési megbízások KELER-nek való benyújtására:

- SWIFT csatornán ISO15022 sztenderd alapján: MT540, MT541, MT542, MT543
- KID csatornán:
 - ISO20022 sztenderd alapján: sese.023, valamint a zárolási tranzakciók tekintetében: semt.013 (Résztvevők által importálhatók és exportálhatók az XML alapú üzenetek. A txt alapú kommunikáció a kiegyenlítési instrukciók esetében megszűnik.)
 - KID felületen manuális rögzítés útján (amely alapján a KID állítja elő a sese.023 üzenetet)
- Kivételes esetekben rendszeren kívül, formanyomtatvány útján is adhatók megbízások, melyeket a KELER ügyintézői manuálisan rögzítenek a kiegyenlítési rendszer felületén.

A kapcsolódó ISO üzenetek formátumai, illetve részletes szabályai az interfész-specifikációban kerülnek közzétételre a SWIFT MyStandards⁶ portálon és lesznek elérhetők a KELER Community alatt regisztrált felhasználók számára. (A MyStandards portált érintő információkról, hozzáférési lehetőségekről külön adunk tájékoztatást.)

⁶ <https://www.swift.com/mystandards>

A következő táblázatban foglaljuk össze az értékpapír-kiegyenlítéshez kapcsolódó kimenő és bemenő üzenetek körét és tartalmát.

ISO Üzenet kód		Input / output	Üzleti jelentés
sese.023.001.09	xml	I	Az alábbi instrukciók ügyfél általi kezdeményezésére szolgáló üzenet: OWNI, TRAD(FOP/DVP/PFOD), KELR/PRMT, REPU, RVPO tranzakció-típusok
sese.024.001.10	xml	O	Értékpapír instrukciók státusz értesítő üzenete
sese.025.001.09	xml	O	Értékpapír instrukciók kiegyenlítési visszaigazolás üzenete
sese.020.001.06	xml	I	Értékpapír instrukciók törlése
sese.027.001.05	xml	O	Értékpapír instrukciók törlés státusz értesítő
sese.030.001.08	xml	I	Értékpapír instrukciók állapot-módosítása
sese.031.001.08	xml	O	Értékpapír instrukciók állapot-módosítás státuszüzenet
sese.028.001.08	xml	O	Értesítés páratlan ügyletről (allegement)
sese.029.001.04	xml	O	Értesítés páratlan ügylet törléséről (sikeres párosítás esetén)
semt.020.001.06	xml	O	Páratlan ügylet értesítő visszahívása (instrukció törlés miatt)
semt.013.001.04	xml	I	Értékpapír zárolás/feloldás instrukciók
semt.014.001.06	xml	O	Értékpapír zárolás/feloldás státuszüzenet
semt.015.001.07	xml	O	Értékpapír zárolás/feloldás könyvelési értesítő
admi.007.001.01	xml	O	Technikai értesítő hibás üzenet, vagy cut-off utáni befogadás esetén
MT540/MT542	MT	I	TRAD (FOP) instrukciók
MT542	MT	I	OWNI instrukciók
MT541/MT543	MT	I	TRAD (DVP és PFOD), KELR/PRMT, REPU, RVPO instrukciók
MT530	MT	I	Értékpapír instrukciók állapot-módosítá (kényszerbeszerzési jelentések)
MT540/541/542/543	MT	I	Hold-release állapot-módosítás (PREA/NEWM), valamint törlés (CANC)
MT544/545/546/547	MT	O	Kiegyenlítési visszaigazolások
MT578	MT	O	Értesítés páratlan ügyletről, törléséről, visszahívásáról
MT598/SMT548	MT	I	Technikai értesítő hibás üzenet, vagy cut-off utáni befogadás esetén

A résztvevő választása szerint akár több kommunikációs csatornát is használhat egyszerre, így például egyes típusú megbízásokat SWIFT-en, míg másokat KID-en is beküldhet a KELER felé.

A résztvevő számláját érintő megbízásokra a KELER által küldendő státuszüzenetek, értesítők és egyéb riportok kézbesítési adatainak és formátumának nyilvántartása céljából minden résztvevő számára egy ún. **alapértelmezett kommunikációs csatorna** kerül beállításra. Ezeket az üzenet- és riport feliratkozási szabályokat a KELER az ún. subscription beállítások között kezeli.

Az alapértelmezett kommunikációs csatorna a következők egyike lehet:

- KID (a résztvevő egyéni előfizetésétől függően vastag kliens, vagy e-KID)
- SWIFT
- A fenti opciók egyikével sem rendelkező résztvevők esetén lehetőség van papír alapú, illetve elektronikusan kézbesített egyedi (PDF) értesítők és riportok kézbesítésére is.

Az üzenetek és riportok feliratkozási szabályait alapértelmezetten értékpapír főszámla szinten határozhatja meg a résztvevő, (azaz minden, az adott főszámlához tartozó alszámlához azonos kommunikációs csatorna tartozik), de lehetséges egyes értékpapír alszámlákra egyedi szabályokat alkalmazni.

A megbízások státuszolásához kapcsolódó alapelv az, hogy a KELER minden esetben azon a kommunikációs csatornán keresztül küld státuszt a résztvevőnek, amelyen az a résztvevő által beküldésre került. (Tehát

például KID-en érkezett sese.023 instrukcióra sese.024 üzenetet küld a KELER a résztvevő KID-jére, ha SWIFT-en MT54x üzenetet küld a résztvevő, akkor a válasz is SWIFT csatornán, MT548 üzenet formájában fog érkezni.)

Amennyiben a résztvevő számlájára vonatkozóan harmadik fél (pl. KELER KSZF, BÉT, account operator), vagy maga a KELER nyújt be instrukciót, - azaz a megbízás nem közvetlenül a résztvevőtől származik -, úgy az erre küldendő státuszüzenetek az ügyfél által választott alapértelmezett kommunikációs csatornán és formátumban kerülnek kiküldésre a résztvevő számára. (Függetlenül attól, hogy maga a beküldő fél milyen csatornát használt.).

A harmadik fél, vagy a KELER által benyújtott megbízások kapcsán tehát a KELER értesítést küld magának a benyújtó félnek (pl. KELER KSZF, BÉT) és a résztvevőnek is a választott alapértelmezett csatornán keresztül.

Amennyiben az instrukció nem közvetlenül a résztvevőtől származik, úgy a KELER a résztvevőnek küldendő státuszüzenetben a - beküldő fél - referenciája helyett 'NONREF'-et ad vissza.

Hasonló módon, a résztvevő számlájával szemben benyújtott páratlan megbízások kapcsán a résztvevő számára kiküldendő allegement értesítők is az alapértelmezett kommunikációs csatornán kerülnek kiküldésre.

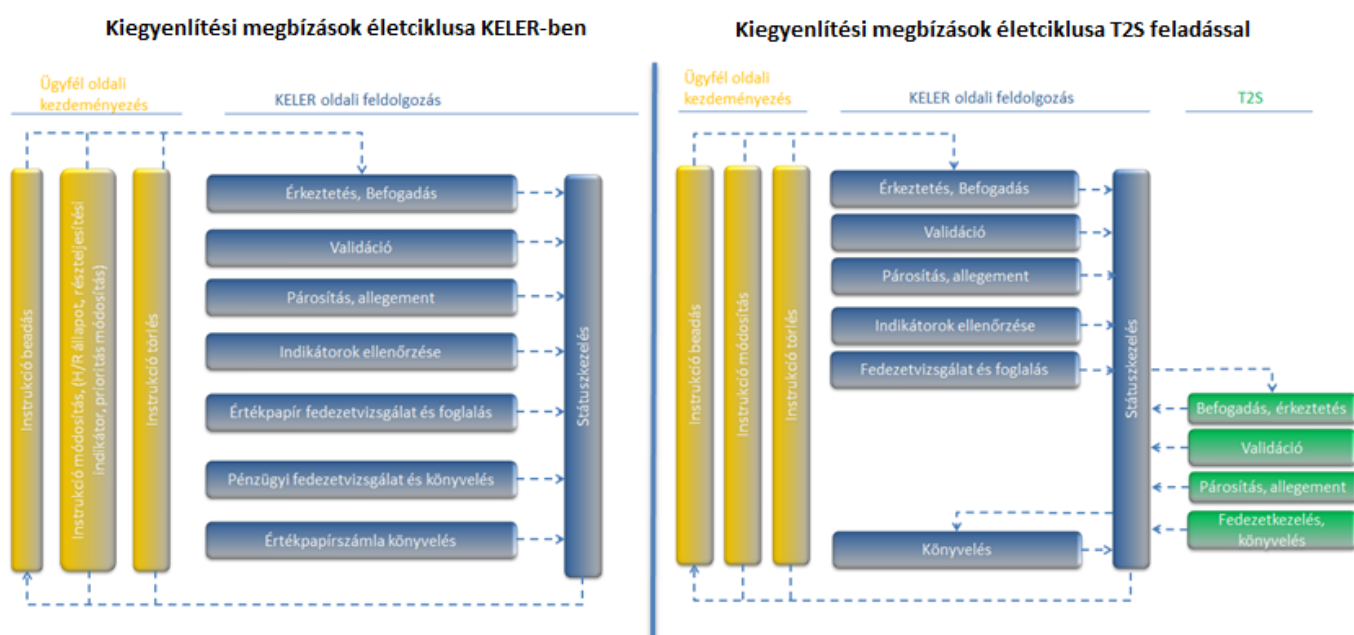
3.2. Hozzáférés T2S szolgáltatásokhoz

A T2S szolgáltatásokat továbbra is közvetett, ICP (Indirectly Connected Party) módon vehetik igénybe. Ügyfeleink a KELER által biztosított kommunikációs csatornán keresztül és a KELER által meghatározott üzenetformátumok használatával. Ennek értelmében valamennyi kiegyenlítési megbízást a KELER felé kell küldeni, amelyeket a KELER a routing szabályok alapján továbbítja a T2S platform felé kiegyenlítés céljából és az onnan jövő státuszokkal kiegészülve tájékoztatja a résztvevőket a kiegyenlítés pontos állapotáról.

A Program első szakaszában a T2S közvetlen elérésére, ezáltal a T2S értékpapír kiegyenlítési szolgáltatásainak közvetlen, DCP (Directly Connected Party) üzemmódban történő igénybevételére nem lesz lehetőség.

3.3. Kiegyenlítési megbízások életciklusa

A kiegyenlítési megbízások életciklusát a KELER-ben, illetve a T2S-ben az alábbi ábra szemlélteti.

4. ábra - Kiegyenlítési megbízások életciklusa a KELER-ben és a T2S-ben

3.4. Megbízások befogadása és ellenőrzése

A kiegyenlítési megbízások KELER-hez érkezését követően azok formai, illetve üzleti ellenőrzésére, validációjára kerül sor.

A KELER által végzett ellenőrzések alapvetően az egyes tranzakció-típusok (tranzakciókódok) szerint kerültek kialakításra, az adott tranzakció, vagy üzleti folyamat jellegzetességeihez igazodóan. A validációs szabályok egyrészt az üzeneten belüli mezők és blokkok egymáshoz viszonyított összefüggéseit vizsgálják, másrészt az ügyfél által a megbízásban megadott adatok érvényességét és végrehajthatóságát az üzleti, jogi és technikai szempontok, például a KELER törzsadataival való (pl. naptár, számla-, partner-, instrumentum adatok stb.) összevetés eredménye alapján.

A validáció eredményeképp egy megbízás befogadásra vagy visszautasításra kerülhet, melynek tényéről és okáról az érintett ügyfél vagy ügyfelek státuszüzenet formájában kapnak értesítést.

3.5. Megbízásokhoz kapcsolódó státuszüzenetek

A kiegyenlítési megbízásokhoz kapcsolódó státuszüzeneteket a KELER az ügyfél által meghatározott kommunikációs csatornán (KID vagy SWIFT) és formátumban (sese.024 vagy MT548) küldi ki valós időben, amint egy-egy feldolgozási esemény az ügyfél számára is releváns státuszváltozást eredményez.

A rendszer üzemidején kívül, az ún. karbantartási időszakban beérkezett instrukciók esetén, a KELER egy technikai nyugtaüzenetet (admi.007) küld visszaigazolásként az üzenet fogadásáról, de tényleges formai és üzleti validációt és feldolgozást csak a következő üzleti nap nyitáskor végez, és státuszüzenet csak ekkor kerül kiküldésre!

A jogszabályi előírásokkal összhangban a KELER által küldött státuszüzenetek jelentősen bővebb információkat közvetítenek ügyfeleink számára a többféle státusz típus és reason kód használata által, ezzel lehetőséget biztosítva a kiegyenlítési fegyelem és hatékonyság növelésére.

Egy státuszüzenetben a következő háromféle státusz típus együttesen is megjelenhet:

- Processing Status: A megbízás feldolgozásával kapcsolatos állapotot fejezi ki, új üzenet beérkezése, vagy törlése során.
- Matching Status: A megbízás párosítási állapotát fejezi ki. (Páros vagy páratlan lehet.)
- Settlement Status: Elsősorban a kiegyenlítést akadályozó okot, vagy a készenléti állapotot tükröző információt jelzi.

A következő táblázat mutatja be az új rendszer által küldendő státusz-kombinációk néhány jellemző esetét az ISO20022 szabványt figyelembe véve.

(A lista nem teljes körű, csak szemléltetés célját szolgálja. A lehetséges státuszkódokat a MyStandards portálon az adott szabványnak megfelelő üzenet leírása tartalmazza!)

Esemény	ProcessingStatus	MatchingStatus	SettlementStatus
Sikerés befogadás és párosítás aktuális napon ISD napi cut-off előtt, vagy jövő idős tranzakció esetén, released állapotban	[AckdAccptd / NORE]	[Mtchd/-]	Pdg/FUTU
Sikerés befogadás és párosítás ISD napi cut-off után, released állapotban	[AckdAccptd / NORE]	[Mtchd/-]	FIng/CYCL
Sikerés befogadás és párosítás, hold indikátorral	[AckdAccptd / NORE]	[Mtchd/-]	[Pdg FIng]/[PREA PRCY BOTH]

A megbízás validációja sikeres, a párosítás nem talál párt, a beküldött megbízás released állapotban van.	[AckdAccptd / NORE]	Umtchd/[CMIS DDAT DSEC]	[Pdg/FUTU Flng/CYCL]
A megbízás validációja sikeres, a párosítás nem talál párt, a beküldött megbízás hold állapotban van.	[AckdAccptd / NORE]	Umtchd/[CMIS DDAT DSEC]	[Pdg Flng]/PREA
Kapcsolt FOP esetén sikeres befogadás és párosítás hiányos poolban: valamelyik eleme a linkelt FOP-nak még nem érkezett be.	[AckdAccptd / NORE]	[Mtchd/-]	[Pdg Flng]/INBC
Kapcsolt FOP esetén sikeres befogadás és párosítás függő poolban: a pool összes eleme megérkezett, de valamelyik instrukció valamilyen oknál fogva (NMAT, PREA, ...) függőben maradt.	[AckdAccptd / NORE]	[Mtchd/-]	[Pdg Flng]/LINK
Kapcsolt FOP instrukció befogadása során a párosítás sikertelen és a pool valamelyik eleme még nem érkezett be.	[AckdAccptd / NORE]	Umtchd/[CMIS DDAT DSEC]	[Pdg Flng]/INBC
Kapcsolt FOP instrukció befogadása során a pool összes eleme megérkezett, az aktuális instrukció páratlan és a pool valamelyik eleme még valamilyen oknál fogva függőben van.	[AckdAccptd / NORE]	Umtchd/[CMIS DDAT DSEC]	[Pdg Flng]/LINK
A validáció során valamely validációs szabályon elbukik a megbízás és ezért visszautasításra kerül.	Rjctd / [...]	-	-
A tranzakció értékpapír-fedezetlen	-	-	[Pdg Flng]/[LACK CLAC]
A tranzakció pénz-fedezetlen	-	-	[Pdg Flng]/[MONY CMON]
Az instrukció felfüggesztésre kerül az ügyfél által.	-	-	[Pdg Flng]/[PREA PRCY BOTH]
Párosítatlan instrukció felfüggesztésre kerül az ügyfél által.	-	Umtchd/[CMIS DDAT DSEC]	[Pdg Flng]/PREA
Kapcsolt FOP esetén egy másik linkelt instrukciót töröltek a poolból fedezetlenség miatt, vagy az aktuális instrukciót felfüggeszti az ügyfél.	-	-	[Pdg Flng]/INBC
Kapcsolt FOP esetén a feldolgozás nem tud folytatódni, a poolban lévő valamely instrukció hibája miatt.	-	-	[Pdg Flng]/LINK
Párosított tranzakció törlése esetén várakozás a másik fél törölő instrukciójára	PdgCxl/CONF	-	[Pdg Flng]/[...]
Törlés kérés érkezett a párosított tranzakcióra a partnertől.	CxlReqd/-	-	[Pdg Flng]/[...]
Sikeres törlés	Canc/[CANI CORP BYIY OTHR]	-	-
Technikai hiba miatt, vagy utólagos validáción érvénytelennek talált	Canc/CANS	-	-

korábban befogadott megbízást töröl a rendszer.			
Az örökítési periódus végén a rendszer törli a megbízást.	Canc/CXLR	-	-
Auto-FOP vagy előre párosított tranzakció esetén, a beadó egyoldalú törlésekor küldött megerősítő üzenet a másik félnek.	Canc/OTHR	-	-
<i>Karbantartási időszakban érkezik a megbízás. Ilyenkor nem sese.024, hanem adm.007 üzenetet küld a KELER.</i>	-	-	-
<i>Sikerős könyvelés. Ilyenkor visszaigazolást küld a KELER (sese.025)</i>	-	-	-

A státuszüzenetek tartalmazzák továbbá állandó jelleggel a megbízások készenléti állapotára (hold indikátor), és a részleges kiegyenlítésre vonatkozó kiegészítő információkat (partial settlement indicator) is, valamint a referenciaszámok meghatározott körét is. (ld. 3.11.)

További új elemként megjelennek a megbízások befogadására és párosítására vonatkozó időbélyegek is, amelyek mind a kiegyenlítés véglegessége (ún. finality szabályok), mind a CSDR által előírt pénzbírságok alkalmazása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak.

A státuszüzeneteket főszabályként a megbízást beküldő ügyfél kapja meg, illetve amennyiben a beküldő és a megbízásban érintett résztvevő(k) nem azonos(ak) a beküldővel, akkor az érintett résztvevő(k) is értesítést kapnak. Ilyen lehetséges az előre párosítottan beérkező (nem klíringelt BÉT megbízások, vagy a KELER KSZF által küldött ügyletek), valamint a KELER által generált (pl. WARP, manuális rögzítés, vagy pénzbírság eredetű) megbízások esetén.

Ha egy ügylet feladásra kerül a T2S-be, akkor a KELER sztenderd státuszüzeneteken felül ügyfeleink megkapják a T2S által küldött státuszokat is, melyek tartalmazzák a T2S referenciát (MITI) is.

A tervezett kiegyenlítési napon megíúsult tranzakciókról az adott tranzakció szempontjából releváns cut-off időpontját követően a KELER egy új, megíúsult (FIng /PENF) státuszt küld az érintett ügyfeleknek, megismételve az előzőleg adott Settlement Status kódot, aminek a bírságszámítás szempontjából lesz majd jelentősége. Az adott tranzakció cut-off-ja és az üzleti nap zárása között azonban még változhat a tranzakció státusza, tekintettel arra, hogy az üzemidő vége és a zárás közötti ún. technikai feldolgozási időszakban állapotmódosítási instrukciók (hold/release módosítás és törlés) végrehajtásra kerülnek, így elképzelhető, hogy a napvégi függő ügyleteket tartalmazó kivonaton megjelenő státusz eltér a kiegyenlítési cut-off végén kapott státusztól.

A zárolási megbízások kezelése a kiegyenlítési megbízásoktól eltérően más technikai és üzleti feldolgozási szabályok alá esik. A zárolások státuszolását KID csatornán, semt.014 üzenetben tesszük elérhetővé. ISO15022 MT üzenetek a Program első fázisában nem kerülnek kialakításra a zárolások céljára.

3.6. Párosítás (matching)

A párosítás az a folyamat, amelynek során a rendszer összehasonlítja az értékpapírok eladója és vevője által megadott kiegyenlítési megbízásokban szereplő adatokat annak érdekében, hogy ellenőrizze, hogy a felek a tranzakció kiegyenlítési feltételeit illetően egyetértenek-e.

A jogszabályi előírások alapján a kiegyenlítési megbízások párosítása alapértelmezetten kötelező. Kivételt a kereskedési helyszín (BÉT), illetve a központi szerződő fél (KELER KSZF) által küldött megbízások, valamint az azonos főszámla alá eső FOP tranzakciók (pozíció-rendezeres transzferek) képeznek, amelyeket az érintett felek

előre párosítottan is beküldhetnek a központi értéktár kiegyenlítési rendszerébe. Ezekben az esetekben a KELER automatikusan a megbízásban kötelezően megjelölt - eladói és vevői értékpapírszámlákon hajtja végre a kiegyenlítést.

A KELER a jövőben a megbízások párosítását a T2S mintájára hajtja végre a hazai kiegyenlítések vonatkozásában.

A KELER a kiegyenlítési nap során folyamatosan biztosítja a valós idejű párosítást.

A rendszer a párosítás során kötelező, kiegészítő (adicionális) és opcionális kritériumokat alkalmaz.

Kötelező párosítási kritériumnak számítanak a mindkét fél által kötelezően megadandó alábbi adatok:

- értékpapírmozgás iránya (*ellentétes irány az elvárt*)
- fizetés típusa
- a kiegyenlítés tervezett napja
- ügyletkötés napja
- ISIN kód
- kiegyenlítendő értékpapír mennyisége
- eladó és vevő KELER résztvevők (Party 1) azonosítója (BIC11 formátumban)

Fizetés ellenében teljesítendő kiegyenlítési megbízások (DVP és PFOD) esetén továbbá:

- devizanem
- kiegyenlítési összeg a toleranciaszintek figyelembe vételével
- pénzmozgás iránya (*ellentétes irány az elvárt*)

Repo típusú tranzakciók esetében a fentiek felül további kötelező párosítási mezők:

- Repo lejárat dátum
- Visszavásárlási összeg a toleranciaszintek figyelembe vételével

Bevezetésre kerülnek ún. **kiegészítő párosítási** mezők, melyek megadása nem kötelező, de amennyiben az egyik fél kitölti, úgy párosítási elemmé válnak. A kiegészítő párosítási mezők az alábbiak:

- Opt-out indikátor
- Ex-Cum indikátor

Az **opcionális párosítási mezők** csak akkor válnak párosítási elemmé, amennyiben mindkét fél által kitöltésre kerülnek:

- párosítandó referencia
- counterparty számlaszám
- A KELER résztvevő ügyfelének BIC kódja. (*A rendszer mindig a Party 2 szintű szereplőket párosítja, függetlenül attól, hogy a megadott party lánc 2 vagy 3 elemű.*)

Természetesen lehetőség lesz további adatok megadására is az instrukcióban (pl. LEI kód, vagy részteljesítési indikátor), azonban ezeket a párosítás során a KELER nem veszi figyelembe.

A párosítási folyamat eredményeképpen a következő állapotok állhatnak elő:

- Páros, azaz a rendszer talált egy olyan ellenoldali megbízást, amelynek minden adata teljesíti a párosítási követelményeket (megegyeznek a párosítási mezők, illetve az irányt jelző mezők eltérőek)
- Páratlan, és nem talált a rendszer olyan ellenoldali megbízást, amellyel potenciális párt alkotna. A rendszer CMIS reason kódot ad vissza a státuszüzenetben.

- Páratlan, de a rendszer talált olyan ellenoldali megbízást, amely egy adat kivételével megegyezik és ezért potenciális párt alkothat a beküldött megbízással. A rendszer DDAT, DSEC, vagy DMON reason kódot küld az érintett ügyfelek számára.

A megbízások párosítását érintő kiemelt változásokat a következőkben foglaljuk össze.

3.6.1. FOP transzferek automatikus párosítása, jóváírása

Tekintettel arra, hogy az eltérő főszámlák között teljesítendő kiegyenlítési megbízások, transzferek párosítása kötelezővé válik az SDR előírások alapján, így a KELER által jelenleg is biztosított automatikus transzfer-jóváírási funkció („dump”) is átalakításra kerül. A jövőben a KELER az ún. passzív-matching mechanizmust biztosítja ügyfelei számára, amely során a KELER ténylegesen előállítja a fogadó résztvevő nevében és helyett a kiegyenlítési megbízást, amennyiben a kiegyenlítési partner fizetés nélküli transzfert kezdeményez az érintett átvevő számla javára. Az átadó és átvevő ügyfelek instrukciói ezáltal tényleges párosítási folyamaton esnek át. Az átvevő instrukció generálásának továbbra is a jelenleg használatos alszámla szintű jelző a feltétele, melyet az alszámla nyitása során (vagy később is) beállíthat a főszámla tulajdonosa.

Az automatikus transzfer-generálás részletes szabályait ld. a 4.1.2 fejezet alatt.

3.6.2. Partnerek azonosítása

Az új szabályok alapján BIC kód alapúvá válik kiegyenlítési partnerek azonosítása, vagyis 11 hosszú, ún. matching BIC kódok alapján történik a párosítás mind a KELER-ben, mind a T2S-ben. A matching BIC a Delivering és Receiving Party 1 blokkokban szereplő KELER résztvevők jelölése esetén kötelező, azaz minden egyes értékpapír főszámlaszámhoz kötelezően tartozni fog egy BIC.

A matching BIC kód lehet SWIFT instrukció beküldésére is feljogosító ún. connected BIC, továbbá non-connected BIC, amely utóbbiról azonban SWIFT instrukció beküldése nem lehetséges. A non-connected BIC kóddal azonosított Ügyfeleink a KID rendszeren keresztül nyújthatnak be megbízást.

BIC kóddal nem rendelkező, de a kiegyenlítési rendszerben résztvevő ügyfeleink⁷ főszámlái mellé - az ügyfél értesítésének hiányában - a KELER automatikusan egy technikai BIC kódot rendel (KELEHUH1XXX), amely az instrukciókban használható a counterparty azonosítására. (Mindazonáltal minden KELER résztvevő számára javasolt az egyedi BIC regisztrációja, amely a SWIFT-nél kezdeményezhető a cross-matching elkerülése érdekében!)

Tekintettel arra, hogy a technikai BIC kód önmagában nem elégséges a kiegyenlítési partner egyértelmű beazonosítására, ezért ilyen esetekben a technikai BIC kód és a counterparty értékpapírszámlaszám együttes megadása javasolt a megbízásban.

Egyes tranzakciók esetében (pozíciórendezés, jóváírási transzfer-generálás) azonban a partner számlaszámának megadása is kötelező lesz.

Ha egy ügyfél több értékpapír főszámlával, de csak egy BIC kóddal rendelkezik, javasoljuk főszámlánként egyedi 11 jegyű BIC-ek igénylését az egyértelmű beazonosítás érdekében..

A KELER kiegyenlítési helyként történő azonosítása szintén BIC11 alapján történik. Az instrukciókban ennek megfelelően a kiegyenlítési hely (PSET, illetve Depository) azonosítására a KELRHUHBXXX BIC kód használandó.

Az instrukcióban megadható BIC kódok (partnerek és a depository) kapcsán általános szabály, hogy 8-hosszú BIC kód megadása esetén az instrukció visszautasításra kerül.

⁷ elsődlegesen: kibocsátók, befektetési alapkezelők, önkormányzatok, állami szervezetek

3.6.3. Counterparty számlaszám

Változik a kiegyenlítési partner értékpapír számlaszámának használata is. A - jelenleg csak FOP ügyleteknél kötelező - számlaszám mező opcionális párosítási mezővé válik, tekintettel arra, hogy a counterparty azonosítása elsődlegesen a matching BIC kód alapján történik majd.

Ugyanakkor, ha már az egyik fél kitölti a mezőt, akkor a rendszer kötelező párosítási kritériumként fogja kezelni, mivel a megbízást benyújtó fél számlaszáma mindig jelen van az instrukcióban.

A megbízásokban a counterparty számlaszám megjelölése kiemelten ajánlott, mert ez alapján egyértelműen beazonosítható, hogy a KELER mely Ügyfele érintett a kiegyenlítésben. Továbbá cross-matchinget is eredményezhet a számlaszám hiánya.

Cross-matching esetén a tranzakció kiegyenlítése nem a felek szándéka szerinti partner és/vagy számlaszám alapján történik. Partner szintű cross-matchingre abban az esetben kerülhet sor, amennyiben a counterparty 11 hosszú BIC kódja több főszámlaszámhoz is hozzá van rendelve (pl. a saját BIC-kel nem rendelkező ügyfelek esetén, akikhez a KELER a KELEHUH1XXX technikai BIC-et kapcsolja).

Számlaszintű cross-matching a számlaszám hiányából adódhat.

Cross-matching tárgyát képező tranzakciók beazonosítása a KELER szintjén nem lehetséges, ezek azonosítása és rendezése az Ügyfelek feladata.

Egy főszámlán belüli (pozíciórendezéses) transzfer esetén az ellenoldali értékpapír számlaszám megadása kötelező, ennek hiányában az instrukció visszautasításra kerül.

Kötelező lesz az ellenoldali fél értékpapír számlaszámának megadása abban az esetben is, ha a tranzakció kiegyenlítés helye a T2S, és a kiegyenlítés értéknapja magyar munkaszüneti nap, hiszen a rendszer csak ebben az esetben ismeri fel egyértelműen az első instrukció befogadásakor a kiegyenlítés helyét. A számlaszám meg nem adása az instrukció visszautasítását eredményezheti, tekintettel arra, hogy a magyar munkaszüneti napokon csak a T2S üzleti naptára lesz nyitva, a KELER kiegyenlítési naptára zárva tart.

Felhívjuk Ügyfeleink szíves figyelmét, hogy hazai kiegyenlítések esetén kizárólag a partner KELER-ben vezetett, 4+6 hosszú értékpapír számlaszáma adható meg Party 1 szintű azonosítás céljából. A jelenlegi gyakorlat szerint csak főszámlaszám (4 karakter) megadása esetén az instrukció visszautasításra kerül.

Önmagában csak a BIC kód megjelölése esetén (counterparty számlaszáma nélkül) az allegement üzenet kiküldésre kerül, azonban felhívjuk ügyfeleink figyelmét, hogy amennyiben egy BIC kódhoz több főszámlaszám tartozik, counterparty számlaszám hiányában az allegement üzenet nem feltétlenül a kívánt kiegyenlítési partner részére kerül kiküldésre, hanem a KELER által nyilvántartott alapértelmezett főszámla tulajdonos számára.

Amennyiben a partner KELER technikai BIC-kóddal kerül megadásra számlaszám nélkül, allegement küldésre nem kerül sor.

3.6.4. Kiegyenlítés tervezett napja

A kiegyenlítés tervezett napját előre és visszamenőleges értéknappal is meg lehet jelölni a megbízásokban, de az nem lehet a megbízás beküldésének napjához képest 20 kiegyenlítési nappal korábbi, vagy későbbi. A T2S-ben kiegyenlítésre kerülő megbízások esetén magyar munkaszüneti nap megadása is lehetséges lesz, mert ezeken a napokon a T2S-es tranzakciókra vonatkozó üzleti naptár szerint a KELER kiegyenlítési szolgáltatást biztosít (FOP és EUR DVP tranzakciókra).

3.6.5. Ügyletkötés napja

Változás a jelenlegi gyakorlathoz képest, hogy a kötésnap kötelezően kitöltendő mező és egyben párosítási kritérium lesz.

A kötésnap a megbízás benyújtásával megegyező, vagy korábbi nap lehet, valamint KELER kiegyenlítési szünnapra eső kötésnap is megengedett.

3.6.6. Kiegyenlítendő értékpapír mennyisége

A jelenlegi, kizárólag darabszám alapú nyilvántartás helyett a kiegyenlítési megbízásokban a következők szerint kell a kiegyenlítendő értékpapírok mennyiségét megjelölni:

- tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok esetén darabszám,
- hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetén a névérték az elvárt.

Fentiekől eltérő mennyiség megjelölése esetén a megbízás visszautasításra kerül.

3.6.7. Opt-out, Ex/Cum indikátorok

Bevezetésre kerülnek az ún. Opt-out és Ex/Cum indikátorok, melyeknek a jogosultság kompenzáció (market claim) és jogosultság átalakítás (transformation) folyamat keretén belül lesz a későbbiekben relevanciája. Ezen attribútumok a párosítás során addicionális párosítási feltételként kerülnek figyelembe vételre, vagyis bármelyik megbízást benyújtó fél általi kitöltés esetén kötelező párosítási elemmé válnak.

3.6.8. Párosítandó referencia (Common Trade Reference)

A kiegyenlítési megbízás részeként a jövőben opcionális párosítási elemként megadható lesz, az Ügyfelek által bilaterálisan megállapodott tranzakció azonosító. Amennyiben mindkét fél kitölti a mezőt, a sikeres párosításnak feltétele lesz a referencia egyezősége.

3.6.9. Kiegyenlítési toleranciaszintek

A toleranciaszint (limit) két kapcsolódó kiegyenlítési megbízás kiegyenlítési összegei közötti azon maximális eltérést jelöli, amely mellett még lehetséges a párosítás.

A toleranciaszintek a jövőben sávosan kerülnek alkalmazásra: a 100 000 EUR-ig terjedő kiegyenlítési összegek esetén 2 EUR, a 100 000 EUR-t meghaladó kiegyenlítési összegek esetében pedig 25 EUR, illetve ennek megfelelő deviza összegek lesznek az alkalmazandó toleranciaszintek a KELER-ben, illetve a T2S-ben teljesítendő ügyletek esetén egyaránt.

A párosítást a rendszer végrehajtja, ha a kiegyenlítési összegek különbözete nem nagyobb a tolerancia limit összegénél. Az alkalmazandó összecsávót a vevő instrukciójában szereplő kiegyenlítési összegből kiindulva ellenőrzi a rendszer, a limit alapján, de ha a párosított instrukciók esetében eltérés van a vételárban, az eladói instrukcióban szereplő érték alapján történik a kiegyenlítés. Ha több instrukció kerül a rendszerbe hasonló paraméterekkel az a két instrukció párosodik, amelyek esetében a kiegyenlítési összegek különbözete a legkisebb. Ha több instrukció esetében az összeg is megegyezik, a LIFO elv (a lehetséges párok közül a legkésőbb beadott) kerül alkalmazásra.

A tolerancia limiten belül teljesült tranzakciók esetén a vevő az eladó által megjelölt ellenértéket kapja vissza a párosítást követő státuszüzenetekben, a visszaigazolásban és a napvégi kivonatokban is.

Az egyes devizanemekben érvényes sávhatárokat és toleranciaszinteket a KELER évente egyszer tervezi kiszámítani (átértékelni) minden naptári év első üzleti napján az aktuális EKB árfolyamok alapján. Ettől való eltérésre akkor kerülne sor, ha rendkívüli volatilitás, vagy jelentős árfolyam-elmozdulás történne a piacon.

A kiegyenlítési ciklus során történő változás esetén mindig a párosítás napján érvényes sávhatárok és toleranciaszintek lesznek érvényesek, függetlenül attól, hogy a tranzakció kiegyenlítés később történik.

3.6.10. Potenciális párosítás

Amennyiben a beérkező instrukció párosítása sikertelen, a párosítási kritériumok mentén a KELER rendszere megvizsgálja, hogy a rendszerben lévő más instrukciók közül a beérkező instrukcióval melyik lenne párosítható.

Ha a vizsgált attribútumok közül mindössze egy nem egyezik, a rendszer értesítést küld a megbízásokat beadó partnerek felé a sikertelen párosítás eredményéről, megjelölve az eltérés okát státuszüzenet formájában.

A rendszer indulásakor az alább vizsgált mezők eltérése esetén kerül sor státuszüzenet küldésére sikertelen párosítás esetén. Ezekben az esetekben az alábbi státuskódokat alkalmazzuk:

- instrumentum (ISIN): NMAT//DSEC
- tervezett kiegyenlítési nap: NMAT//DDAT
- kiegyenlítési összeg (csak fizetés elleni megbízások esetében, és csak a toleranciaszint feletti eltéréskor): NMAT//DMON

A KELER rendszere NMAT//CMIS státuszüzenetet küld az alábbi esetekben:

- a fenti attribútumok közül egynél több tér el az adott instrukciókban
- a fenti attribútumokon felül az instrukciók egyéb párosítás alá eső eleme eltér

Több potenciálisan párosítható instrukció esetén (amennyiben csak a kiegyenlítési összeg és / vagy a visszavásárlási összeg tér el toleranciaszinten belül) az algoritmus először azt veszi figyelembe, ahol a kiegyenlítési összegek között a legkisebb eltérés van. Ha ez alapján nem dönthető el, hogy melyik instrukció tekinthető potenciális párnak, akkor repo instrukciók esetében a visszavásárlási összegek közötti legkisebb eltérés alapján próbál dönteni. Egyéb esetekben, vagy ahol a döntés nem sikeres, az algoritmus a LIFO elvet alkalmazva a potenciális párok közül a legutóbb beérkezettet választja.

Amennyiben később beérkezett instrukciók közül kerül ki az ellenoldali instrukció párja, ami minden adatában megegyezik azzal, úgy a rendszer sikeres párosítást hajt végre, figyelmen kívül hagyva a korábban beadott, lehetséges párként kezelt instrukciót.

Amennyiben két megbízás már potenciálisan párosodott és megjelölésre került a megfelelő reason (DDAT, DSEC, DMON) kóddal, ebből az állapotból négyféle módon kerülhet ki az instrukció:

- A potenciális párját kitörlik. A megbízás továbbra is páratlan marad, de CMIS reason kódot kap.
- A potenciális párjának beérkezik a valódi párja. Az ügyfél CMIS reasont kap a státuszüzenetben, megjelölve, hogy az instrukciója továbbra is páratlan és már potenciális párja sincs. A korábbi potenciális pár páros státusszal halad tovább a feldolgozási folyamatban.
- Páros lesz, mert beérkezik a valódi párja. Az ügyfél státusz üzenetben értesül arról, hogy instrukciója új státusza páros. (És a korábban kiküldött allegement üzenet is visszavonásra kerül.)
- Az instrukció törlésre kerül (az ügyfél vagy a rendszer által). Erről szintén státuszüzenet formájában értesül az ügyfél.

3.7. Allegement funkció

A beérkezett és formai, üzleti ellenőrzésen (validáción) átesett páratlan megbízásról a rendszer allegement értesítést küld (MT578 NEWM, illetve sese.028 üzenetben a választott alapértelmezett kommunikációs csatorna szerint) az instrukcióban megadott kiegyenlítési partner számára (amennyiben az eltér az instruáló féltől, illetve a fogadó fél számlájára vonatkozóan nincs jóváírási transzfer-generálás beállítva). Az allegement üzenet az eredeti megbízás adatairól tájékoztatja a résztvevőt.

Az allegement célja, hogy felhívja az értesített ügyfél figyelmét a hiányzó megbízásra és csökkentse az esetleges kései párosítás, vagy meghiúsulás valószínűségét. Az allegement küldésének feltétele, hogy a

megbízást benyújtó partner egyértelműen, BIC11 kóddal megjelölte a KELER ügyfelét, akinek értékpapír főszámlája saját matching BIC-kel rendelkezik. (Azaz nem a KELER által biztosított technikai BIC kóddal (KELEHUH1XXX) azonosítható a KELER résztvevő.)

Amennyiben a megbízást benyújtó résztvevő a kiegyenlítési partner értékpapírszámlaszámát nem, csak BIC kódját jelölte meg, akkor is kiküldésre kerül az értesítő, de a hivatkozott értékpapírszámlaszám helyén 'UNKNOWN' érték jelenik meg.

Az allegement értesítő a páratlan, de potenciális párral rendelkező megbízások esetén is kiküldésre kerül.

Mivel az új rendszer élesítést követően az első fázisban a T2S felé kiküldött instrukciók minden esetben párosítottan kerülnek kiküldésre és a KELER a DCP funkcionalitást egyelőre nem fogja támogatni, ezért a T2S felől allegement üzenetek nem várhatók, minden allegement értesítőt közvetlenül a KELER rendszere állít elő.

Az allegement üzenetet a KELER valós időben, a sikertelen párosítást követően küldi. A jogszabály által engedélyezett 1 órás késleltetés lehetőségével nem él a KELER.

A páratlan instrukció törlése az allegement üzenet törlését vonja maga után (allegement cancellation). Az allegement törlést (MT578 CANC, illetve semt.020) késleltetés nélkül küldjük. Amennyiben ezt követően új instrukció beadására kerül sor, az természetesen új allegement kiküldését jelenti.

A páratlan tranzakciókhoz kapcsolódó allegement üzenetek az örökítési időszak végén rendszer általi törlésre kerülnek.

Amennyiben a hiányzó instrukció beküldésre kerül az értesített résztvevő által, a sikeres párosítást követően a korábban kiküldött allegement üzenetet a rendszer visszavonja (allegement removal), és erről késleltetés nélkül tájékoztatja az instruáló felet (MT578 REMO, illetve sese.029 üzenetben).

3.8. Prioritás-kezelés

A kiegyenítési rendszerbe érkező, értékpapír terheléssel járó kiegyenlítési vagy zárolási instrukciók megfelelő értékpapír-fedezet esetén hajthatók végre. Azonban, ha fedezetlenség alakul ki egy adott értékpapírszámlán, adott értékpapírra, akkor a tranzakciók várakozó állapotba kerülnek és egy meghatározott sorrend alapján kerülnek teljesítésre, amint értékpapír-jóváírás érkezik a számlára. Ezt a várakozó sort értékpapír sornak nevezzük, amit a kiegyenlítési rendszer tart nyilván értékpapírszámla - ISIN kombinációkra üzleti naponként.

A sorban álló tranzakciók feldolgozása az alábbiak szerint meghatározott sorrendben történik:

1. Tranzakció prioritás: A KELER által kiosztott, tranzakciótípus függő prioritás határozza meg első körben az azonos értékpapírszámlára és értékpapírra vonatkozó tranzakciók közötti prioritási sorrendet. A kiemelt prioritású tranzakciótípusok közé tartoznak: pénzbírság teljesítése (PAIR), KELER KSZF által beküldött megbízások (MTNS, PDSS), biztosíték célú kedvezményezett zárolás és feloldás. Tranzakció prioritás ügyfél által nem módosítható.
2. Ügyfél prioritás: a tranzakciókhoz a tranzakció prioritáson túl egy ügyfél prioritás is kapcsolódik, amelyet a megbízást beadó ügyfél határozhat meg és módosíthat a benyújtott üzenetben.

A KELER a jelenlegi ügyfél prioritások számát (0-9) az új rendszer bevezetésével harmonizálja a T2S által megállapított és az Ügyfelek által használható prioritásokkal (0003-0004), ahol 0003 a magas, 0004 a normál prioritást jelenti. (A 0003-as vagy 0004-es prioritástól eltérő értékek esetén az instrukció visszautasításra kerül.)

Amennyiben a mező értékét nem adja meg az ügyfél, a megbízás prioritása az alapértelmezett (0004) értéket kapja meg befogadás után. Ugyanolyan tranzakció prioritású tranzakciók esetében az ügyfél prioritás dönti el a sorrendet. Ügyfél prioritást meg lehet adni az eladói, és a vevő oldali instrukcióban is, azonban csak az eladó oldali (értékpapírszámla terhelést meghatározó) prioritás kerül figyelembe vételre a sorfeldolgozásban.

3. Beérkezési időbélyeg: Amennyiben több tranzakcióra megegyezik a tranzakció és az ügyfél prioritás is, a feldolgozási sorrendet a kiegyenlítési megbízás beérkezési időbélyege határozza meg: FIFO elv szerint a legkorábban befogadott megbízás terhelése történhet meg a legkorábban.

3.8.1. Ügyfél prioritás módosítás

A KELER biztosítja Ügyfelei számára, hogy az általuk beadott instrukciók (kivéve zárolás tranzakciók) prioritását módosíthassák az értékpapír feldolgozási sorban azok, sikeres értékpapír fedezet foglalásáig, vagy törléséig. Az instrukció módosítást MT530 vagy sese.030 üzenetben kezdeményezheti az eredeti megbízást beküldő fél, az eredeti megbízás benyújtásának csatornáján (SWIFT vagy KID). Felhívjuk Ügyfeleink figyelmét, hogy a jelenlegi gyakorlathoz hasonlóan egy állapot-módosító üzenetben egyszerre csak egy utasítás hajtható végre. Több funkció (hold-release, prioritás-módosítás, vagy a részleges kiegyenlítési indikátor módosítása) egy üzenetben nem értelmezett, az ilyen megbízások visszautasításra kerülnek.

A prioritás módosítás a pénzsorban továbbra sem értelmezett, csak úgy, mint a vevő oldali értékpapír tranzakciók prioritás módosítása sem. Amennyiben a tranzakció pénzügyi fedezetvizsgálat alatt áll és prioritás-módosítási megbízás érkezik rá, azt a rendszer visszautasítja. A pénzfedezetlen tételre ugyanakkor alkalmazható a hold funkció, illetve páros törlés adható be.

A prioritás módosításra vonatkozó üzenetek beadása a jövőben az adott tranzakció típusához rendelt KELER üzemidőn kívül, de még az adott üzleti napon belül (az ún. technikai feldolgozási időszakban) is lehetséges lesz. Ezen megbízások végrehajtására vagy elutasítására vonatkozó státuszüzeneteket a KELER az üzleti nap zárásáig továbbítja ügyfelei számára.

3.8.2. Prioritáskezelés a T2S-ben

A KELER a T2S prioritásokat megfelelteti a hazai környezetben használt tranzakció szintű- és ügyfél prioritásoknak és ez alapján adja majd fel a T2S-be a kiegyenlítési megbízásokat.

A T2S-ben az alábbi prioritások állnak rendelkezésre: Foglalt (reserved), Kiemelt (top), Magas (high), Normál (normal).

A megfeleltetés az alábbiak szerint történik:

KELER prioritás	T2S prioritás
0001	Foglalt (Ügyfél által nem használható, csak KELER használhatja)
0002	Kiemelt (Ügyfél által nem használható, csak KSZF használhatja)
0003	Magas
0004	Normál

A kiegyenlítés helyétől (KELER vagy T2S) függetlenül a tranzakció feldolgozása minden esetben a KELER-prioritások alapján történik.

A megbízások kiegyenlítési sorrendjét a T2S-ben alapvetően a tranzakció típusa, a kiegyenlítési nap, illetve a T2S-ben résztvevő felek által a megbízásokban megjelölt prioritás határozza meg.

A T2S az optimalizációs és örökítési folyamatai során a több, azonos tranzakció-típusra vonatkozó instrukció kiegyenlítése során a legmagasabb prioritásút veszi előre. Vizsgálja továbbá az instrukciók tervezett kiegyenlítési napját is oly módon, hogy azonos típusú instrukciók esetén a korábbi értéknapos kerül először feldolgozásra.

A napközbeni valós idejű kiegyenlítési ciklus során feladott megbízások teljesítését megelőzi az éjszakai ciklusban függő (örökített) tranzakciók teljesítése.

3.9. Hold/Release funkció

A kiegyenlítési megbízások beküldhetők kiegyenlítésre készen (Release), valamint visszatartott (Hold) státuszban. Amennyiben az instrukció hold státuszban kerül benyújtásra, annak kiegyenlítése blokkolásra kerül, azonban a párosítási folyamatban ezek a megbízások is részt vesznek. A hold státuszban lévő instrukció módosításával, kiegyenlítésre bocsátásával (release) elindítható az instrukciók teljesítése.

Az új rendszer bevezetését követően számlaszintű hold/release beállításra nem lesz lehetőség. A jövőben kizárólag a kiegyenlítési megbízásban (sese.023, illetve MT54x) adható meg, illetve abból állapítható meg, hogy release, vagy hold státuszban került az instrukció beküldésre a KELER rendszerébe.

A szereplők annyiszor küldhetnek hold vagy release állapot-módosító üzenetet, ahányszor indokolt, nincs limitáció a módosítások számára és irányára vonatkozóan. A hold /release állapot módosítása többféle módon lehetséges:

- Ha az eredeti megbízás MT540/541/542/543 üzenetben érkezett:
 - A megegyező MT54x üzenetben az üzenet funkciójának (23G) megadásával (NEWM és PREA) állítható a hold/release állapot
 - MT530 üzenetben a Hold Indikátor megjelölésével (22F NPRE és YPRE)
- Ha az eredeti megbízás sese.023 üzenetben érkezett (KID-ről): sese.030 üzenettel, a SctiesSttlmCondsModReq/ReqDtls/HldInd/Ind kívánt értékének (true/false) megadásával módosítható.

A KELER a megbízás aktuális hold/release állapotát kifejező hold indikátor értékét a státuszüzeneteken keresztül minden esetben visszaadja az adott szabványnak megfelelő formában..

Felhívjuk Ügyfeleink figyelmét, hogy a jelenlegi gyakorlathoz hasonlóan egy állapot-módosító üzenetben egyszerre csak egy utasítás hajtható végre. Több funkció (hold-release, prioritás-módosítás, vagy a részleges kiegyenlítési indikátor módosítása) egy üzenetben nem értelmezett, az ilyen megbízások visszautasításra kerülnek.

Az új rendszer bevezetésével a jelenleg is működő hold/release funkcionalitás teljes körűen kiterjesztésre kerül valamennyi kiegyenlítési megbízás típusra (kivéve zárolások) az SDR előírásával összhangban.

A BÉT, illetve KELER KSZF által kezdeményezett megbízások állapot-módosításait a beküldő fél kezdeményezheti. A WARP által generált kiegyenlítési megbízások hold/ release indikátora a WARP felületen keresztül az érintett ügyfél által is módosíthatóvá válik.

A hold/release üzenetek beadása a jövőben az adott tranzakció típushoz rendelt KELER üzemidőn kívül, de még az adott üzleti napon belül (az ún. technikai feldolgozási időszakban) is lehetséges lesz. Ezen megbízások végrehajtására vagy elutasítására vonatkozó státuszüzeneteket a KELER az üzleti nap zárásáig továbbítja ügyfelei számára.

3.9.1. Hold/Release mechanizmusok a T2S-ben

A KELER még a kiegyenlítési megbízások T2S-be történő kiküldése előtt fedezetvizsgálatot hajt végre értékpapír- és pénz oldalon. Amennyiben a fedezetvizsgálat sikeres, úgy az értékpapír- vagy pénz pozíciók zárolásra kerülnek és a megbízás CSD Release státuszban kiküldésre kerül a T2S felé. Fedezetlen tranzakciók T2S-be történő feladása nem lehetséges, erre kizárólag a szükséges fedezet biztosítását követően kerülhet sor.

KELER-en kívüli pénzeszámla használatakor, tekintettel arra, hogy az ügyfél a devizaszámláját ebben a modellben nem a KELER-nél vezeti, a KELER nem végez pénzfedezet-vizsgálatot ezen értékpapír vételi tranzakciókra. A kiegyenlítéshez szükséges pénzfedezet ellenőrzését a T2S rendszer hajtja végre az ügyfél által megjelölt DCA-n. A KELER minden esetben CSD Release instrukciót küld a T2S felé.

Amennyiben a partnerek hold státuszú megbízást küldenek be, és a kiegyenlítés helye a T2S, úgy azt a megbízást a KELER csak validálást, és sikeres fedezetvizsgálatot követően továbbítja a T2S felé.

Egy T2S-be küldött megbízás állapota annak kiegyenlítéséig, vagy törléséig módosítható.

3.10. Kiegyenlítési megbízások törlése

A kiegyenlítési megbízások a tranzakció kiegyenlítéséig az alábbiak szerint törölhetők:

- Páratlan, illetve előre párosítottan érkező megbízások (főszámlán belüli transzferek, piaci infrastruktúrák által beküldött megbízások) egyoldalú törléssel, az eredeti megbízást benyújtó fél törlési instrukciója alapján
- KELER által generált FOP fogadási transzferek az átadó ügyfél törlési instrukciója alapján
- KELER vagy T2S által sikeresen párosított tranzakciók kétoldalú (bilaterális) törléssel

A KELER ellenőrzi, hogy az ügyfél által törölni kívánt instrukció létezik-e a rendszerben, és azt is, hogy lehetséges-e annak törlése. Amennyiben az instrukció már teljesült vagy törölt státuszban van, a törlés visszautasításra kerül.

Egy kiegyenlítési megbízás törlését az a fél kezdeményezheti és azon a kommunikációs csatornán, amelyen az eredeti megbízás is benyújtásra került.

A törlés MT54x (CANC funkció), vagy sese.020 üzenetek segítségével kezdeményezhető, az eredeti instrukció ügyfél referenciájára való hivatkozással, az eredeti megbízás beküldési csatornáján keresztül. Sikeres validált törlési megbízáshoz kapcsolódóan három üzenet kerülhet kiküldésre: egy, az eredeti instrukcióra adott státusz; egy, a törölő instrukcióra adott válasz; illetve ha korábban kiküldésre került allegement a partner számára, akkor arra is törölő üzenetet küld a rendszer.

Kétoldalú törlés esetén a törlési instrukció is párosításra kerül. Az egyik fél által kezdeményezett törlés esetén a partner részére státuszüzenet kerül kiküldésre (IPRC//CPRC kóddal), azonban a tranzakció egészen addig részt vesz a kiegyenlítési folyamatban (és teljesülhet is), amíg a másik fél is be nem adja a törlési megbízást.

A kiegyenlítés elkerülésének érdekében javasoljuk a megbízás hold státuszba helyezését és a törlési kérelmet csak azután beküldeni, miután az instrukció sikeresen hold státuszba került. Amennyiben azonban a kiegyenlítésig nem érkezik be mindkét féltől a törlési instrukció és az eredeti tranzakció teljesül, erről a két fél visszaigazolás formájában értesítésre kerül, és ezzel párhuzamosan a rendszer elutasítja az egyoldalúan beérkezett törlési kérelmet.

A kiegyenlítési rendszer is törölheti a megbízást a következő esetekben:

- A páratlan megbízás az eredetileg tervezett kiegyenlítési nap, illetve a legutóbbi státuszváltozás dátuma közül a későbbit követő 20. kiegyenlítési napon automatikusan, a rendszer által törlésre kerül. Sese.024 státuszüzenetben CXLN (End of Life), MT548 üzenetben EXPI (Expired) reason kód mellett kap értesítést az ügyfél a törlés tényéről.
- Páros megbízások esetén a tervezett kiegyenlítési nap, illetve az utolsó státuszváltozás dátuma közül a későbbit követő 60. kiegyenlítési napon automatikusan törli a rendszer a megbízásokat. Sese.024 státuszüzenetben CXLN (End of Life), MT548 üzenetben EXPI (Expired) reason kód mellett kapnak értesítést az ügyfelek a törlés tényéről.
- A kiegyenlítési rendszer a feldolgozási folyamat egyes lépéseinél, továbbá minden üzleti nap zárása során ismételtelen elvégzi az instrukcióban szereplő törzsadatok utólagos validációját. Amennyiben érvénytelen adatot talál, akkor az adott megbízás a rendszer által törlésre kerül (páros esetben a párja is). A státuszüzenet CANS reason kóddal kerül kiküldésre, és a narratív mezők tartalmazzák a megíúsult validációs szabályokhoz tartozó hibáüzeneteket.

3.11. Referenciaszámok

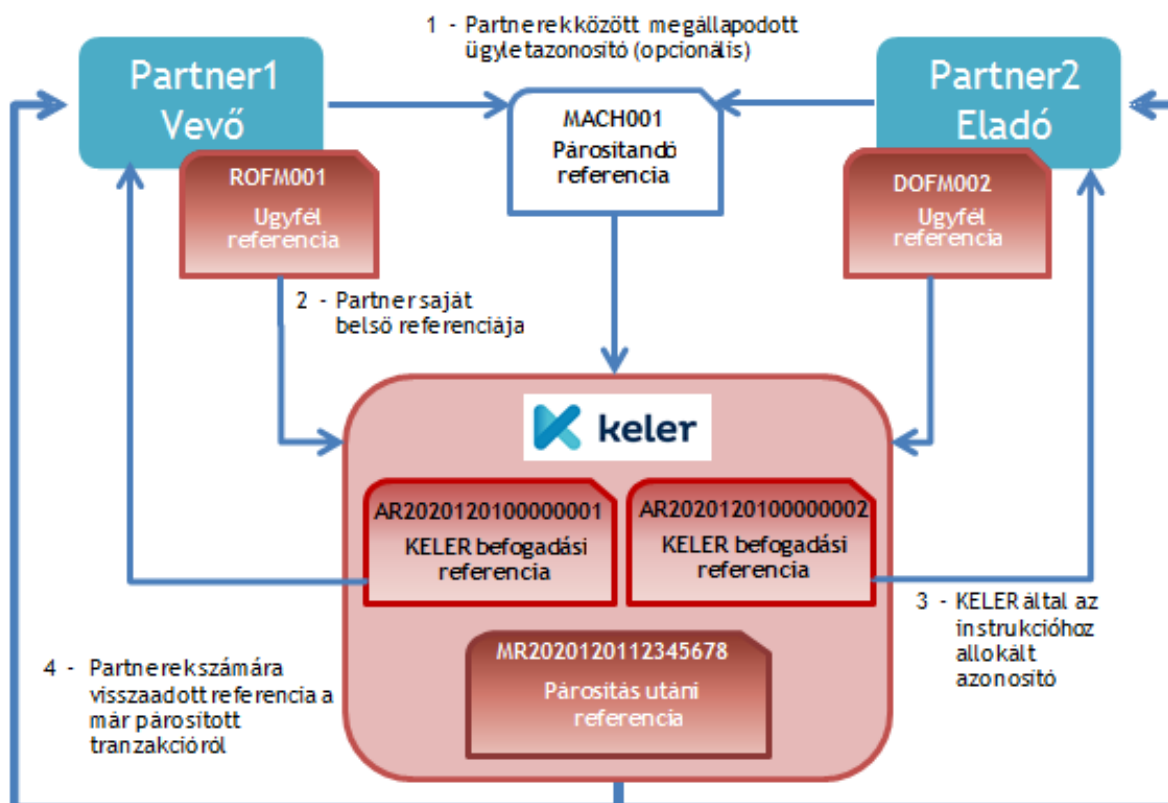
3.11.1. Referenciaszámok a hazai kiegyenlítésekben

A nemzetközi piaci gyakorlattal összhangban jelentősen megújul az ügyletazonosítók (tranzakció referenciaszámok) rendszere és működése. A beadott kiegyenlítési megbízások az alábbi referenciaszámokkal kerülnek azonosításra a kiegyenlítési folyamat során:

Referenciaszám típusa	Tartalma
Ügyfél által megadható referenciák	Ügyfél referencia: A KELER résztvevő által a megbízásnak adott egyedi azonosító. Kötelező: Igen Hossz: legfeljebb 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxInstr/TxId - MT54x: (Sequence A) :20C::SEME// Amennyiben a KELER generálja a megbízást automatikus FOP transzfer fogadás esetén, a formátum a következő: TRYMMDDXXXXXXXX Ahol TR utal a referencia jellegére (Transaction Reference), YYYYMMDD a megbízás generálásának napja, a maradék 8 karakteren pedig egy futó sorszámot oszt ki a rendszer, amely naponta újraindul.
	Párosítandó referencia: Ügyfelek által bilaterálisan megállapodott és a KELER számára az instrukció részeként opcionálisan megjelölhető azonosító. Opcionális párosítási kritériumként jelenik meg, vagyis ha mindkét partner kitölti a vonatkozó mezőt, párosítási feltétellé válik. Kötelező: Nem Hossz: legfeljebb 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxConf/TxIdDtls/CmonId - MT54x: (Sequence A1) :20::COMM//
	Repo referencia: Az induló repo tranzakciók azonosítására szolgáló referenciaszám, amely a lejáró repot és a módosított repot is beazonosítja. Kötelező: Feltételesen (repo esetén) Hossz: legfeljebb 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxInstr/Lnkgs/Ref/PoolId - MT54x: (Sequence D) :20::REPO//
	Repo lejáró láb referencia: Az induló repo megbízás részeként kötelezően meg kell jelölni azt az azonosítót, amelyet a repo lejáró láb generálása során a KELER ügyfél referenciaként oszt ki a lejáró lábnak. Kötelező: Feltételesen (repo esetén) Hossz: legfeljebb 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxInstr/Lnkgs/Ref/SctiesSttlmTxId - MT54x: (Sequence D) :20::SECO//

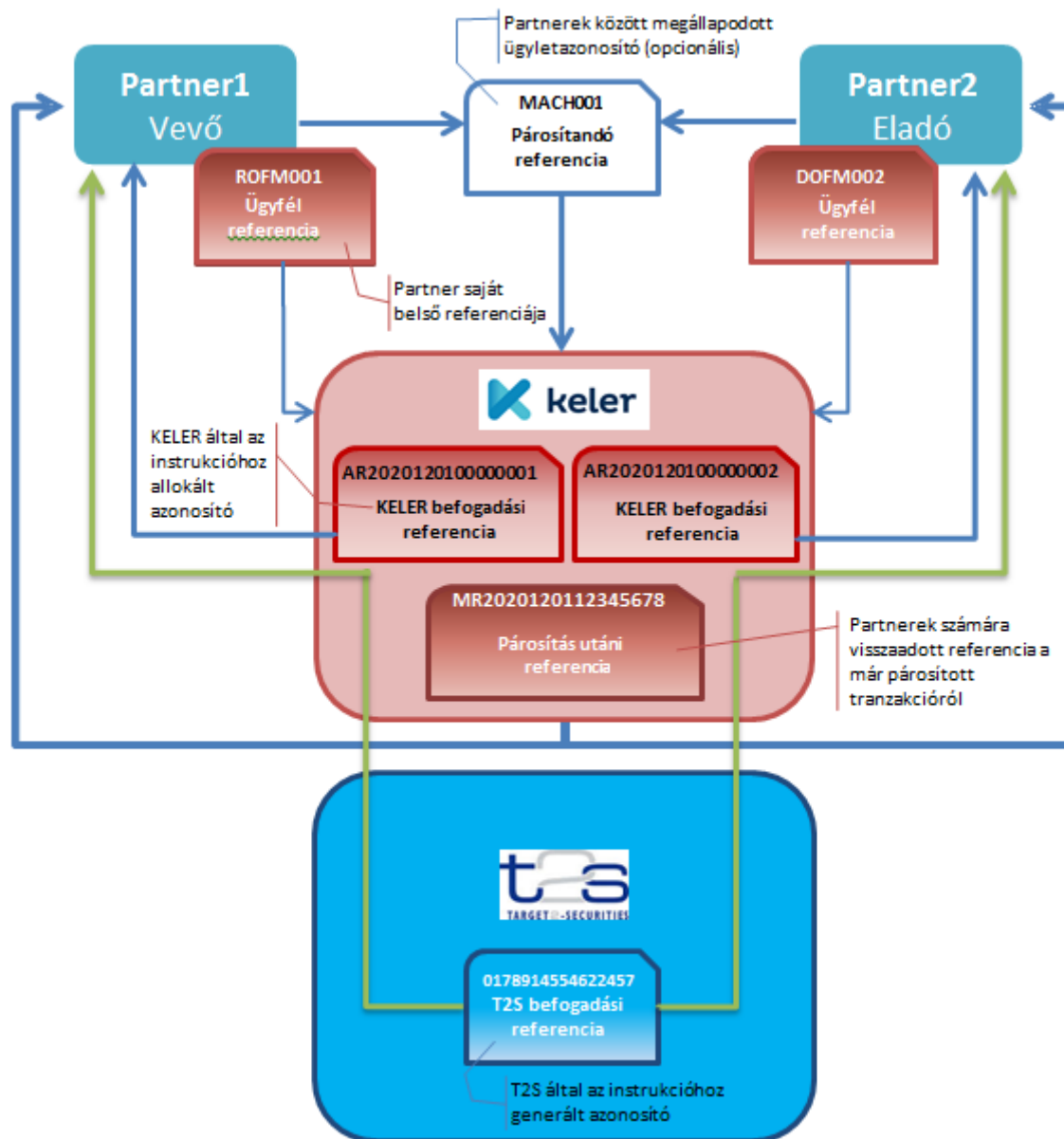
	Összekapcsolási referencia (linkelt FOP ügyletek esetén): Az összekapcsolt FOP (TRAD) megbízások esetén az összetartozó instrukciókat összekötő közös azonosító. Kötelező: Feltételesen (linkelt FOP esetén) Hossz: legfeljebb 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxInstr/Lnkgs/Ref/Poolld - MT54x: (Sequence A1) :20::POOL//
KELER / T2S által adott referenciák	KELER befogadási referencia: A megbízás befogadása és sikeres validációja után a KELER egyedi azonosítót generál, amely végigkíséri a megbízást annak teljes életciklusa során. Kötelező: Igen Hossz: 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxStsAdvc/Txld/AcctSvcrTxld - MT548: (Sequence A1) :20::PROC// Formátum: ARYYYMMDDXXXXXXXX Ahol AR utal a referencia jellegére (Acceptance Reference), YYYMMDD a befogadás napja, a maradék 8 karakteren pedig egy futó sorszámot oszt ki a rendszer, amely naponta újraindul.
	Párosítás utáni referencia: KELER által a sikeres párosítás után adott azonosító. Kötelező: Feltételesen (Csak páros státusz esetén) Hossz: 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxStsAdvc/SplmtryData/Envlp/Document/SctiesSttlmSD1/RltdTxld - MT548: (Sequence A1) :20::PCTI// Formátum: MRYYYMMDDXXXXXXXX Ahol MR utal a referencia jellegére (Matching Reference), YYYMMDD a befogadás napja, a maradék 8 karakteren pedig egy futó sorszámot oszt ki a rendszer, amely naponta újraindul.
	T2S befogadási referencia A T2S által a KELER által továbbított instrukcióhoz annak befogadását követően allokkált azonosító. (Market Infrastructure Reference). Ez a referencia csak akkor jelenik meg, amennyiben a kiegyenlítés helye a T2S. Kötelező: Feltételesen (csak T2S tranzakció esetén) Hossz: 16 karakter ISO: - sese.023: SctiesSttlmTxStsAdvc/Txld/MktInfrstrctrTxld - MT548: (Sequence A1) :20::MITI// Formátum: 16 karakter hosszú numerikus azonosító

A referenciaszámok használatát az alábbi ábra egy OTC ügyleten keresztül szemlélteti.

5. ábra - Referencia számok használata KELER-ben

A T2S referenciaszám használatát az alábbi ábra egy OTC ügyleten keresztül szemlélteti, melyet a KELER rendszere párosít és a T2S felé már párosított formában ad át:

6. ábra - KELER referenciaszámok használata kiegészítve a T2S referencia számokkal

3.12. A kiegyenlítés véglegességére vonatkozó szabályok változásai

A T2S alapelveivel összhangban (T2S Eligibility Criteria), valamint a T2S-ben alkalmazott kiegyenlítés véglegességére (settlement finality, SF) vonatkozó harmonizált szabályoknak történő megfelelés érdekében⁸, az alábbi elvek kerülnek alkalmazásra a párosítási és kiegyenlítési folyamatok során a T2S csatlakozást követően.

A részleges csatlakozási modell következményeként a kiegyenlítési megbízások véglegességének különböző fokozatait, időpontjait (SF I - validáció - befogadás, SF II - egyoldalú visszavonhatatlanság a párosítástól kezdődően, SF III - véglegesség és visszavonhatatlanság a könyvelést követően) a T2S platform és a KELER rendszere közösen fogja megállapítani és kezelni. Az egyes kiegyenlítések esetén az SF I-II-III helye eltérő lehet.

A kiegyenlítési megbízás befogadásának pillanatát (SF I), vagyis azt az időpontot, amikor az instrukció bekerül a kiegyenlítési rendszerbe a KELER határozza meg. Az instrukciók befogadása az üzleti nap során az adott tranzakcióhoz kapcsolódó üzemidőszak nyitása és zárása közötti, valamint az üzemidő zárása és a napzárás közötti ún. technikai feldolgozási időszakban lehetséges. A karbantartási időszak (üzleti nap zárása és a következő üzleti nap nyitása közötti szakasz) során a megbízások érkeztetésre kerülnek, amiről ügyfeink technikai státuszüzenet formájában értesülnek, azonban ezek az instrukciók nem minősülnek befogadottnak.

Az új rendszer bevezetésével párosítás (SF II) kizárólag a KELER-nél történhet, tekintettel arra, hogy a T2S felé feladandó megbízások mindkét lába a KELER-be kerül beadásra. Sikeres párosítást követően a tranzakció egyoldalúan nem törölhető.

A tranzakció véglegességét és visszavonhatatlanságát (SF III) a KELER deklarálja, ha azt a KELER hazai tranzakcióként tudja teljesíteni (nem kerül feladásra a T2S-be), vagy a T2S rendszeren belüli könyveléssel egyidejűleg következik be, ha a tranzakció bekerült a platformra.

A kiegyenlítés helyét alapvetően a kiegyenlítési partnerek kapcsolódásának típusa (ICP, DCP vagy kibocsátó értéktár), a kiegyenlítési megbízásokban szereplő értékpapírszámla típusok (vagy a KELER-ben vezetett dedikált T2S számla egy az egyben megfeleltetve egy a T2S-ben szegregált számlának, vagy KELER-ben vezetett számla összekapcsolva a T2S-beli KELER omnibusz számlával), az instrumentum típusa (hazai, külföldi), valamint a tranzakció típusa és devizaneme együttesen határozza meg.

Az euróban denominált tranzakciókat a T2S-ben kell kiegyenlíteni, de két ICP közötti FOP vagy forintos DVP ügyletek nem hagyják el a KELER rendszerét, mivel nem változtatják meg a T2S-beli omnibusz számla egyenlegét. Partnereink azonban a forint alapú tranzakciók és FOP ügyletek esetén szabadon megválaszthatják a kiegyenlítés helyét (T2S vagy KELER) azzal, hogy lehetőségük van szegregált T2S értékpapírszámlát nyitni, amely dedikált számlaként jelenik meg a KELER-ben.

A kiegyenlítés helye tehát a KELER Ügyfelek közötti (intra-CSD) tranzakciókban a következőképpen alakul:

- HU-s ISIN kódú értékpapír DVP tranzakcióként történő kiegyenlítése T2S devizában: a kiegyenlítés helye kizárólag a T2S, függetlenül a résztvevők kapcsolódásának típusától és az érintett számlatípustól;

⁸ A T2S környezetben a következőképpen határozzuk meg a tranzakciók véglegességének különböző fokozatait:

1. A teljesítés véglegességének 1. fokozata (SF I) a transzfer megbízás rendszerbe való befogadásának pillanata, amelytől kezdve a transzfer megbízás védett a fizetésképtelenségi eljárásokkal szemben. A T2S platformot használó központi értéktárak beazonosítják az értékpapír-transzfer megbízások saját rendszerükbe való befogadásának időpontját. Ez a validáció a T2S platformon, vagy a központi értéktár rendszerében is történhet (azon központi értéktárak esetében, amelyek instrukció párosítási (matching) szolgáltatásokat is kínálnak).
2. A teljesítés véglegességének 2. fokozata (SF II) a transzfer megbízás visszavonhatatlansága, a teljesítés véglegességére vonatkozó szabályozás szerint kijelölt rendszer szabályainak megfelelően. A T2S rendszerben egy olyan szabály védi a megbízások visszavonhatatlanságát, amely megtiltja az instrukciók egyoldalú törlését azt követően, hogy elérték a párosított státuszt.
3. A teljesítés véglegességének 3. fokozata (SF III) a transzfer megbízások (központi értéktári számlákon történt könyvelés) visszavonhatatlansága a teljesítés véglegességére vonatkozó szabályozás szerint kijelölt rendszer szabályainak megfelelően. A jogszerű és zökkenőmentes határon átnyúló fizetés ellenében történő kiegyenlítések (DVP) érdekében a T2S rendszerben részt vevő központi értéktárak szabályozói/jogi környezetük feltétlenként, visszavonhatatlanként kell elismerniük a T2S-beli számlamozgásokat / könyvelést.

- HU-s ISIN kódú (vagy külföld ISIN kódú értékpapír két KELER résztvevő közötti) DVP tranzakció nem T2S devizanemben (pl. HUF): a kiegyenlítés helye a KELER, tényleges DVP tranzakció használatával
- FOP tranzakció: a kiegyenlítés helye a T2S és a KELER is lehet az érintett felek számlatípusától függően;

Eset	Fizetés típusa	HU ISIN?	Van-e a bármelyik félnek dedikált T2S számlája?	T2S devizanem	Kiegyenlítés helye
1	DVP	Igen	Nincs	Nem	KELER
2	DVP	Igen	Van	Nem	T2S
3	DVP	Igen	Nincs	Igen	T2S
4	DVP	Igen	Van	Igen	T2S
5	DVP	Nem	Van	Igen	KELER
6	DVP	Nem	Van	Nem	KELER
7	DVP	Nem	Nincs	Igen	KELER
8	DVP	Nem	Nincs	Nem	KELER
9	FOP	Igen	Van	n/a	T2S
10	FOP	Igen	Nincs	n/a	KELER
11	FOP	Nem	Nincs	n/a	KELER
12	FOP	Nem	Van	n/a	KELER

Tranzakciók kiegyenlítésének helye

Ha a kiegyenlítési partnerek bármelyike szegregált T2S számlával rendelkezik, vagy a kiegyenlítési megbízás HU-s ISIN kódú értékpapírt tartalmaz és az értékpapírok ellenértéke EUR-ban esedékes, akkor a kiegyenlítés a T2S-ben történik. Ettől eltérő esetekben a kiegyenlítési folyamatban nem történik változás, a tranzakció a KELER-ben teljesül.

A fenti információt javasoljuk megosztani a tranzakciókban érintett felek között a megbízások beadását megelőzően.

Felhívjuk Ügyfeleink szíves figyelmét, hogy hazai kiegyenlítések esetén kizárólag a partner KELER-ben vezetett értékpapírszámlaszámát jelöljék meg.

T2S-es számlaszámra történő hivatkozás esetén az instrukció visszautasításra kerül. A T2S-hez történő csatlakozást követően, amennyiben a kiegyenlítés helye a T2S lesz, a rendszer a KELER-es belső számlaszámból automatikusan deriválja a partner T2S-es számlaszámát.

3.13. Üzleti nap és üzemidő

Az ebben az alfejezetben írt, az üzemidőkkel kapcsolatos koncepció jelenleg még az EKB-val való egyeztetés tárgyát képezi! Az esetleges változtatások jogát fenntartjuk!

Az új rendszer bevezetésével a KELER az alábbiak szerint biztosítja a T2S szerinti üzleti naptár implementációja és az üzleti napon belüli egységes kiegyenlítési üzemidő kezelés követelményének történő megfelelést:

3.13.1. Üzleti naptár kezelés

Tekintettel arra, hogy az egyes kiegyenlítési helyszínek (KELER, illetve a T2S) üzleti napjai eltérőek lehetnek, ezért a KELER újonnan megvalósuló naptárkezelési mechanizmusa szerint minden egyes kiegyenlítési helyszínhez külön üzleti naptárt tart nyilván. Így amellett, hogy megtartásra kerül a forintra mint nem T2S

devizára vonatkozó kiegyenlítési naptár (továbbra is alkalmazkodva a VIBER naptárhoz), a KELER harmonizálja is azt a T2S üzleti naptárjával.

A T2S üzleti naptárhoz való illeszkedés során az alábbi szempontokat szükséges figyelembe venni:

A T2S az alábbi napok kivételével minden nap nyitva tart:

- szombat
- vasárnap
- december 25.
- december 26.
- január 1.
- Nagypéntek
- Húsvét hétfő

Fenti napok kivételével a T2S lehetőséget biztosít a FOP és a T2S deviza ellenében megvalósuló DVP típusú tranzakciók kiegyenlítésére egyaránt.

A T2S-ben kiegyenlítésre kerülő DVP tranzakciókhoz kapcsolódó likviditást biztosító Target2 rendszer a fenti munkaszüneti napokon túl plusz egy nap tart bankszünnapot, ami miatt ekkor nincs lehetőség euró ellenében történő értékpapír-kiegyenlítésre a T2S-ben, csak FOP transzferek lebonyolítására:

- május 1.

A KELER naptárának a T2S naptárral történő harmonizációjának történő megfelelést a KELER a következők szerint tervezi biztosítani:

- T2S üzleti napon, ami egyben KELER üzleti nap is, mind hazai, mind pedig T2S-es kiegyenlítés is lehetséges lesz, amit a KELER a 3.13.2. pontban részletezett üzemidőkhöz kötötten biztosít.
- T2S üzleti napon, de a VIBER naptár szerinti magyar ünnep- és munkaszüneti napon (pl. március 15. és augusztus 20., amennyiben hétköznapra esnek) a KELER a T2S-es üzleti naptárát megnyitja, és a T2S-es tranzakciók kiegyenlítését T2S-ben korlátozottan, de támogatja.

Tekintettel arra, hogy ezeken a napokon a magyar fizetési rendszer (VIBER) zárt, a forint ellenében történő DVP tranzakciók kiegyenlítése nem lehetséges sem a KELER-ben, sem pedig a T2S-ben. Ezeken a napokon a KELER kizárólag FOP transzferek és EUR DVP tranzakciók kiegyenlítését tudja lebonyolítani a T2S rendszerében, miközben a hazai kiegyenlítési naptárában ezek a napok munkaszüneti napok.

Magyar munkaszüneti napokon a kereskedési helyszínek is zárva tartanak, ami egyben azt is jelenti, hogy a KELER KSZF központi szerződő félként sem tud elszámolási szolgáltatást nyújtani a szolgáltatását igénybe vevő kereskedési helyszínek részére, akikkel a köztük lévő keretrendszer biztosít összehangolt és harmonizált nyitvatartási időket. A KELER KSZF a hazai értékpapír-piacok esetében elsődlegesen a BÉT nyitvatartása (kereskedési naptár) szerint végez szolgáltatást, így az elszámolási és teljesítési napok a BÉT kereskedési napjaival azonosak. A KELER KSZF a BÉT részére kizárólag kereskedési napokon nyújt szolgáltatást, még akkor is, ha az együttműködő fizetési és értékpapír-kiegyenlítési rendszerek a teljesítést lehetővé is tennék. A magyar munkaszüneti napokon tehát a KELER KSZF által garantált tőzsdei ügyletek kiegyenlítése sem lesz lehetséges, továbbá demat értékpapírokkal kapcsolatos műveletek és társasági események lebonyolítása is szünetel ezeken a napokon.

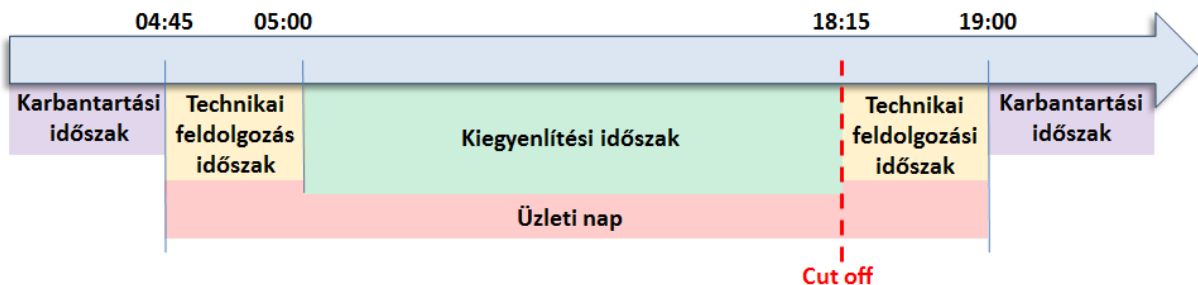
- VIBER naptár szerinti munkanapon, amelyen a T2S zárva tart (pl. szombati munkanap) nem lesz lehetséges T2S-ben kiegyenlítést kezdeményezni. Ezekre a kiegyenlítési napokra beadott T2S-be feladandó instrukciókat a KELER visszautasítja, azonban értéknapi T2S megbízásokat a résztvevők

ekkor is beadhatnak. Ezeket az instrukciókat a KELER sorbaállítja és a következő T2S munkanap éjszakai feldolgozási ciklusában dolgozza fel.

A hazai tranzakciók szombati munkanapokon a KELER-ben történő kiegyenlítése szempontjából változásra nem kell készülni. A KELER továbbra is biztosítja a kiegyenlítési szolgáltatást a saját rendszerében ezeken a napokon, azonban demat értékpapír műveletek ezeken a napokon nem hajthatók végre, mert ezen tranzakciók esetében sem biztosítható a T2S-szel történő szinkronizáció sem törzsadat-karbantartás, sem pedig könyvelési vonatkozásban. Ezekben a szombati üzleti napokon a KELER továbbra is rövidített cut-off-okat biztosít.

3.13.2. A KELER üzleti nap működése, üzemidő-kezelés

Az új rendszer indulásával a KELER szolgáltatásai egy adott üzleti napon belül továbbra is szakaszosan érhetőek el. Egy üzleti nap az alábbi szakaszokból áll:

7. ábra – Üzemidő koncepciója

- **Üzleti nap:** ezen időszak alatt (04:45-től 19:00-ig) fogad be a KELER értékpapír műveletekre vonatkozó instrukciós üzeneteket és végez az instrukciókhoz kapcsolódóan feldolgozási műveleteket. Az üzleti napon belül két szakaszt különböztetünk meg:
 - **Kiegyenlítési időszak:** az az időszak, amikor az értékpapír-kiegyenlítési rendszer teljes funkcionalitásában működik, és ami az egyes tranzakció -típusokhoz kapcsolódó üzemidő szelet nyitása és zárása közötti periódusokat (05:00-16:00/18:00/18:15) lefedi. A megkezdett üzleti folyamatok minden lépése végrehajtható: a rendszer új instrukciókat fogad be, párosít, állapotmódosításokat és törléseket hajt végre, vagy a korábbi kiegyenlítési napok során megghiúsult, örökítésre került tranzakciókat dolgozza fel, és feladja a tranzakciókat könyvelésre a számlavezetési rendszerek felé.
 - **Technikai feldolgozási időszak:** Korlátozott működés időszaka, amikor a rendszer kiegyenlítést (könyvelést) még nem, vagy már nem végez, de képes instrukciókat befogadni, validálni és párosítani, végrehajtja az instrukciók módosítását/törlését, valamint biztosítja az instrukciók valós idejű státuszolását ügyfelei számára. Továbbá ebben az időszakban történik a karbantartási időszak alatt beérkezett üzenetek technikai előkészítése is. Ez a periódus jellemzően az üzleti napnyitás és az üzemidő kezdete (04:45-05:00), valamint az egyes tranzakciótípusokhoz kapcsolódó üzemidő zárása és az üzleti nap zárása közötti (16:00/18:00/18:15 - 19:00) időszakot jelenti.
- **Karbantartási időszak:** Az üzleti napok közötti időszak, amikor csak belső feldolgozások, karbantartási műveletek történnek. Az ebben az időszakban érkező üzeneteket a KELER a beküldő számára technikai nyugta üzenettel visszaigazolja, tehát nem utasítja vissza, de a feldolgozást (befogadás, validáció, párosítás, esetlegesen könyvelés) csak a következő üzleti nap elején kezdi meg. Ez az időszak az üzleti nap zárása és a következő üzleti nap nyitása közötti szakasz (19:00-04:45).

3.13.3. A KELER és a T2S üzemidejének illesztése

A T2S feldolgozásához történő alkalmazkodás és harmonizáció érdekében a KELER a T2S-hez kapcsolódó feldolgozási tevékenységét az alábbi, T2S üzleti működési rend szerint átütemezi:

18:45 - 20:00	Napnyitás
20:00 - 03:00	Éjszakai kiegyenlítési szakasz
03:00 - 05:00	Karbantartási időablak
05:00 - 18:00	Valós idejű kiegyenlítési szakasz (nappali kiegyenlítési ciklus)
18:00 - 18:45	Napzárás

A T2S napnyitásának folyamata 18:45-kor kezdődik, amelynek során megtörténik az üzleti nap váltása.

Egy adott munkanapon a nap végi feldolgozás a KELER-ben kb. 19:00 órakor kezdődik el. Ennek keretében elkészülnek az ügyfelek számára a napi riportok, majd megnyitásra kerül a következő kiegyenlítési nap, melynek során a rendszer kiküldi a T2S-be az éjszakai kiegyenlítési ciklusban feldolgozandó tranzakciókat, majd a KELER éjszakára a rendszereit bezárja.

Az éjszakai ciklusban való kiegyenlítésre ügyfeleinknek legkésőbb SD-1 19:00-ig szükséges a KELER felé beadni az értéknapos T2S-es megbízásaikat.

18:00 és 19:00 óra között a T2S nem elérhető, ezen időszakban a KELER ügyfelei ugyan beadhatnak megbízásokat, a KELER karbantartási időszak kezdetéig. Ezen instrukciók feldolgozása a párosítást követően megáll és csak a következő kiegyenlítési időszak megnyitását követően (az éjszakai feldolgozási ciklusban) folytatódik, amennyiben a tervezett kiegyenlítési nap a következő üzleti nap.

A 19:00 és 04:45 óra között érkezett megbízások a T2S nappali kiegyenlítési ciklusában kerülnek feldolgozásra.

A rendszerben az üzleti napváltás hatására induló feldolgozási folyamat elvégzi a T2S éjszakai kiegyenlítési időszakában feldolgozandó értéknapos megbízások kiküldését. Ezt követően a rendszer üzemideje átvált karbantartási időszakra, vagyis éjszakára bezár és a T2S-ből érkező üzeneteket már csak másnap reggel az üzleti nap tényleges nyitását követően, de még a tranzakciókhoz kapcsolódó üzemidők nyitását megelőzően dolgozza fel.

A 20:00-kor induló T2S-es éjszakai kiegyenlítési szakasz két kiegyenlítési ciklusa egymást követő szekvenciákból (ún. batch-ekből) áll, melyekben különböző típusú kiegyenlítési üzenetek kötegelten teljesülnek.

Az éjszakai kiegyenlítési szakasz 03:00-ig tart a T2S platformon, amit a karbantartási időablak követ 03:00 és 05:00 között, amikor a T2S-szolgáltatás nem érhető el.

A KELER rendszere a T2S éjszakai kiegyenlítési ciklusa alatt nem dolgozza fel a T2S-ből érkező (státusz-, ill. konfirmációs) üzeneteket. Erre csak másnap reggel, az üzleti nap tényleges megnyitását követően kerül sor, minden más művelet előtt (04:45-05:00 között). Az üzleti nap nyitásakor a rendszer visszajelez az ügyfeleknek a tranzakció T2S-be történt befogadásáról, valamint annak kiegyenlítéséről (vagy adott esetben a kiegyenlítés függő státuszának okáról). A könyvelés a KELER rendszerében az adott tranzakcióhoz kapcsolódó üzemidő szept nyitása után történik meg, a T2S-től kapott visszaigazolás hatására.

04:45-kor a KELER megnyitja az üzleti napot, majd - hasonlóan a T2S nappali kiegyenlítési ciklusához - 05:00 órakor elkezdődik a valós idejű kiegyenlítési időszak. Azonban tekintettel arra, hogy a VIBER továbbra is reggel 07:00 órakor nyit, a HUF-os DVP tranzakciók kiegyenlítése addig sorban áll (amennyiben legalább az egyik partner MNB-ben vezeti a pénzeszámláját), és csak ezt követően folytatódik. KELER-pénzeszámlavezetett partnerek közötti forint ellenében történő DVP tranzakció kiegyenlítése azonban már a reggel 05:00 óras üzemidő nyitást követően meg tudnak valósulni.

A valós idejű kiegyenlítési szakasz 18:15-ig érhető el, melynek során a beküldött aznapi vagy korábbi kiegyenlítési napra vonatkozó instrukciók rendelkezésre álló értékpapír- és pénzüldali fedezet esetén azonnal továbbításra kerülnek a T2S felé feldolgozásra. A T2S-ből érkező státusz üzenetek és jóváhagyási értesítők alapján a rendszer elvégzi a KELER oldali könyveléseket és tájékoztatja az ügyfeleket.

3.13.4. Tranzakciószintű üzemidő-kezelés

Egyes tranzakciótípusok cut-off időpontja a T2S-ben eltér a KELER-ben jelenleg alkalmazott üzemidőktől, például tárgynapi DVP-ügyleteket T2S devizában csak 16:00-ig, FOP tranzakciókat 18:00-ig lehet kiegyenlíteni a T2S-ben.

Annak érdekében, hogy az értékpapír oldalon a T2S-t érintő forintos DVP ügyletek zárási időpontját (18:00) ne kelljen a T2S devizás DVP cut-off (16:00) időpontjához kötni, a KELER eltérő cut-off-okat alkalmaz tranzakciónként az egyes kiegyenlítési helyszínek esetén.

A T2S számlákat érintő HUF DVP megbízások cut-off-ját a KELER nem harmonizálja, már csak azért sem, mert ezeket a tranzakciókat a T2S FOP instrukcióként fogja kezelni, melyekre a 18:00 órás T2S FOP cut-off lesz az irányadó.

A KELER-ben kiegyenlítésre kerülő, nem T2S számlákat érintő, illetve nem T2S devizás DVP típusú megbízások esetében a T2S 16:00 órás cut-off-jának bevezetése, harmonizációja nem indokolt, és jelentős visszalépés is lenne a jelenlegi 17:30-as üzemidő záráshoz képest. Azonban annak érdekében, hogy a T2S-ben (FOP elven) kiegyenlítésre kerülő HUF DVP tranzakciókra vonatkozó üzemidő illeszkedjen a magyar piaci gyakorlathoz, ezt az időpontot módosítani szükséges 18:00 órára.

A KELER új rendszerének implementálásával a jelenleg 18:00 óra utánra eső üzemidők közül a pozíciórendezéses FOP transzferekre vonatkozó üzemidőt a KELER szintén harmonizálja a T2S FOP cut-off-jával (vagyis 18:00 lesz), azonban a KSZP program későbbi szakaszában megújuló tranzakciókhoz (MNB kedvezményezett zárólások, FOP elven történő befektetési jegy keletkeztetések és törlések) kapcsolódó 18:15-ös cut-off-okat egyelőre megtartja.

A T2S szerinti, harmonizált cut-off-ok a következők lesznek (hétköznapokon):

- DVP, repo, elsődleges ügyletek, tőzsdei fix és aukciós ügyletek T2S deviza esetén: 16:00
- DVP, repo, elsődleges ügyletek, tőzsdei fix és aukciós ügyletek, DVP elvű befektetési jegy rábocsátások és törlések nem T2S számla és nem T2S deviza esetén: 18:00
- FOP, linkelt FOP: 18:00
- T2S számlát érintő DVP, repo, elsődleges ügyletek, tőzsdei fix és aukciós ügyletek nem T2S deviza esetén (FOP-ként feladva): 18:00
- Pozíciórendezés: 18:00

Maradó cut-off-ok (hétköznap):

- multinet értékpapír és FISZER tranzakciók: 14:00
- MNB kedvezményezettességű (VIBER limit és bankkártyás) zárólások: 18:15
- Befektetési jegyek napi törlése, keletkeztetése FOP elven: 18:15

A napzárási folyamat T2S-ben 18:00-kor, a kiegyenlítési szolgáltatás aznapi befejezését követően kezdődik el, míg a KELER rendszerében ez az időpont nagyságrendileg 19:00 óra körül várható.

3.14. Örökítés

A KELER minden kiegyenlítési megbízás esetén biztosítani fogja az örökíthetőséget. Ügyfeleink - a jelenlegi gyakorlattól eltérően - nem kérhetnek instrukció szinten nap végi törlést.

Fontos változás lesz, hogy a nap végi örökítés esetén nem fognak a megbízások kifejezetten az örökítés tényére utaló státuszt kapni nap végén és állapotot váltani a soron következő kiegyenlítési napon, hanem a kiegyenlítés megíúsulásának okát kifejező tényleges státusz (Settlement status) lesz látható a kiegyenlítési megbízásokon, akár több napon áthúzódó függő tranzakciók esetén is.

A KELER a páros tranzakciókat az eredeti kiegyenlítési napot vagy az utolsó státuszváltást követő 60 üzleti napig - vagy a kiegyenlítési partnerek kétoldalú törléséig, vagy az értékpapír lejáratáig - fogja örökíteni.

A páratlan tranzakciók a kiegyenlítés tervezett napját - vagy ha a kiegyenlítés tervezett napja múltbéli, akkor a beérkezés napját,-, illetve az utolsó státuszváltás követő 20 kiegyenlítési napig kerülnek örökítésre, amelyet követően a rendszer törölni fogja a páratlan megbízásokat.

3.15. Részleges kiegyenlítés

A KELER mind a saját rendszerében, mind a T2S platformon biztosítani fogja a kiegyenlítési megbízások részleges kiegyenlítésének lehetőségét, mint opcionális szolgáltatást.

A KELER (illetve a T2S) a kiegyenlítési megbízásban szereplő teljes értékpapír-mennyiség helyett az eladó fél értékpapírszámláján rendelkezésre álló fedezetet akár részlegesen is felhasználhatja és közbenső kiegyenlítést végezhet a megbízást beadó ügyfél igénye alapján úgy, hogy a maradék (a teljes mennyiségből hiányzó) értékpapír mennyiségre vonatkozóan az ügyletet tovább örökíti egészen addig, ameddig a szükséges fedezet rendelkezésre nem áll.

A részleges kiegyenlítést a KELER a kiegyenlítési nap során előre definiált időpontokban, ütemezés szerint kísérli meg. Terveink szerint a részleges kiegyenlítés az alábbi időablakokban valósulhat meg:

- 08:00 - 08:15
- 10:00 - 10:15
- 12:00 - 12:15
- 14:00 - 14:15
- 15:30 - 15:45
- 17:00 - 17:15

A KELER felé benyújtott instrukciókban a részteljesítésre vonatkozó indikátor töltése (PART vagy NPAR) minden esetben kötelező! Amennyiben legalább az egyik fél „NPAR” kódot szerepeltet a megbízásban, a részteljesítés nem lehetséges.

A rendszer a részleges kiegyenlítés során figyelembe veszi az értékpapír törzsadatai között tárolt kiegyenlítési többszörös és legkisebb kiegyenlíthető mennyiség értékeket. Ennek megfelelően a részteljesítésre kerülő értékpapírok mennyisége csak a kiegyenlítési többszörös és az alapcímlet egész számú szorzata, valamint a legkisebb kiegyenlíthető mennyiséggel megegyező, vagy annál magasabb darabszámú / névértékű lehet.

DVP típusú tranzakciók esetében a rendszer az egyes részkiegyenlítések során teljesítendő pénzüsszeget a teljes értékpapír-mennyiséghez tartozó párosított kiegyenlítési összeg alapján arányosítja, és erre a kalkulált pénzüsszege kezdeményezi a különböző pénzügyenlítési rendszerek felé a pénzügyi rendezést.

Részleges kiegyenlítésre a következő feltételek mellett kerülhet sor:

- A kiegyenlítési felek közül mindkettő engedélyezi a funkciót, azaz megbízásában jelölte erre vonatkozó szándékát (PART kódszóval), vagy állapot-módosító megbízással kérte a részleges kiegyenlítési indikátor PART-ra állítását. Ha a felek legalább egyike nem kérte a részleges kiegyenlítést, akkor a KELER - a

hagyományos módon - csak a teljes értékpapír-fedezetre kísérli meg a teljesítést. (Az előre párosítottan érkező megbízások esetén az instrukciót benyújtó fél egymaga határozza meg a részleges kiegyenlítési indikátor értékét, amely mindkét érintett résztvevőre alkalmazandó.)

- Az üzleti napon belül a részleges kiegyenlítési időablak nyitva van.
- A tranzakció már átesett a fedezetvizsgálathoz szükséges összes megelőző lépésen, tehát validált, párosított, az értéknapija elérkezett, üzemidőn belül van, mindkét fél megbízása kiegyenlítésre bocsátott (released) állapotú, és az érintett eladói megbízás első helyen áll az értékpapír feldolgozási sorban.
- Fizetés elleni megbízások esetén szükséges, hogy a vevő rendelkezzen legalább a részben teljesítendő értékpapír-mennyiséghez kalkulált pénzügyi fedezettel. Ha a részlegesen rendelkezésre álló és potenciálisan teljesíthető eladói értékpapír-mennyiség ellenértékére a vevő nem tud pénzfedezetet biztosítani, a rendszer feloldja az előzőleg zárolt értékpapírokat az eladó számláján és legközelebb csak akkor kísérli meg a rendszer a részleges kiegyenlítést, ha az eladó értékpapír sorát érintő jóváírás érkezik és a részleges kiegyenlítési időablak ismét nyitva áll. (Ha az eladói számláján egy jóváírás még ugyanazon a részleges kiegyenlítési időablakon belül történik, amelyben előzőleg a vevői pénzfedezetlenség miatt megghiúsult a részleges kiegyenlítés, a rendszer már az adott időablakban is megismétli a részleges kiegyenlítést, akár többször is.)

A részleges kiegyenlítés lehetősége a következő esetekben nem lesz elérhető:

- Linkelt FOP transzferek,
- PFOD típusú tranzakciók,
- Repo ügyletek,
- Befektetési jegy rábocsátás és törlés (FOP és DVP)
- Zárolások, zárolás feloldások,
- Önkötések esetén, azaz, amikor az eladói és vevői értékpapírszámla megegyezik

3.15.1. Részleges kiegyenlítés folyamata, státuszolása

A következőkben egy példán keresztül, magas szinten kerül bemutatásra a részleges kiegyenlítés folyamata és a rendszer által küldött üzenetek.

Példa: Eladó résztvevő 1 000 db értékpapír kiegyenlítését tervezi 500 000 Ft kiegyenlítési összeg ellenében Vevő számára.

A két résztvevő megbízásai a tervezett kiegyenlítési napot megelőzően már befogadásra kerültek és páros státuszt kaptak.

1. A tervezett kiegyenlítési napon Eladó csak 400 db értékpapírral rendelkezik. Az üzleti nap nyitását követően, az első fedezetvizsgálatot követően, - amikor még nem nyílt meg az első részleges kiegyenlítési időablak -, a rendszer a teljes mennyiségre, 1000 darabra fedezetlennek találja a megbízást, így eladó számára LACK, vevő számára CLAC reason kóddal küld státuszt.
2. Napon belül, az első részleges kiegyenlítési időablak megnyitása után a rendszer ismételt fedezetvizsgálatot végez és megállapítja, hogy Eladó rendelkezik 400 db értékpapírral, amely kielégíti a legkisebb kiegyenlítési többszörös és legkisebb kiegyenlíthető mennyiségre vonatkozó feltételeket is.

A 400 db értékpapír ideiglenesen zárolásra kerül Eladó számláján és az ennek megfelelően arányosított kiegyenlítési összeget (400/1 000 x 500 000), 200 000 Ft-ot megkísérli terhelni a Vevő pénzszámláját vezető pénzkiegyenlítési rendszerrel.

A sikeres pénzügyi teljesítést követően a zárolt értékpapírok feloldásra kerülnek és megtörténik a 400 db értékpapír transzferálása Eladó és Vevő számlái között.

a) Ezzel megtörtént az első részleges kiegyenlítés, a rendszer ekkor **kiegyenlítési visszaigazolást** küld az érintett feleknek az első részleges kiegyenlítés (400 db vs. 200 000 Ft) részleteiről:

Eladó számára SWIFT esetén MT547, Vevő számára MT545 üzenetet, illetve KID esetén sese.025 üzenetet küld a következő üzleti tartalommal:

- **Transaction ID** - A visszaigazolás az eredeti megbízás ügyfél-referenciájára hivatkozik. Előre párosított instrukciók esetén csak egyetlen ügyfél által megadott Transaction ID fog rendelkezésre állni, de ezt a referenciát csak a beküldő kapja vissza (pl. a KELER KSZF a multinet kiegyenlítés esetén), a kiegyenlítésben érintett egyéb résztvevő „NONREF” referenciát kap vissza ugyanebben a mezőben.
- **Partial Settlement Indicator** - „PAIN” kódszóval kerül kitöltésre, ezzel jelezve, hogy az eredeti instrukció egy része még függőben maradt, további visszaigazolások várhatók.
- **Settled Quantity** - Az adott ciklusban részlegesen teljesített értékpapír mennyiség kerül feltüntetésre. (400 db)
- **Settled Amount** - Amennyiben fizetés ellenében történt a kiegyenlítés, úgy a részlegesen teljesített értékpapír mennyiséggel arányos ténylegesen kiegyenlített pénzüsszeget is tartalmazza az üzenet. (200 000 HUF)
- **Remaining To Be Settled Quantity** - Az üzenet tartalmazza a hátralévő, függőben maradt mennyiséget. (600 db)
- **Remaining To Be Settled Amount** - Amennyiben fizetés ellenében történt a kiegyenlítés, úgy a hátralévő, függőben maradt pénzüsszeget is tartalmazza az üzenet. (300 000 HUF)
- *Previously Settled Quantity* - Amennyiben a 2. vagy további részleges kiegyenlítés történik, akkor az üzenet tartalmazza az előzőleg kiegyenlített mennyiséget is. (Mivel itt csak az első részleges kiegyenlítési történik, ezért itt: 0 db!)
- *Previously Settled Amount* - Amennyiben fizetés ellenében történt a 2. vagy további részleges kiegyenlítés, úgy az előzőleg kiegyenlített pénzüsszeget is tartalmazza az üzenet. (Mivel itt csak az első részleges kiegyenlítési történik, ezért itt: 0 HUF!)

b) A függőben maradt mennyiségre vonatkozóan státuszüzenet (MT548 / sese.024) küld a rendszer (600 db vs. 300 000 Ft)

- **Transaction ID** - A státuszüzenet is az eredeti megbízás ügyfél-referenciájára hivatkozik. Előre párosított instrukciók esetén csak egyetlen ügyfél által megadott Transaction ID fog rendelkezésre állni, de ezt a referenciát csak a beküldő kapja vissza (pl. a KELER KSZF a multinet kiegyenlítés esetén), a kiegyenlítésben érintett egyéb résztvevő „NONREF” referenciát kap vissza ugyanebben a mezőben.
- **Settlement Quantity** - Az értékpapír mennyiség mező a függőben maradt mennyiséget jelöli, nem az eredeti instrukcióban szereplő teljes mennyiséget. (600 db)
- **Settlement Amount** - A kiegyenlítési összeg mező az értékpapír mennyiséghez arányosított függőben maradt pénzüsszeget jelöli, nem az eredeti instrukcióban szereplő teljes összeget. (300 000 HUF)
- **Settlement Status** - A sikeresen teljesített részmennyiség után a függő instrukció értékpapír-fedezetlen státuszban marad, így Eladó (PEND/ Pdg) / LACK, Vevő (PEND/ Pdg) / CLAC státuszt kap első alkalommal. (Amely a későbbi események hatására természetesen változhat majd.)

3. Eladó még az eredetileg tervezett kiegyenlítési napon 500 db értékpapír jóváírást kap az adott értékpapírból, még az utolsó részleges kiegyenlítési időablak előtt. Így ennek elérkeztekor a rendszer egy újabb részleges kiegyenlítést végez (500 db vs. 250 000 Ft értékben).
- a) A rendszer kiküldi az újabb kiegyenlítési visszaigazolásokat (MT545 / MT547, illetve sese.025 üzenetben):
- **Transaction ID** - A visszaigazolás az eredeti megbízás ügyfél-referenciájára hivatkozik. Megegyezik az előző visszaigazolásban és státuszüzenetben küldött referenciával.
 - **Partial Settlement Indicator** - „PAIN” kódszóval kerül kitöltésre, ezzel jelezve, hogy az eredeti instrukció egy része még függőben maradt, további visszaigazolások várhatók.
 - **Settled Quantity** - Az adott ciklusban részlegesen teljesített értékpapír mennyiség kerül feltüntetésre. (500 db)
 - **Settled Amount** - Amennyiben fizetés ellenében történt a kiegyenlítés, úgy a részlegesen teljesített értékpapír mennyiséggel arányos ténylegesen kiegyenlített pénzüsszeget is tartalmazza az üzenet. (250 000 HUF)
 - **Remaining To Be Settled Quantity** - Az üzenet tartalmazza a hátralévő, függőben maradt mennyiséget. (100 db)
 - **Remaining To Be Settled Amount** - Amennyiben fizetés ellenében történt a kiegyenlítés, úgy a hátralévő, függőben maradt pénzüsszeget is tartalmazza az üzenet. (50 000 HUF)
 - **Previously Settled Quantity** - Mivel már nem az első részleges kiegyenlítés történik, így az üzenet tartalmazza az előzőleg kiegyenlített mennyiséget is. (400 db)
 - **Previously Settled Amount** - Mivel már nem az első részleges kiegyenlítési történik, így az üzenet az előzőleg kiegyenlített pénzüsszeget is tartalmazza. (200 000 HUF)
- b) A függő mennyiségre (100 db vs. 50 000 Ft) vonatkozóan is kiküldésre kerülnek a státuszüzenetek
- **Transaction ID** - A státuszüzenet is az eredeti megbízás ügyfél-referenciájára hivatkozik. Megegyezik az előzőleg küldött státuszüzenetben küldött referenciával.
 - **Settlement Quantity** - Az értékpapír mennyiség mező a függőben maradt mennyiséget jelöli. (100 db)
 - **Settlement Amount** - A kiegyenlítési összeg mező az értékpapír mennyiséghez arányosított függőben maradt pénzüsszeget jelöli. (50 000 HUF)
 - **Settlement Status** - A sikeresen teljesített részmennyiség után a függő instrukció értékpapír-fedezetlen státuszban marad, így Eladó PEND (Pdg) / LACK, Vevő PEND (Pdg) / CLAC státuszt kap első alkalommal. (Amely a későbbi események hatására természetesen változhat majd.)
4. A tervezett kiegyenlítési napon újabb részleges kiegyenlítés már nem történik, mivel Eladó nem kapott további jóváírást, amely fedezte volna a függő instrukcióban szereplő mennyiséget (100 db). ISD napon, a kiegyenlítési időablak végén (cut-off) a rendszer újabb státuszértékesítéseket küld a feleknek, és meghiúsultnak jelöli a megbízásokat. Vagyis az addigi pending státusz helyett failed státusszal kerül kiküldésre az előzőleg ismert reason kód:
- Eladó esetén az előző: PEND (Pdg) / LACK után PENF (Flng) / LACK kerül kiküldésre
 - Vevő számára az előző: PEND (Pdg) / CLAC után PENF (Flng) / CLAC kerül kiküldésre

5. ISD-t követő üzleti napon Eladó megkapta a függőben maradt mennyiség kiegyenlítéséhez szükséges teljes fedezetet, így a rendszer elvégzi az utolsó kiegyenlítést. (100 db vs. 50 000 Ft). A rendszer kiküldi az utolsó kiegyenlítési visszaigazolásokat (MT545 / MT547, illetve sese.025 üzeneteket):
- **Partial Settlement Indicator** - „PARC” kerül kitöltésre, ezzel jelezve, hogy az instrukció (részleges) kiegyenlítése befejeződött, további visszaigazolások nem várhatók.
 - **Transaction ID** - A visszaigazolás az eredeti megbízás ügyfél-referenciájára hivatkozik. Megegyezik az előző visszaigazolásokban és státuszüzenetekben küldött referenciával.
 - **Settled Quantity** - Az adott ciklusban teljesített értékpapír mennyiség kerül feltüntetésre. (100 db)
 - **Settled Amount** - A részlegesen teljesített értékpapír mennyiséggel arányos, ténylegesen kiegyenlített pénzüsszeget tartalmazza az üzenet. (50 000 HUF)
 - **Previously Settled Quantity** - Az üzenet tartalmazza az előzőleg kiegyenlített mennyiségek összegét is. (900 db)
 - **Previously Settled Amount** - Az előzőleg kiegyenlített pénzüsszegek teljes összegét is tartalmazza az üzenet. (450 000 HUF)

Fontos:

Amennyiben az ügyfél, vagy törlő instrukciót küld a részleges kiegyenlítés(ek) után függőben maradt megbízásra / értékpapír mennyiségre vonatkozóan, akkor a módosító, illetve törlő üzenetekben ennek megfelelően kell mindig tölteni az aktuális értékpapír- és pénzüsszegeket is. Amennyiben az eredeti megbízásban szereplő teljes kiegyenlítési mennyiség-, vagy összeg kerül kitöltésre, a rendszer visszautasítja a módosító / törlő megbízásokat.

3.16. Fedezetvizsgálat és könyvelés

A KELER-ben akkor tekinthető megtörténtnek, véglegesnek a kiegyenlítés, amikor a vonatkozó tranzakcióval összefüggő pénz- és értékpapír-terhelések és -jováírások könyvelése megtörtént a megfelelő pénz- és értékpapírszámlákon.

A pénzmozgással nem járó kiegyenlítési megbízások esetén az értékpapír fedezet megléte esetén azonnal megtörténik az értékpapírszámla könyvelés is.

A pénzmozgással is járó kiegyenlítési megbízások (DVP, repo) az értékpapír fedezetvizsgálat és foglalás után a pénzoldali fedezetvizsgálatra és teljesítésre kerül sor, majd ezt követően történik az értékpapír foglalás feloldása és az értékpapírszámlákon végrehajtott könyvelést. A pénzmozgással is járó, illetve a kizárólag pénzmozgással járó kiegyenlítési megbízások (PFOD) esetében a tranzakció devizanemétől, a pénzszámla-vezetés helyétől, illetve a tranzakció T2S érintettségétől függően a pénzoldali kiegyenlítés helye lehet a KELER pénzszámla-vezető rendszere, az MNB vagy a T2S.

Amennyiben egy tranzakcióban a részleges kiegyenlítés engedélyezett, az eladó értékpapír számláján rendelkezésre álló egyenleg terhelésével történik a tranzakció teljesítése, a hozzá kapcsolódó arányos összegű pénzoldali kiegyenlítéssel. Ebben az esetben a tranzakció részben teljesítettnek tekinthető az instrukcióban szereplő teljes értékpapír mennyiségre vonatkozó kiegyenlítésig. Mind a KELER, mind a T2S rendszerben a tranzakciók kiegyenlítése bruttó elven történik.

3.16.1. T2S-be feladandó tranzakciók fedezetének zárolása

Amennyiben a tranzakció kiegyenlítésének helye a T2S, a KELER a T2S felé küldött instrukciót automatikusan kiegészíti a T2S specifikus attribútumokkal (pl. T2S értékpapír számlaszám, terhelendő, jóváírandó pénzszámlaszám).

A T2S-ben vezetett értékpapírszámlák és pénzszámlák egymáshoz rendelését a KELER mind a T2S-ben, mind a saját rendszerében elvégzi az ügyfelek által igényelt számlastruktúra modell alapján.

A KELER a kiegyenlítési megbízások T2S-be történő kiküldése előtt zárolja az értékpapírokat, illetve a pénzeszközt az erre a célra szolgáló paraméterek ellenőrzése segítségével. Amennyiben a zárolás lehetséges az értékpapír-, vagy pénzszámlán, úgy azt rendszer azonnal végrehajtja sikeres fedezetvizsgálatot követően. Sikertelen fedezetvizsgálat esetén az instrukció nem kerül kiküldésre a T2S felé.

Az értéknapi instrukciók a T2S felé az értéknapot megelőző napon (ISD-1) a napzárás során kerülnek feladásra a T2S-be az éjszakai kiegyenlítési ciklusba, és ennek a folyamatnak a része a fedezetvizsgálat is. Sikertelen fedezetvizsgálat esetén a megbízás a nappali kiegyenlítési ciklusba örökítődik, majd a szükséges fedezet biztosítását követően kerül továbbításra a T2S-be.

4. AZ EGYES TRANZAKCIÓTÍPUSOK JELLEMZŐI

4.1. Értékpapír-transzfer - FOP

Tranzakciókód: TRAD

Az értékpapír-kiegyenlítési megbízások alapvető típusa, amelyet a KELER résztvevő (vagy a nevében eljáró meghatalmazott) nyújthat be. Sikeres fedezetvizsgálat és kiegyenlítés esetén az eladó oldali résztvevő értékpapírszámlája terhelésre, az átvevő oldali ügyfél értékpapírszámlája jóváírása kerül a transzferálandó értékpapírok mennyiségével. A transzferekre (is) általánosan igaz valamennyi, a kiegyenlítések általános jellemzői részben megfogalmazott tulajdonság és funkcionális elem.

(A 'TRAD' tranzakciókód megjelölésével FOP, DVP és PFOD típusú kiegyenlítések is kezdeményezhetők.)

4.1.1. Összekapcsolt (linkelt) FOP transzferek

Az értékpapír-transzferek (TRAD) speciális altípusát képviselik az összekapcsolt (linkelt) FOP transzferek, amelyeket elsősorban a jelenlegi DVD (Delivery versus Delivery) tranzakció-típus kiváltása miatti alternatívaként vezeti be a KELER. Tekintettel arra, hogy a DVD ügyletek nem feleltethetők meg a CSDR előírásainak, így az új rendszer élesítésével **a mai önálló DVD tranzakció-típus használatának lehetősége megszűnik**. A kívánt funkcionalitás a linkelt FOP transzferekkel marad elérhető Ügyfeleink számára.

Az összekapcsolt értékpapír-transzferek kettő, vagy több, egymáshoz kapcsolt kiegyenlítési megbízás együttes kiegyenlítését teszik lehetővé. Az együtt kezelendő megbízások együttesen egy közös halmazt, ún. pool-t alkotnak, amelyben egy közös azonosító, ún. Pool ID segítségével kerülnek összekapcsolásra az összetartozó transzfer-megbízások. A rendszer nem korlátozza az adott pool-ban lévő megbízások irányát, és számát, így tehát szerepelhetnek ellentétes és azonos irányú transzferek is egy adott pool-ban.

Megbízások összekapcsolása csak a TRAD tranzakciókóddal rendelkező FOP ügyletek esetén engedélyezett.

A linkelt FOP transzferek megbízásaiban kötelező megadni a következő - a normál transzferektől eltérő - addicionális információkat is:

- Összekapcsolás típusa / Linkage type=WITH *(Egyéb összekapcsolási típusok (BEFO, AFTE) nem jelölhetők meg az instrukciók benyújtása során!)*
- Pool ID: Ügyfél által választott egyedi, legfeljebb 16 karakteres referencia, amely minden, az azonos pool-ban összekapcsolt megbízás esetén azonos
- A poolban lévő összes instrukció darabszáma / Total of Linked Settlement Instructions (Number Counts / TOSE)
- Az aktuális instrukció sorszáma / Current Settlement Instruction Number (Number Counts /SETT)

A WITH típusú összekapcsolás alapján bármely, az adott pool részét képező transzfer csak a következő feltételek együttes teljesítésekor kerülhet kiegyenlítésre:

- Valamennyi, az adott pool-ba tartozó, elvárt számú (TOSE) instrukció befogadásra került. (Ameddig az utolsó instrukció megérkezik, a rendszer 'INBC' settlement reason kódot küld a poolban lévő többi megbízás státuszüzeneteiben.)
- A pool részét képező valamennyi megbízás párosodott. A párosítást a rendszer megbízásonként külön-külön elvégzi, amint egy megbízás befogadásra került.
- A poolban lévő megbízások egyike sem lehet felfüggesztett (hold) állapotban.

- Az összes terhelendő értékpapírszámlán rendelkezésre áll a szükséges értékpapír-fedezet. Ameddig a rendszer ezt a feltételt ellenőrzi, az egyes számlákon ideiglenesen zárolja az értékpapírokat és csak az utolsó instrukció / számla sikeres zárolása után hajtja végre a kiegyenlítést. Részleges kiegyenlítés nem lehetséges a linkelt transzferek esetén!
- Összekapcsolt FOP transzferek esetén a pool egyes, illetve valamennyi eleme (vagyis az egész pool) törölhető. Egy adott megbízás törlése esetén a feldolgozás megáll, a már sikeresen zárolt értékpapír fedezet feloldásra kerül és a fedezetlen, vagy sorban álló tételek pedig kikerülnek az értékpapír sorból. A feldolgozás akkor folytatódik, amennyiben a pool ismét teljessé válik, vagy teljesen törlésre kerül.

Amennyiben minden elvárt számú megbízás beérkezett, de a pool-ba tartozó bármely megbízásnál problémát talál (pl. párosítási hiba, hold státusz), az érintett instrukcióra a tényleges problémát jelző settlement reason kód kerül kiküldésre, míg a pool-ban lévő többi megbízás 'LINK' reason kódot kap, jelezvén azt, hogy a kiegyenlítés egy kapcsolódó instrukció problémája miatt áll.

A T2S érintettséű linkelt FOP transzferek a T2S felé is összekapcsolt TRAD megbízásként kerülnek továbbításra.

4.1.2. Automatikus transzfer-generálás és jóváírás

Tekintettel arra, hogy az eltérő főszámlák között teljesítendő kiegyenlítési megbízások, transzferek párosítása kötelezővé válik az SDR előírások alapján, így a KELER által jelenleg is biztosított automatikus transzfer-jóváírási funkció („dump”) is átalakításra kerül. Ügyfeleink számára jelenleg biztosított annak lehetősége, hogy az átadó ügyfél megbízása alapján, a megbízásban megjelölt átvevői számlán automatikusan, a fogadó fél által benyújtott instrukció hiányában és párosítás nélkül jóváíródjanak a transzferált értékpapírok, amennyiben a fogadó alszámlán ez a beállítás engedélyezett volt.

A jövőben a KELER az ún. passzív-matching mechanizmust biztosítja ügyfelei számára, amely során a KELER ténylegesen előállítja a fogadó résztvevő nevében és helyett a kiegyenlítési megbízást, amennyiben a kiegyenlítési partner fizetés nélküli transzfert kezdeményez az érintett átvevő számla javára. Az átadó és átvevő ügyfelek instrukciói ezáltal tényleges párosítási folyamaton esnek át.

Az átvevő instrukció generálásának továbbra is a jelenleg használatos alszámla szintű jelző a feltétele, melyet az alszámla nyitása során (vagy később is) beállíthat a főszámla tulajdonosa.

Amennyiben az átadó ügyfél megbízása sikeresen befogadásra került és tartalmazza az átvevő értékpapírszámlaszámát, a KELER ezt követően a fogadási megbízást azokkal a fő adatokkal és paraméterekkel állítja elő, amelyek az átadó résztvevő megbízásában is szerepeltek.

A KELER által generált fogadási megbízásban szereplő ügyfél referencia a generálás napja alapján TRYMMDDXXXXXXXX formátumban kerül kitöltésre, a későbbi státuszok és visszaigazolások erre való hivatkozással kerülnek kiküldésre.

Fontos kiemelni, hogy amennyiben a számlatulajdonos résztvevő engedélyezi az automatikus transzfer fogadást, azzal automatikusan elfogadja az alábbi feltételeket is:

- A fogadási instrukció automatikusan kiegyenlítésre bocsátott (released) állapotban generálódik, a hold indikátor nem módosítható az értékpapírokat fogadó résztvevő által.
- A generált fogadási instrukció nem törölhető a fogadó résztvevő által. A törlésre akkor kerülhet sor, ha az átadó ügyfél megbízása még nem teljesült és törlést kezdeményez.
- Amennyiben az átadó ügyfél instrukciójában a fogadó fél számlaszáma nem került kitöltésre, - azaz csak a matching BIC azonosítja a fogadó résztvevőt -, a fogadó fél számára nem képződik meg a megbízás. A

tranzakció csak a fogadó résztvevő megbízásának beküldésével, sikeres párosítást követően teljesíthető.

- A fogadási instrukcióban szereplő részleges kiegyenlítési indikátor értéke minden esetben az átadó fél megbízásával megegyezően kerül beállításra. Azaz például, ha az átadó fél engedélyezte a részleges kiegyenlítést 'PART' indikátorral, a tranzakció részletekben is teljesülhet, mivel a fogadó oldali megbízás is 'PART' értéket fog kapni. A fogadó oldali megbízás részleges kiegyenlítési indikátora nem módosítható.
- Összekapcsolt (linkelt) FOP transzferek esetén az automatikus fogadási transzfer-generálást nem biztosítja a KELER. A résztvevő felelőssége a megfelelő megbízások beküldése.
- Amennyiben az átadó ügyfél a megbízásban szereplő tervezett kiegyenlítési napot követően küldi be a megbízást, akkor a - későbbi fogadási instrukció következtében - a késői párosítás és meghíúsulás miatt az átvevő résztvevő viseli a kockázatát és felelős az esetlegesen felmerülő pénzbírság (LMFP) megfizetésére, tekintettel a jogszabályi előírásokra⁹.

4.2. Főszámlán belüli értékpapír-transzfer - FOP (pozíció-rendezés)

Tranzakciókód: OWNI

A KELER résztvevői a saját értékpapírszámláik (azonos főszámla alá tartozó alszámlák) között teljesítendő fizetés nélküli (FOP) értékpapír-transzfereket egyszerűsített módon, előre párosított státusszal, egy megbízás benyújtásával kezdeményezhetik az erre a célra szolgáló 'OWNI' tranzakciókód megjelölésével. Az előre párosított megbízást minden esetben az eladói oldal nevében kell beküldeni (Securities Movement Type = 'DELI'), az átadó és átvevő értékpapírszámlák kötelező feltüntetésével.

A kiegyenlítési rendszer a transzfer feldolgozását a párosítás kivételével a 'TRAD' típusú ügyletekkel megfelelő módon kezeli. Státuszüzeneteket és visszaigazolást mindkét értékpapírszámlára vonatkozóan küld a rendszer. Az átvevő oldal számára az ügyfél-referencia (TxID / SEME) helyén 'NONREF' érték jelenik meg.

Pozíciórendezéses transzferek esetén a tranzakció a kiegyenlítési ciklus bármely pontján egyoldalúan törölhető kizárólag az instrukciót benyújtó (eladó) fél által.

4.3. Értékpapír adásvétel (DVP)

Tranzakciókód: TRAD (Payment type=APMT)

A fizetés ellenében teljesítendő értékpapír adásvételi ügyletben az értékpapír transzferálásával ellentétes irányú pénzmozgás is kapcsolódik a tranzakcióhoz (Delivery Versus Payment). A pénzügyi kiegyenlítés csak azonos devizanemű pénzszámlák között, konverzió nélkül történhet és a kiegyenlítéshez használt pénzszámlák devizanemének meg kell egyeznie a kiegyenlítési összeg devizanemével.

A DVP kiegyenlítésekhöz a következő pénzszámlák kapcsolódhatnak:

- A KELER platformján teljesítendő ügylet, HUF devizanemben KELER-ben, vagy MNB-ben vezetett pénzszámla használható.
- A KELER platformján teljesítendő ügylet külföldi devizanemben a KELER devizaszámlái használhatók.
- A T2S platformon teljesítendő, T2S devizát érintő (EUR) DVP ügyletekhez vagy a KELER-nél vezetett devizaszámla, vagy a KELER résztvevő saját, külső banknál vezetett számlája (ún. external DCA) használható. A lehetséges számlamodellek részletes bemutatását ld. 2.2.5. alfejezet alatt.

⁹ 1229/2018/EU rendelet 16. cikk (3) bekezdés alapján

A kiegyenlítési megbízás feldolgozása során a vevő pénzügyi fedezetének vizsgálata csak azt követően történik meg, amint az értékpapírokat szállító résztvevő oldalán az értékpapír fedezet - vagy részleges kiegyenlítés esetén annak egy része - sikeresen zárolásra került.

Amennyiben a részleges kiegyenlítés engedélyezett volt, úgy a pénzfedezetet a részleges értékpapír-mennyiséghez arányosítottan vizsgálja a rendszer.

4.4. Elsődleges piaci ügyletek

Tranzakciókód: KELR/PRMT

Az elsődleges piaci ügyletek során az újonnan kibocsátott és forgalomba kerülő értékpapíroknak a kiegyenlítése történik a kibocsátótól, illetve megbízottjától kapott eladó oldali kiegyenlítési megbízások, valamint az értékpapírok vevői (forgalmazói) által benyújtandó kiegyenlítési megbízások alapján, DVP elven.

A jelenlegi gyakorlatban az elsődleges piaci tranzakciókat az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) használja, aki az instrukciókat egyoldalúan (párosítottan) nyújtja be, azonban az SDR által előírt kötelező párosítási követelmény miatt a KSZP élesítését követően a vevői oldal részéről is szükségessé válik az ellenoldali kiegyenlítési megbízások benyújtása.

A tranzakciókódot leszámítva az elsődleges piaci ügyletek minden tekintetben megegyeznek a pénzmozgással járó értékpapír kiegyenlítési ügylettel (DVP TRAD), továbbá a KELER nem alkalmaz korlátozást az instrukciót benyújtó félre nézve sem, tehát bármely KELER résztvevő használhatja a KELR/PRMT tranzakciókóddal jelölt megbízásokat.

A megbízások párosításánál a KELER nem veszi figyelembe a tranzakciókódokat, azaz - ha minden egyéb párosítási feltétel teljesül - egy 'KELR/PRMT' megbízás is párosodhat egy 'TRAD' ügylettel.

4.5. BÉT fix és aukciós ügyletek

Tranzakciókód(ok): KELR/BSEF, illetve KELR/BSEA

A kereskedési helyszínen kötött, de központi szerződő fél által el nem számolt ügyletek kategóriájába tartozó fix és aukciós ügyletek a BÉT megbízása alapján DVP elven, bruttó módon, azaz nettósítás nélkül kerülnek kiegyenlítésre. Bár a BÉT és KELER közötti adatátadás módja és formátuma megváltozik az ISO20022 alapú üzenetekre való áttéréssel, a kiegyenlítés folyamatában ügyfél oldalról alapvető változások nem tervezettek. Mindazonáltal felhívjuk a figyelmet a következőkre:

- A kiegyenlítési megbízásokat a BÉT küldi a KELER-nek, előre párosított módon, a megbízásban megjelölve az érintett (eladó és vevő) KELER résztvevők azonosításához szükséges adatait.
- EUR devizanemű kiegyenlítési megbízások a T2S felé feladásra kerülnek, azonban a dedikált T2S értékpapír-és/vagy szegregált (vagy külső) pénzeszközök érintő HUF-os tranzakciók is T2S-ben kerülnek kiegyenlítésre.
- Önkötések során, azaz amikor azonos pénzeszközöt érint a tranzakció eladói és vevői oldala, a pénzfedezetet - a jelenlegi gyakorlattól eltérően - biztosítani kell az ügyfélnek.
- A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kiegyenlítése bruttó árfolyamon történik: a megbízások kiegyenlítési összegeinek meghatározását a felhalmozott kamatot is tartalmazó bruttó árfolyam alapján a BÉT végzi el.
- A BÉT-től érkező kiegyenlítési megbízások esetén is biztosítani fogja a KELER a BÉT - mint instrukciót benyújtó fél - számára a megbízások törölhetőségét, a hold-release és az örökítési funkciókat. A megbízások KELER résztvevők általi állapot-módosítása vagy törlése nem biztosított. (A kötelező kiegyenlítési türelmi idő végét követő felfüggesztést és törlést a BÉT végezheti el.)
- A részleges kiegyenlítés e tranzakció-típusoknál nem támogatott.

4.6. KELER KSZF által garantált multinet ügyletek

Tranzakciókód: KELR/MTNS

A KELER KSZF az egyes kereskedési helyszíneken kötött ügyletek kiegyenlítését a KELER-ben a pénz- és értékpapír oldali multilaterális nettósítás elve szerint végzi. Az elszámolás eredményeként előálló kiegyenlítési megbízásokat a KELER KSZF nyújtja be a KELER részére párosított formában az ügyfél számlájára, a ügyfelek részéről külön kiegyenlítési megbízás benyújtása nem szükséges.

A KELER KSZF multinet tranzakciói elsődlegesen HUF pénznemben teljesülnek, azonban EUR, és USD kiegyenlítés is biztosított.

Az értékpapír és pénz oldali nettósítás módjában a Program élesítésével egy időben változás nem várható, a jelenlegi gyakorlat szerint a KELER KSZF az értékpapír oldali megbízásokat első körben FOP ügyletként adja át a KELER-nek, a pénz oldali tranzakciókat pedig az értékpapír-kiegyenlítési rendszeren kívül, közvetlenül a klíringtag, vagy kiegyenlítési megbízott pénzsámláját vezető pénzkiegyenlítési rendszer felé továbbítja (beszedési, vagy átutalási megbízás formájában).

Mindazonáltal az értékpapír- kiegyenlítési megbízások az ISD értéknapi megjelölésével már a multinet ügyletek tervezett kiegyenlítési napját megelőzően, az ügyletkötés napjának (ISD-2) végén esedékes elszámolási folyamat végén átadásra kerülnek a KELER rendszere felé (a jelenlegi ISD-1 helyett), az ügyfelek értékpapírszámláit érintő terhelési tételek kiegyenlítésre bocsátott (released) módban, míg a jóváírási tételek felfüggesztett (hold) státuszban. Ezek tényleges kiegyenlítésére a terhelési tranzakciók sikeres teljesítését követően kerül sor.

A pénz oldali instrukciók kezdeményezésére továbbra is csak a tervezett kiegyenlítési napon kerül sor, előre értéknapozott tételek nem várhatók.

A kiegyenlítési fegyelmet érintő szabályozás („SDR”) követelményei miatt a KELER KSZF nem-teljesítési folyamatai, illetve szankciómechanizmusai jelentős felülvizsgálat és átalakítás előtt állnak.

A KELER KSZF saját hatáskörben továbbra is elvégzi napon belül (14:00 órakor) az adott napi kiegyenlítési megbízások ellenőrzését.

- Amennyiben minden terhelési megbízás sikeresen teljesült, akkor a KELER KSZF kiegyenlítésre bocsátja az addig felfüggesztett állapotban lévő jóváírási megbízásokat.
- Amennyiben a klíringtag nem teljesítette értékpapír szállítási kötelezettségét, a KELER KSZF az addigi FOP multinet megbízás törlése mellett új, DVP instrukciót küld a KELER-nek a nem teljesített értékpapír-mennyiség és arányosan számított ellenérték vonatkozásában.

Ezek az ún. nemteljesítési DVP ügyletek tovább öröklődnek, amennyiben a tervezett kiegyenlítési nap végéig sem sikerül a kiegyenlítés.

A jogszabályban előírt kötelező kiegyenlítési türelmi időt követően kerül sor a DVP típusú kiegyenlítési megbízások felfüggesztésére és az esetleges kényszerbeszerzési eljárás megindítására. A KELER KSZF a későbbiek során részletes tájékoztatást ad a klíringtagokat érintő új eljárásrendjéről.

A tranzakció további jellemzői:

- A KELER KSZF mind a FOP, mind a DVP típusú MTNS ügyletek esetén engedélyezi a részleges kiegyenlítést, ezáltal is növelve a kiegyenlítési hatékonyságot.
- Az instrukciót törölni, módosítani és örökíteni az instrukciót benyújtó félnek (a KELER KSZF-nek) van lehetősége.

4.7. Derivatív ügyletek fizikai szállítása (FISZER)

Tranzakciókód: KELR/PDSS

Az alapvető működésben ügyfél oldali változás nem várható a jelenlegi gyakorlathoz képest. A multinet tranzakciókhoz hasonlóan, a FISZER megbízások is előre párosítottan érkeznek be a KELER KSZF-től, a tranzakció jellemzői és kiegyenlítése jórészt megegyezik a multinetnél felsoroltakkal, annyi eltéréssel, hogy a FISZER tranzakciók minden esetben DVP elvűek, illetve a nemteljesítések kezelését a KELER KSZF külön eljárásrend alapján végzi.

A tranzakcióhoz kapcsolódó további változások :

- A KELER KSZF engedélyezi a részleges kiegyenlítést a FISZER típusú ügyletek tekintetében is.
- Az instrukciót törölni, módosítani és örökíteni az instrukciót benyújtó félnek (a KELER KSZF-nek) van lehetősége.

4.8. Cross-border megbízások könyvelése

Tranzakciókód: KELR/CBTR

Amennyiben a KELER résztvevő külföldi piacra vonatkozó (cross-border) ügyletet kezdeményez, akkor ennek - a külföldi számlavezetőnél történt - sikeres kiegyenlítését követően a KELER az ügyfél értékpapírszámláján egy CBTR típusú tranzakcióval hajtja végre a tranzakció könyvelését a KELER tükörszámlával szemben. Ezt a tranzakciót a KELER cross-border rendszere kezdeményezi és küldi be az ügyfél számláját érintően a kiegyenlítési rendszer felé előre párosított módon. Ügyfél oldalról a megbízás nem módosítható, törölhető.

Megjegyzés: A résztvevők által megadott eredeti cross-border megbízások státuszainak és visszaigazolásainak jelentése a jelenlegi módon (KID-en vagy SWIFT-en) fog történni, azonban az új rendszer által előállítandó számlakivonatokon és riportokon a crossborder ügyletek az eredeti tranzakciós adatokkal (pl. külföldi piac és partner, devizanem, stb.) megjelenítésével fognak szerepelni a terveink szerint.

A KELER külföldi értékpapír-piacokra nyújtott szolgáltatásai a Program első fázisával összefüggésben nem változnak!

4.9. Külföldi társasági események könyvelése

Tranzakciókód: KELR/CORP

A KELER külföldi számlavezetőjénél végrehajtott, értékpapír terheléssel, vagy jóváírással járó társasági esemény lebonyolítását követően a KELER az ügyfél értékpapírszámláján egy KELR/CORP típusú tranzakcióval hajtja végre a könyvelést a KELER tükörszámlával szemben. Ezt a tranzakciót a KELER társasági esemény-kezelő rendszere kezdeményezi és küldi be az ügyfél számláját érintően a kiegyenlítési rendszer felé előre párosított módon. Ügyfél oldalról a megbízás nem módosítható, törölhető.

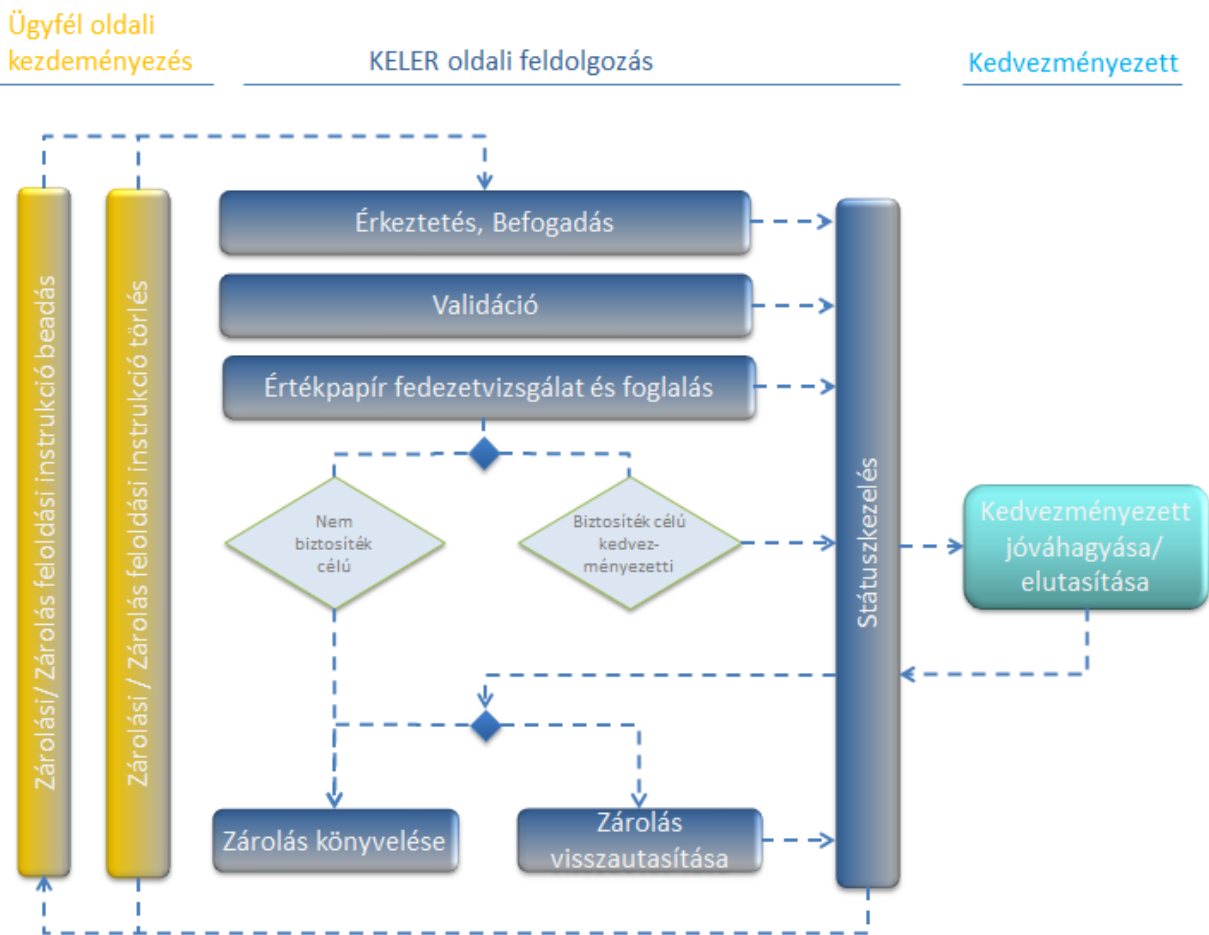
4.10. Zárolások

4.10.1. Zárolási instrukciók jellemzői

Értékpapírszámlán történő zárolásra Ügyfeleink továbbra is jogosultak megbízást adni a KELER-nek. Zárolási instrukció beadására ISO20022 szabvány szerinti semt.013 üzenetben van lehetőség KID-en keresztül.

A zárolási megbízás iránya szerint az értékpapír szabad egyenlegének csökkenésével járó zárolás, valamint a zárolt egyenleg felszabadításával járó zárolás-feloldás műveletek kezdeményezhetők a számlatulajdonos / zároló által.

A zárolási instrukciók nem tartoznak a kiegyenlítési megbízások körébe, ugyanakkor befogadásuk, formai és tartalmi validációjuk, üzemidő szerinti kezelési szabályaik és státuszkezelési elveik megegyeznek a kiegyenlítési megbízások feldolgozására vonatkozó eljárásokkal. Zárolási instrukciók nem kerülnek feladásra a T2S-be.

7. ábra: Zárolási megbízások életciklusa

A KELER a zárolás / zárolás feloldás instrukciókra vonatkozó státusz üzeneteket ISO 20022 semt.014 formátumú üzenetben küldi ki az ügyfeleknek. A zárolási műveletek sikeres végrehajtását a kiegyenlítési rendszer visszaigazoló üzenet kiküldésével jelzi az instrukciót beadó félnek ISO 20022 semt.015 formátumban.

Amennyiben a zárolási instrukciót nem a számlatulajdonos kezdeményezte (pl. papír alapon történő zárolás megbízás, zárolás elvonás, lejárat miatti automatikus feloldás), a zárolási instrukció befogadásáról és végrehajtásáról a KELER minden esetben státuszüzenetet küld a számlatulajdonosnak a beállított alapértelmezett csatorna figyelembe vételével - jelen esetben kizárólag KID-en (semt.014, semt.015).

A zárolások feloldása az eredeti zárolás tranzakció-azonosítójára hivatkozással történhet, amelyet az instrukcióban szerepeltetni kell mind a teljes, mind a részmenyiségre szóló feloldás esetén.

Lehetőség van napon belüli, határozott idejű zárolásra is. A Tpt. 144.§ (4) előírásai miatt azonban a zárolt értékpapírra vonatkozó újabb zárolási instrukció nem lehetséges.

A zárolt értékpapírok elvonására a kedvezményezett fél instruálhatja a KELER-t a jóváírandó számlaszám megadásával. Ebben az esetben a számlatulajdonos értékpapírszámláján a zárolt értékpapír feloldása mellett

az értékpapír egyidejűleg átmozgatásra kerül a kedvezményezett értékpapírszámlájára, amelyről a számlatulajdonos státuszüzenetben értesül.

A zárolási megbízások törlése mindaddig lehetséges, ameddig a zárolásra vonatkozó sikeres értékpapír fedezetvizsgálat és foglalás meg nem történt. Amennyiben a zárolási megbízás nem biztosíték célú kedvezményezett zárolás, a zárolás könyvelésére az értékpapír fedezetvizsgálattal egyidejűleg sor kerül. Biztosíték célú kedvezményezett zárolás esetén a kedvezményezett jóváhagyását az értékpapír fedezetvizsgálatot követő foglalás előzi meg, amely állapotában a zárolási megbízás már nem törölhető ügyfél kezdeményezésre.

Zárolási megbízás esetén a hold / release állapotváltoztatás, valamint a prioritásváltoztatás nem értelmezett. Az fedezetlen zárolási megbízások az üzemidő végén rendszer által törlésre kerülnek.

4.10.2. Zárolási megbízások típusai

A zárolási megbízások típusait a zárolási főcsoport azonosítja, amelyek az alábbi főbb kategóriákba sorolhatók:

- Egyoldalú zárolás
- Együttes zárolás
- Biztosíték célú kedvezményezett zárolás MNB kedvezményezettséggel
- Biztosíték célú kedvezményezett zárolás KSZF vagy KELER kedvezményezettséggel
- Egyéb kedvezményezett zárolás

Egyoldalú zárolás

Egyoldalú zárolás beadható KID-en és papír alapú megbízásként. A művelethez zárolási igazolás kérhető. A zárolás feloldására a zárolási igazolástól függően van lehetőség:

- Ha a zároláshoz a zároló kért zárolási igazolást, akkor csak annak bemutatásával, papír alapon történhet a feloldás,
- Ha a zároláshoz a zároló nem kért zárolási igazolást, akkor KID-en is indítható a zárolás-feloldás.

Az egyoldalú zárolás határozott ideig szóló lehet, de legfeljebb az értékpapír lejáratát megelőző két munkanapig.

Együttes zárolás

Együttes zárolás továbbra is kizárólag papír alapon kérhető, határozott ideig, de maximum az értékpapír lejáratát megelőző két munkanapig. Lejárat előtti feloldása továbbra is csak mindkét, papíron kiadott zárolási igazolás visszaszolgáltatása után történhet. Együttes zárolás beadása a jövőben is kizárólag nevesített megbízói számlán lehetséges.

Kedvezményezett zárolások

A kétoldalú kedvezményezett zárolások beadhatók KID-en és papír alapú megbízásként, a háromoldalú zárolások kizárólag papír alapon kezdeményezhetők.

Az MNB kedvezményezett bankkártyás zárolások határozott ideig szólhatnak, de maximum az értékpapír lejárat napját megelőző munkanapig. A VIBER limit és AFR zárolások határozatlan idejüként is beadhatók.

Az egyéb kedvezményezett zárolások határozott idejűek, figyelembe véve, hogy a lejárat napja nem lehet később, mint a zárolt értékpapír lejáratát megelőző második üzleti nap.

A KSZF kedvezményezett zárolások (kollaterál típusú zárolások) esetén az instrukció beadásakor szükséges meghatározni a kollaterál szegregációs jelleget, amely Saját értékpapírszámlán történő zárolás esetén lehet Saját vagy Megbízói, míg Megbízói értékpapírszámlán történő zárolás esetén Megbízói lehet.

MNB vagy KSZF kedvezményezett zárolások esetén letéti igazolás / tulajdonosi igazolás nem kérhető.

4.10.3. Zárolási jogcímek

A zárolási instrukció beadásakor a számlatulajdonosnak kötelező megadni a zárolás jogcímét is Tpt. 144.S (2) jogszabályi követelményeként. A zárolásoknak az alábbi jogcímei lesznek/lehetnek, amelyek közül a számlatulajdonosnak kell kiválasztania az adott zárolási tranzakció esetében a megfelelő jogcímet.

Jogcím kód	Jogcím angol megnevezése	Jogcím magyar megnevezése
LIEN	Lien	zálogjog
BAIL	Bail	óvadék
DECO	Deposit in court	bírósági letét
DCPN	Deposit in the care of a public-notary	közjegyzői letét
RFLA	Registration of filing for legal action	perfeljegyzés
EXPO	Executory power	végrehajtási jog
REOC	Restriction on conveyance	átruházás korlátozása
RPEM	Right of pre-emption	elővásárlási jog
RREP	Right of repurchase	visszavásárlási jog
RSEL	Right of sell	eladási jog
RPUR	Right of purchase	vételi jog
PSFM	Provision/safeguard measure	biztosítási intézkedés
INTM	Injunction/temporary measure	ideiglenes intézkedés
BLAW	Blocking based on law	egyéb jogszabályon alapuló zárolás
BJUM	Blocking based on juridical measure	egyéb bírósági intézkedésen alapuló zárolás
BREM	Blocking based on regulatory measure	egyéb hatósági intézkedésen alapuló zárolás
BLCO	Blocking based on contract	egyéb szerződésen alapuló zárolás,
BLIN	Blocking based on instruction	egyéb instrukción alapuló zárolás
OTHR	Other	egyéb

4.10.4. Lejárt zárolások automatikus feloldása vagy értékpapír lejárat miatti automatikus zárolás feloldás

A határozott ideig tartó zárolások a lejárat nap végén automatikusan feloldásra kerülnek. A határozatlan ideig szóló zárolások az értékpapír lejáratát megelőző egy vagy két munkanapig maradnak zárolva a zárolás típusától függően, majd azt a rendszer üzemidő záraskor automatikusan feloldja.

A lejárt zárolások feloldásáról a számlatulajdonos értesítést kap: instrukció befogadásáról semt.014, a zárolás feloldás sikeres végrehajtásáról semt.015 üzenetben.

Amennyiben a zárolás automatikus feloldása értékpapír átalakítás miatt szükséges, az átalakítás miatti zárolás-feloldásról és az új értékpapírra vonatkozó zárolásról is értesülnek a számlatulajdonosok semt.014 és semt.015 üzenetekben.

4.11. Repo tranzakciók

Tranzakciókódok: REPU / RVPO

A repo ügyletben az eladó és a vevő olyan azonnali értékpapír adásvételi ügyletet köt, amely egyidejűleg egy visszavásárlási kötelezettséget támaszt az eladó felé az ügylet tárgyát képező értékpapír vonatkozásában, előre meghatározott jövőbeni időpontban, előre meghatározott visszavásárlási áron.

Az új rendszer élesítésével továbbra is elérhetőek lesznek a szállítós típusú repo ügyletek.

A KELER ügyfelei körében végzett igényfelmérés eredménye alapján azt a döntést hozta, hogy óvadéki repo ügyletek nem lesznek elérhetőek, az új rendszerre való átállással ezek kivezetésre kerülnek.

A repo ügylet azonnali adásvételre vonatkozó nyitólábat, illetve a későbbi időpontban megvalósuló visszavásárlási (lejárat) lábat, valamint a hosszabbított repo-t a rendszer külön tranzakcióként, de azonos repo referenciával összekapcsolva kezeli.

Az ügylet nyitó lábát jelentő instrukciókat az eladó és vevő külön adják be (MT541, MT543 / sese.023), amelyet a KELER a párosítási szempontoknak megfelelően párosít.

Az az ügyfél, aki a repo induló lábában az eladói oldalt képviseli, 'REPU' tranzakciókódot jelölhet meg, aki a vevői oldalon áll pedig 'RVPO' -t.

A nyitó instrukciók tartalmazzák a repo lejáratra vonatkozó szükséges adatokat is, úgy mint:

- lejárat dátuma (Repo Closing Date, mely a lejáráó láb tervezett kiegyenlítésének napja lesz),
- visszavásárlási összeg (Repurchase Amount, mely a lejáráó láb kiegyenlítési összege lesz),
Megjegyzés: Visszavásárlási összegként csak a ténylegesen teljesítendő összeg adható meg, kamatszázalék és kamat összeg nem értelmezett! A visszavásárlási összeg értéke akár alacsonyabb is lehet, mint az induló láb kiegyenlítési összege, vagy azzal megegyező.
- a záróláb referenciája (Second Leg Reference, mely a lejáráó láb ügyfél-referenciája lesz), amellyel a lejárat lábat az ügyfél azonosíthatja,
- valamint a repo referencia, mely az ügylet során beadott összes instrukciót összekapcsolja.

Az ügyfelek instrukciói által elindított repo ügylet lejáráó lábát jelentő instrukciókat a KELER automatikusan generálja a nyitó instrukciók sikeres párosítását követően, az azokban megtalálható adatok alapján.

A lejáráó repo lábak a következő eltéréssel generálódnak:

- A tranzakciókódok oldalanként cserélődnek, azaz aki eredetileg az eladó volt a nyitólábban és 'REPU' tranzakciókódot jelölt meg az instrukciójában, a lejáráó láb automatikusan 'RVPO' kódot kap és fordítva.
- A lejáráó láb automatikusan a nyitólábbal ellentétes irányú pénzmozgást eredményez, a kiegyenlítési (visszavásárlási) összeg tekintetében.

A lejáráó láb instrukciói a generálással egy időben, azonnal párosításra kerülnek. A párosítást követően az érintett felek státuszüzenetben értesülnek a lejáráó lábak rendszerbe kerüléséről, és minden további státuszváltásról. A lejárat lábat instrukciói hivatkozzák a nyitó instrukciókat, továbbá a nyitó repo tranzakciót és a lejáráó repo tranzakciót a közös repo referencia is összeköti.

Amennyiben az adott ügylet egy napon belüli repo, - vagyis a nyitóláb tervezett kiegyenlítési napja és a lejárat dátum megegyezik - úgy a rendszer felfüggesztett (hold) státuszban generálja meg a lejáráó lábát (mindkét instrukciót). Ezután az ügyfelekre van bízva, mikor változtatják meg az instrukció státuszát, hogy teljesülhessen a visszavásárlási tranzakció, vagyis a kiegyenlítésre bocsátás érdekében egy állapot-módosító megbízást szükséges a rendszerbe küldeni.

Amennyiben a repo nyitó lábak törlésre kerülnek, azok kiegyenlítése előtt, úgy a rendszer automatikusan törölni fogja a lejáró lábakat is.

A KELER a repo tranzakciók prioritásához az egyéb, résztvevők által benyújtható DVP ('TRAD' és 'KELR/PRMT') megbízásokhoz képest alacsonyabb prioritást rendel.

A repo ügyletekhez kapcsolódóan az alábbi új szolgáltatások kerülnek bevezetésre:

- *Allegement küldés:* Az FOP és DVP tranzakciók mintájára a KELER allegement üzenetet küld a kiegyenlítési partnerek számára, a párosított, vagy törölt tranzakciók esetén pedig allegement visszavonást, illetve törlést.
- *Örökítés:* A repo ügyletek is az általános szabályok alapján örökíthetővé válnak, az eredeti megbízásban szereplő adatokkal. Amennyiben egy repo ügylet valamelyik lába meghiúsul, illetve késve teljesül, akkor is az eredetileg megadott kiegyenlítési / visszavásárlási összegben történhet meg a kiegyenlítés. Abban a speciális esetben, ha a repo induló lába csak a lejáráti dátum napján, vagy később teljesülne, akkor a rendszer az induló láb kiegyenlítését követően azonnal meggenerálja a repo lejáró lábakat. Általános szabály ugyanakkor, hogy a lejáró repo tranzakciók addig nem teljesülhetnek, amíg az induló láb kiegyenlítésre nem került!
- *Repo hold/release:* Bevezetésre kerül a hold-release funkció az induló és lejáró repo ügyletek esetében, ezzel kapcsolatban Ügyfeleink részletesebb státuszvisszajelzést kapnak majd a repo ügyletek státuszáról.
- *Repo lejáráti dátum módosítás:* A KELER lehetőséget biztosít a lejáró láb tervezett kiegyenlítési napjának későbbi, vagy korábbi dátumra való módosítására, amennyiben az induló láb már teljesült.

A lejáráti dátum módosítása esetén mindkét ügyfél részéről szükséges előbb egy lejáráti dátum módosítás miatti törlési instrukciót beadni, melyben egyrészt hivatkozni kell a törölni kívánt lejáró lábakra, valamint szerepeltetni kell hosszabbítás esetén a 'ROLP', előbbi lejáratás esetén a 'CALL' kódszót a Repurchase Type mezőben.

A törlési instrukció után szintén az eredeti záró tranzakcióra való hivatkozás és a Repurchase Type mezőben 'ROLP' vagy 'CALL' érték megadásával új megbízást kell beküldeni az eredeti repo ügyletben megadott adatok és a módosított futamidő alapján a módosított visszavásárlási összeggel.

A repo ügylet meghosszabbítására, vagy a lejáráti dátum előre hozására az eladó és vevő fél által benyújtott és párosított instrukciók alapján kerülhet sor.

Lejáró repo hosszabbítás esetén teljes- és részhosszabbítás is lehetséges lesz, repo előbb lejáratás csak a teljes értékpapír-mennyiségre kezdeményezhető.

Amennyiben az ügyfél részhosszabbítást kér, több új instrukciót szükséges benyújtani: külön a módosítandó lejáráti dátumra vonatkozó értékpapír mennyiségre és új lejáráti dátumra, illetve külön az eredeti lejáráti dátumon maradó mennyiségre. Az összességében beadott részmennyiségeknek meg kell egyeznie az eredeti zárólábban szereplő teljes mennyiséggel.

A rendszer csak akkor kezdi meg az repo instrukció módosítását, amikor az összes ahhoz szükséges üzenet beérkezett és párosodott. Tehát bevárja a törlési instrukciókat, majd az összes szükséges új repo instrukciót. Szélsőséges esetben ez azt is jelentheti, hogy az eredeti lejáró láb akár kiegyenlítésre is kerülhet időközben, amennyiben nem érkezett be időben az összes kapcsolódó instrukció.

A repo ügyletek lejáratának módosítása az új repo instrukció beadására is szolgáló üzenetekkel azonos formában történik. Ha a módosítás a KID felületen kerül benyújtásra, akkor a kapcsolódó üzenetek (törlés+új instrukció) is ezen a csatornán lesznek elérhetőek.

REPO tranzakciók a T2S-ben

A T2S közvetlenül nem támogatja a repo tranzakciókat, azonban a KELER a repo megbízások különböző lábainak feldolgozása során úgy adja be az instrukciókat a T2S-be, hogy az Ügyfél megbízásait T2S-képes kiegyenlítési megbízásokká alakítja, 'TRAD' tranzakciókód megjelöléssel.

4.12. Nyílt végű befektetési alapok forgalmazása és kiegyenlítése

A KELER WARP (Wide Application Routing Platform) rendszere lehetővé teszi nyílt végű befektetési alapok jegyeinek forgalmazásához, elszámolásához és kiegyenlítéséhez kapcsolódó folyamatok automatizálását, megbízások kezelését.

A KELER új kiegyenlítési és törzsadat-kezelő rendszerei és a WARP közötti integráció elsősorban a kiegyenlítési megbízások kezelésében jelent majd ügyfeleink számára változásokat, ezek közül a következőkre hívjuk fel szíves figyelmüket

- Az új kiegyenlítési háttérrendszer funkcionalitásának megfelelően a WARP-ban is új tranzakció-típusok és státuszok kerülnek bevezetésre.
- A napi rábocsátások és törlések folyamata egyszerűsödik:
 - FOP forgalomba hozatali ügyletek esetén is - a mai DVP tranzakciók működési elvének megfelelően - egy tranzakció segítségével kerül végrehajtásra az új befektetési jegyek rábocsátása a kiegyenlítési ügynök (jelenlegi terminológiával: Elszámoló fél) 787878 számlájára és egyúttal onnan az értékpapírok átmozgatása a forgalmazó instrukciójában megadott célszámlára,
 - FOP visszaváltások esetén a forgalmazó értékpapírszámlája és a kiegyenlítési ügynök (606060-as) számlája közötti transzfer összekapcsolásra kerül a befektetési jegyek törlésével.
- FOP ügyletek esetén a jövőben nem kerülnek összevonásra egy értékpapír azonos kiegyenlítési napra eső, de több számlát érintő rábocsátási és törlési tranzakciói, így az esetleges meghiúsulások vagy kiegyenlítési késedelmek egy-egy számlára korlátozhatók lesznek.
- A WARP felületén keresztül lehetővé válik a hold-release és törlési funkciók használata a rábocsátási és törlési tranzakciók esetén is.
- A tranzakciók törlése a kiegyenlítési megbízások generálását és a kiegyenlítési rendszerbe való küldését követően is lehetővé válik, a tényleges kiegyenlítés időpontjáig. A kiegyenlítési megbízások teljes (bilaterális) törlése egyben az összes kapcsolódó forgalmazási instrukció törlését is magával vonhatja, illetve az instrukciók kiegyenlítés nélküli lezárt állapotba állíthatók lesznek.
- Nyílt végű befektetési jegyek rábocsátásai, illetve törlései nem kerülnek feladásra a T2S felé a Program első fázisában. Ennek megfelelően dedikált T2S alszámlán WARP ügylet létrehozása nem engedélyezett.

4.13. Értékpapírmozgás nélküli pénzáttalás (Payment free of delivery / PFOD)

Tranzakciókódok: 'TRAD', illetve 'PAIR'

Új tranzakciótípusként kerül bevezetésre a PFOD, amely értékpapírokhoz kapcsolódó pénzáttalást jelent, de értékpapír-kiegyenlítés nem történik, mivel a kiegyenlítési megbízásban szereplő értékpapír mennyisége nulla.

A PFOD bevezetését eredetileg a T2S integráció indokolta, mindazonáltal a KELER e tranzakciótípus alkalmazását általánosan elérhetővé teszi Ügyfelei számára nem csak a T2S, hanem KELER-en belüli kiegyenlítések esetén is. Felhasználása olyan esetekben lehet indokolt, amelyek pénz kifizetését, disztribúcióját eredményezik, vagy egyéb, értékpapírhoz kapcsolódó jogosultság vagy kötelezettség pénzügyi rendezése történik.

A PFOD feldolgozási és validációs szabályai az - az értékpapír oldali fedezet-ellenőrzést kivéve - a DVP ügyletekkel egyeznek meg, azaz a KELER értékpapír-kiegyenlítési rendszere (vagy a T2S) az érintett pénzümlavezető rendszer(ek)nek küld terhelési és jóváírási utasítást. Pozitív válasz esetén a megbízás kiegyenlített státuszt kap.

KELER résztvevők a 'TRAD' tranzakciókóddal kezdeményezhetnek PFOD típusú kiegyenlítést, mely minden esetben párosítási folyamaton megy át.

Az általános célú, ügyfelek által benyújtható PFOD megbízások mellett a pénzbírságok KELER általi beszedése és szétoztása is PFOD tranzakciók keretében tervezett. Ezek a bírság célú tranzakciók 'PAIR' tranzakciókóddal, a KELER által generálva, előre párosított státusszal kerülnek beküldésre a kiegyenlítési rendszerbe. A pénzbírságok részleteivel kapcsolatban ld. az 5. fejezetet.

5. KIEGYENLÍTÉSI FEGYELMET ÉRINTŐ INTÉZKEDÉSEK

A CSDR és a hozzá kapcsolódó, a kiegyenlítési fegyelmet szabályozó rendelet (SDR) számos új előírást tartalmaznak az értékpapír-kiegyenlítésben érintett valamennyi piaci szereplő számára a meghiusult ügyletek megakadályozása és szankcionálása érdekében. A következőkben összefoglaljuk azokat az intézkedéseket, amelyek a központi értéktár és résztvevői tekintetében, a kiegyenlítésekhöz kapcsolódóan relevánsak.

5.1. Meghíusulások megakadályozását célzó intézkedések

A KELER is biztosítja résztvevői számára valamennyi, a jogszabályban meghatározott szolgáltatást és teljesíti azokat az előírásokat, amelyek a kiegyenlítések meghíusulásának megakadályozását célozzák, így többek közt:

- A nemzetközi sztenderd üzenetformátumok használata mellett a kiegyenlítési megbízások automatikus feldolgozási folyamatokon esnek át.
- Az üzleti nap folyamán valós időben, kötelező jelleggel, az előírt párosítási szempontok és toleranciaszintek figyelembe vételével párosítja a KELER a kiegyenlítési megbízásokat.
- Bevezetésre kerül a párosított megbízások kétoldalú (bilaterális) törlése.
- A kiegyenlítési megbízások széles körére kiterjesztésre kerül a hold-release mechanizmus.
- A párosított kiegyenlítési megbízások esetén megszűnik a jelenlegi 20 üzleti napos örökítési szabály és így a tervezett kiegyenlítési napon, vagy az instrukciót érintő utolsó státuszváltást követően akár 60 üzleti napig örökítésre kerülnek a kiegyenlítési megbízások. (Kényszerbeszerzés hatálya alá eső megbízások esetén azonban kötelező a kényszerbeszerzési időszak végén törölni az instrukciót!)
- Bevezetésre kerül a részleges kiegyenlítés lehetősége.
- A KELER valós idejű státuszüzeneteket és allegement értesítőket küld a résztvevők számára.

Ezen szolgáltatások részletes jellemzői a 3. fejezetben kerültek részletesen bemutatásra.

5.2. Pénzbírságok

A jogszabályi előírások alapján a KELER is kötelezően pénzbírságokat fog kivetni a meghíusult kiegyenlítéseket okozó résztvevőkre.

A KELER feladata, hogy azonosítsa azokat a kiegyenlítési megbízásokat, amelyek nem teljesültek (azaz meghíusultak) az eredetileg tervezett kiegyenlítési napon, vagy - későbbi párosítás esetén - azt ezt követő nap(ko)n és e tranzakciók után a megbízásokban szereplő értékpapírok mennyisége, azok piaci árai, vagy a kiegyenlítési összeg és a jogszabályban előírt bírságráta alkalmazásával kiszámolja, jelentse, beszedje és továbbítsa az alkalmazandó bírságokat.

A pénzbírság, - mint a jogszabályban előírt egyik szankciómechanizmus - nem képezi részét a KELER bevételeinek, hanem a meghíusult megbízások vétlen felei számára kerül továbbításra.

A pénzbírságok kezelése tekintetében a KELER is követi az Európai Központi Értéktárak Szövetségének (ECSDA) ajánlásait¹⁰.

5.2.1. Pénzbírsággal érintett megbízások

A pénzbírságok mind a kereskedési helyszíneken, mind az OTC piacon kötött ügyletekre alkalmazandók.

¹⁰ A pénzbírságokkal kapcsolatos részletes tudnivalókat az ECSDA CSDR Penalties Framework dokumentum tartalmazza

Pénzbírsággal azok a párosított kiegyenlítési megbízások sújtandók, amelyek a kiegyenlítés tervezett napján nem teljesültek és olyan pénzügyi eszköz kiegyenlítésére irányultak, amely:

- EU-s kereskedési helyszínen kereskedhető vagy EU-s központi szerződő fél által elszámolható
- a részvény elsődleges kereskedési helyszíne nem EU-n kívül, ún. harmadik országban található

(A páratlan megbízások önmagukban nem képezik pénzbírság alapját!)

A fenti kritériumok meghatározása az ESMA által üzemeltetett adatbázisok alapján történik:

- Az EU-s kereskedési helyszínre bevezetett instrumentumokat a Financial Instruments Data System (FIRDS)¹¹ adatbázis tartalmazza.
- Azon részvények listáját, amelyeknek elsődleges kereskedési helyszíne az EU-n kívül található, a Short Selling Regulation (SSR) lista¹² alapján lehet megállapítani.

A bírságok megállapításának alapja, hogy egy párosított megbízás az adott tranzakció típus számára releváns, kiegyenlítést lehetővé tévő időablak végén (cut off időpontjában) milyen státusszal rendelkezik. Ez a státusz határozza meg, hogy milyen okból hiúsult meg a kiegyenlítés, vagyis, hogy mely ügyfél sújtandó a pénzbírsággal, így pl. értékpapír fedezethiány miatt az eladó, pénzhiány miatt a vevő, felfüggesztett (hold) státuszban tartott megbízások esetén akár mindkét fél egyszerre is sújtandó a bírságokkal.

A KELER számolja ki valamennyi, a saját rendszerében teljesítendő megbízás után a bírságot.

A KELER-en kívül teljesítendő (T2S vagy cross-border) megbízások után kivetett bírságokat a külső kiegyenlítési platform (T2S) vagy a bírságot kiszámító központi értéktárak (pl. KDPW) számolják ki és jelentik majd a KELER-nek. A KELER ezeket a bírságtételeket is beépíti a napi és havi riportokba, illetve e külső kiegyenlítési helyszíneken kivetett és továbbhárított bírságok kiegyenlítése is a KELER által számított bírságokkal együtt, összevontan történik.

5.2.2. A pénzbírságok típusai és kiszámítása

A bírságok alábbi két típusa kerülhet alkalmazásra, attól függően, hogy az érintett kiegyenlítési megbízások párosítására a tervezett kiegyenlítési naphoz képest mikor került sor.

- **LMFP (Late Matching Fail Penalty):** Ha a kiegyenlítés tervezett napján (ISD) a kiegyenlítést lehetővé tévő cut-off időpontját követően - akár még ISD napon, az üzleti nap zárása előtt, vagy egy későbbi üzleti napon - kerül sor a kiegyenlítési megbízások sikeres párosítására, akkor a tranzakció kiegyenlítésének tervezett napjától a párosítás napjáig terjedően, - akár egyszerre több napra (N) visszamenőlegesen - kerülhet kivetésre a bírság, amely a késői párosítást szankcionálja. Az a résztvevő köteles megfizetni, aki a párosítás előtti utolsó műveletet kezdeményezte. (pl. másodikként küld instrukciót).

Számítási képlet DF, RF, RVP, DVP (azaz tényleges értékpapírmozgást eredményező megbízások esetén):

$$LMFP = \sum_{n=1}^N (\text{Bírságkulcs} * \text{Értékpapír napi referencia ára} * \text{Értékpapír mennyiség})$$

Számítási képlet PFOD (azaz tényleges értékpapírmozgást nem eredményező megbízások esetén):

$$LMFP = \sum_{n=1}^N (\text{Bírságkulcs (napi hitelkamatláb)} * \text{Kiegyenlítési összeg})$$

¹¹ https://registers.esma.europa.eu/publication/searchRegister?core=esma_registers_firds

¹² https://registers.esma.europa.eu/publication/searchRegister?core=esma_registers_mifid_shsexs

- **SEFP (Settlement Fail Penalty):** A tervezett és a tényleges kiegyenlítési nap(ok) közötti időszakra számított bírság, amelyet olyan kiegyenlítési megbízás után kell megfizetni, amely a kiegyenlítés tervezett napján, a releváns cut-off időpontjáig párosításra került, de a tervezett kiegyenlítési napon, vagy az azt követő üzleti nap(ok)on nem teljesül. Egy üzleti napon, csak arra az adott napra vonatkozó SEFP kerül felszámításra.

Számítási képlet DF, RF, RVP, DVP (azaz tényleges értékpapírmozgást eredményező megbízások esetén):

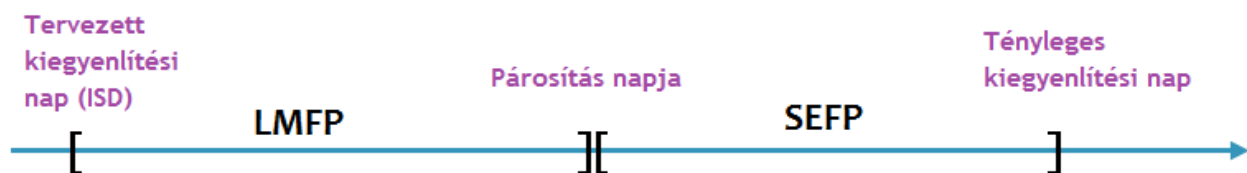
$$SEFP = \text{Bírságkulcs} * \text{Értékpapír napi referencia ára} * \text{Értékpapír mennyiség}$$

Számítási képlet PFOD (azaz tényleges értékpapírmozgást nem eredményező megbízások esetén):

$$SEFP = \text{Bírságkulcs (napi hitelkamatláb)} * \text{Kiegyenlítési összeg}$$

A bírságkulcs mértéke:

- értékpapír-fedezetlen, vagy visszatartott (hold státuszban lévő, vagy kapcsolódó ügylet miatt meghiúsult) megbízás esetén: értékpapír típusától függő érték (ld. táblázat)
- pénz fedezetlen ügyletek esetén: az érintett devizanemet kibocsátó központi bank által meghatározott diszkontráta, időarányos része (360 napos bázison).

9. ábra – Bírságok típusai a tervezett kiegyenlítési naptól függően

Pénzbírságok számításához alkalmazandó bírságkulcsok¹³

Likvid részvények	1,00 bp
Illikvid részvények	0,50 bp
Állampapírok	0,10 bp
Vállalati kötvények	0,20 bp
KKV-tőkefinanszírozási piacon (pl. BÉT Xtend) kereskedett pénzügyi eszközök, kivéve kötvények*	0,25 bp
KKV-tőkefinanszírozási piacon (pl. BÉT Xbond piac) kereskedett kötvények*	0,15 bp
Egyéb pénzügyi eszközök esetén	0,50 bp
Készpénzhiány (RVP és PFOD ügyletek) esetén	A kiegyenlítés pénznemét kibocsátó jegybank által napi hitel fejében felszámított hivatalos kamatláb, amely nem lehet kisebb, mint 0

A KKV tőkefinanszírozási piacokon (SME growth market) kötött ügyleteket a kiegyenlítési megbízásban szereplő kereskedési helyszín MIC kódja alapján azonosítja be a KELER.

¹³ Részletesen ld.: (EU) 2017/389 rendelet

A bírságok kiszámításának és beszedésének pénzneme KELER számlák közötti (intra-CSD) ügyletek esetén:

- amennyiben az eredeti kiegyenlítési megbízás típusa FOP, akkor HUF (az idegen devizanemben denominált értékpapírok tranzakciói, vagy devizában nyilvántartott piaci ár esetén is)
- amennyiben a kiegyenlítés módja DVP, akkor a kiegyenlítési megbízás eredeti devizanemében kerül kiszámításra a pénzbírság is

5.2.3. Pénzbírságok jelentése

Minden bírságtétel esetén megállapításra kerül a meghiúsulást okozó, azaz a bírságot fizetni köteles résztvevő, valamint a vétlen fél, aki a bírság kedvezményezettje lesz. A bírságok szempontjából minden esetben KELER résztvevőnként (KELER főszámlánként) kerülnek meghatározásra a partnerek, így a riportok címzettjei is minden esetben a KELER résztvevők lesznek, akiknek a szintjén a bírságok összesítése megtörténik. (Vagyis alszámlánkénti, vagy mögöttes megbízói / klíringtagi bontást a KELER nem biztosít a riportjaiban).

A KELER résztvevők kötelesek a bírságtételek saját megbízóik felé történő allokálásáról, jelentéséről és továbbhárításáról gondoskodni.

Napi riport

A KELER minden résztvevő számára napi szinten legkésőbb a tárgynapot követő üzleti napon 12 óráig jelentést küld az előző üzleti napra vonatkozó, a résztvevő által fizetendő, vagy számára jóváírandó pénzbírságokról és a kapcsolódó kiegyenlítési megbízások részleteiről. A pénzbírságok jelentése MT537, illetve a KID-en semt.044 riportok formájában és külön KID lekérdezés formájában tervezett.

Havi riport

A havi riportban az előző hónapra vonatkozó véglegesített bírságtételek adatai alapján készült devizánkénti és partnerenkénti összesítések jelennek meg, valamint az adott résztvevővel szemben ténylegesen kiegyenlítendő pénzbírságok nettósított összegei is. A havi riport nem tartalmaz egyedi bírságtételeket és kapcsolódó tranzakciós adatokat. A havi riportokhoz használt üzenetek köre megegyezik a napi riportokéval.

5.2.4. Bírságok életciklusa, bírságnaptár

Az ECSDA értéktárak - így a KELER is - úgy alakítják ki eljárásrendjeiket, hogy lehetőség szerint minél egységesebb módon, az egyes országok között harmonizált naptár alapján kerüljenek meghatározásra a bírságok jelentését, fellebbezését és kiegyenlítését érintő napok. Ez alapján került kialakításra egy egységes bírságnaptár (Penalties Business Calendar), amelyben a bírságkezelés szempontjából releváns üzleti napnak (Penalties Business Day - PBD) tekintendő minden nap a következők kivételével: szombatok, vasárnapok, december 25. és január 1.

Az üzleti napok (PBD) számához kapcsolódóan kerülnek meghatározásra a következő kiemelt napok, határidők:

- 1) A bírsággal érintett résztvevő a bírság a hónap 10. üzleti napjáig élhet fellebbezéssel a KELER felé az előző hónapot érintő bírság kapcsán.
- 2) A KELER-nél számlát vezető külföldi CSD (ún. investor CSD) a hónap 11. üzleti napjáig élhet fellebbezéssel a KELER felé az előző hónapot érintő bírság kapcsán.
- 3) A KELER a hónap 12. napjáig végezhet módosításokat az előző hónapra kiszámított bírságtételeken.
- 4) Az előző hónap véglegesített bírságtételein alapuló, összesítéseket is tartalmazó havi riportot a 14. üzleti napon küldi ki a KELER az érintett résztvevőknek.
- 5) A bírságok kifizetése a hónap 17. üzleti napján esedékes.

Amennyiben az 1-4. pontokban felsorolt PBD nap olyan napra esik, amely nem KELER üzleti nap, (azaz kiegyenlítési szolgáltatást nem nyújt a KELER), akkor az adott esemény az adott PBD-t megelőző utolsó olyan napon esedékes, amikor a KELER is nyitva tart.

Így például, ha a 12. PBD-n a KELER zárva tartana, akkor a módosításokat a 11. üzleti napon (PBD) fogja legkésőbb végrehajtani a KELER, de ezzel együtt a fellebbezési határnapok is korábbra tolódnak (pl. a 10. helyett a 9. üzleti napig nyújthat be fellebbezést a résztvevő, illetve a 11. üzleti nap helyett a 10. üzleti napig a külföldi CSD típusú résztvevő.) Ennek megfelelően a havi riportok küldése is legkésőbb a 14. üzleti napon (de KELER zárva tartás esetén, a megelőző KELER üzleti napon esedékes!)

Amennyiben a hónap 17. üzleti napja (PBD) nem KELER üzleti nap, akkor pedig a bírságok kiegyenlítését szolgáló PFOD instrukciók kiegyenlítése (5. pont) a következő KELER üzleti napon esedékes.

5.2.5. Pénzbírságok fellebbezése, módosítása

A KELER résztvevői a kapott napi riportok alapján fellebbezést nyújthatnak be, amennyiben valamely, a riportban szereplő bírságtétel jogosságát, illetve számításának részleteit kifogásolják. A fellebbezést a napi riport fogadásától kezdődően egészen a tárgyhónapot követő hónap erre kijelölt határnapjáig - legkésőbb a 10. üzleti napig (PBD), azt is beleértve - benyújthatják a résztvevők, illetve külföldi CSD ügyfelek a 11. üzleti napig.

Fellebbezésre adhat okot, többek között, ha törzsadat-jellegű hiba miatt eltérést mutat a KELER által jelentett bírság a résztvevő által megállapított összegtől. Például a pénzügyi eszköz besorolására, likviditására, vagy a referencia kamatlábra, ezáltal az alkalmazott bírságkulcsra vonatkozó hiba, stb. miatt a számítás részletei hibásak, vagy ha a bírság egy KELER technikai hiba ellenére került felszámításra egy későn beérkezett megbízásra, esetleg egy érintett résztvevővel szemben fizetést korlátozó eljárás indult.

A fellebbezésre egyelőre nincs a KELER által előírt üzenetformátum, illetve nemzetközi sztenderd még nem ismert. A résztvevők egy e-mail útján kérhetik majd a bírságok felülvizsgálatát. A fellebbezés során minden olyan adat és információ elvárt, amely annak ellenőrzéséhez szükséges. Így többek közt: A résztvevő számlaszáma, a meghíúsult megbízás azonosítója, a fellebbezés oka, illetve a résztvevő által jogosnak ítélt számítás részletei.

A fellebbezést a KELER megvizsgálja és indokolt esetben korigálja az előzőleg kiszámított bírságot. A módosítás eredményezheti a korábban kiszámított pénzbírság törlését, újra felvételét, a pénzbírság bármely részleteinek módosítását. A fellebbezés eredményéről a KELER válasz levélben ad tájékoztatást a fellebbezést benyújtó fél számára, illetve bírságtétel módosítása esetén a következő napi riportban is megjelenik a módosított (új) rekord.

Módosítást azonban a KELER fellebbezés nélkül is végrehajthat a kalkulált bírságtételeken legkésőbb a hónap 12. üzleti napjáig, amennyiben saját rendszerében utólagosan megváltozik valamely, a számításhoz felhasznált adat, paraméter. (Pl. az értékpapír piaci ára).

Amennyiben egy bírságtételt módosít, vagy utólag rögzít a KELER, az érintett résztvevők számára küldendő következő napi riportban megjelenik a tétel. Terveink szerint a napi riportok mind az adott napi új, mind az adott napon módosított pénzbírságokat is tartalmazzák. (Tehát egy összevont riport készül, nem készül külön riport az új és egy a módosított bírságtételekre.)

5.2.6. Pénzbírságok kiegyenlítése

Legkésőbb a hónap 15. üzleti napján a KELER pénzbírság-kezelő rendszere előkészíti azokat az előre értéknapozott és előre párosított PFOD megbízásokat, amelyek segítségével a bírságok beszedése és kiosztása meg fog történni, a hónap 17. üzleti napján (PBD), illetve ha ez a nap nem KELER üzleti nap, akkor a következő KELER üzleti napon.

Ezen PAIR tranzakciókóddal rendelkező PFOD megbízások kiegyenlítési rendszerbe való érkezését követően az ügyfél a megbízásra vonatkozó státuszüzeneten (MT548, sese.24), illetve nap végi kivonaton keresztül értesül arról, hogy mi lesz az a végső, devizanemenkénti nettó összeg, amelyet a bírságok összesítése után fizetnie kell a KELER felé, vagy számára fizetni fog a KELER.

Ezen értesítés alapján az nettó fizető ügyfélnek a 17. üzleti napon a kiegyenlítési időszak kezdetéig biztosítania kell a pénzbírságok beszedésére szolgáló pénzeszámláján legalább akkora összeget, amely fedezi a fizetendő bírságok kiegyenlítését.

(A pénzbírságok kiegyenlítéséhez kapcsolódóan a résztvevőknek előzetesen devizanemenként meg kell jelölniük és bejelenteniük a KELER-nek azokat a pénzeszámlaszámokat, amelyeken a beszedést - kiosztást a KELER végrehajthatja. E pénzeszámlaszámokat a KELER törzsadatként nyilvántartásba veszi és felhasználja a PFOD instrukciók generálásához.)

A 17. üzleti napon a KELER megkísérli a speciális PFOD tranzakció segítségével a bírságösszegek beszedését. (A bírság terhelését célzó megbízások várhatóan released állapotban, a bírságok résztvevők felé történő jóváírását célzó megbízások pedig hold státuszban kerülnek beküldésre a kiegyenlítési rendszer felé.)

A sikeresen teljesült PFOD megbízások alapján a beszedett összegeket a KELER egy dedikált pénzeszámlán tárolja mindaddig, amíg valamennyi bírság kiegyenlítése nem sikerült. A jogosult résztvevők számára csak akkor kezdődik meg a bírságok jóváírása (az addig felfüggesztett állapotban tartott instrukciók kiegyenlítésre bocsátása, amennyiben valamennyi beszedés egyaránt sikeresen teljesült.

Az ESMA állásfoglalásának és a nemzetközi piaci gyakorlat hiányában jelenleg még függő kérdés a bírság-nemteljesítések kezelése. Előzetesen az alábbi opciókat vizsgálja a KELER az alapértelmezett, automatikus működés részeként:

1. Egyik résztvevő sem kaphat addig bírság-jóváírást, ameddig bármely résztvevő nem teljesítette fizetési kötelezettségét. Részleges kifizetés nem történik egyik jogosult résztvevő felé sem.
2. Amennyiben valamely résztvevőnek járó (nettó) bírságok összegét teljes mértékben, minden résztvevőtől sikeresen beszedte a KELER, akkor a jogosult résztvevőnek, - a 100% fedezettség miatt - teljesíthető a kifizetés. Azonban azon résztvevők felé, akik számára a fizető féltől való beszedését csak részlegesen, vagy sehogy nem tudta végrehajtani a KELER, nem kerülne kifizetésre semmilyen összeg. (azaz még részlegesen sem!)

A nemteljesítések végleges kezelése érdekében várhatóan a nemteljesítő fél bírságainak megbontása és a kapcsolódó fizetési kötelezettségek újraszámítása lehet szükséges legkésőbb az adott hónap végéig. Ezt a KELER kivétel-kezelési eljárásaként tudja végrehajtani. Ilyen esetben a KELER a nemteljesítő résztvevőt kiemelt díjjal tervezi szankcionálni és a fizetési fegyelem többszöri megsértése adott esetben a KELER tagság felfüggesztésével és megszüntetésével is járhat. Továbbá az érintett esetek - a résztvevők megnevezésével - a felügyeleti hatóság számára bejelentésre kerülnek!

5.2.7. A központi szerződő fél (KELER KSZF) által elszámolt ügyletek után esedékes pénzbírságok

A központi szerződő fél által elszámolt és megíúsult kiegyenlítési megbízásokhoz kapcsolódó pénzbírságok kalkulációja, így az esetleges fellebbezések kezelése is a KELER feladata, ugyanakkor a pénzbírságok beszedése és szétosztása a központi szerződő fél (KELER KSZF Zrt.) feladatát képezi!

A jogszabályi rendelkezések alapján a központi szerződő fél által elszámolt, megíúsult kiegyenlítési megbízások után esedékes pénzbírságok részleteit a központi értéktár jelenti a központi szerződő fél részére, és ezen pénzbírságok beszedését és szétosztását az egyes klíringtagok között a központi szerződő fél köteles elvégezni.

A fentiek értelmében a megíúsult ügyletek és bírságok adatait a KELER mind az érintett résztvevő, mind a KELER KSZF felé jelenti a napi és havi riportokban egyaránt - a CCP-s érintettség megjelölésével) - azonban a KELER által kalkulált, KELER résztvevőnkénti nettó fizetési pozíciók meghatározása során ezeket a bírságtételeket figyelmen kívül hagyja és így ezek az összegek nem képezik részét a KELER által kezdeményezett (PFOD típusú) bírság-kiegyenlítéseknél.

A KELER KSZF külön tájékoztatást ad ügyfeleinek az SDR megfelelés és bírságkezelés témakörében!

5.3. Kötelező kényszerbeszerzés

A jogszabályi rendelkezések alapján az ügyletkötésben érintett felek kötelesek a kötelező kiegyenlítési időszak végén kiegyenlítési megbízásaikat részlegesen kiegyenlíteni. A függőben maradt kiegyenlítési megbízást a nemteljesítő fél (értékpapírokat szállító résztvevő) köteles felfüggeszteni és helyette kötelező kényszerbeszerzési eljárást lefolytatnia. Az eredeti eladói instrukciót egészen a kényszerbeszerzési folyamat végéig hold állapotban kell tartani. A felfüggesztés okát instrukció szinten lehetőség lesz opcionálisan megjelölni (Buy-in reason: BYIY) az állapot-módosító üzenetben.

A fogadó (vétlen vevő) résztvevő az általa kiválasztott kényszerbeszerzési ügynökkel szemben egyenlíti ki a kényszerbeszerzési ügyletet, vagy pénzbéli kártalanítást hajt végre, amennyiben a kényszerbeszerzés nem, vagy csak részlegesen sikeres. A kényszerbeszerzési ügyletek kiegyenlítését a KELER 'TRAD' vagy 'OWNI' tranzakciókóddal tesz lehetővé.

A kényszerbeszerzéshez kapcsolódó ügyfél oldali folyamatokban a KELER-nek nincs szerepe. (pl. instrukció monitoring, felfüggesztés, partnerek értesítése, kényszerbeszerzési ügynök kijelölése, ügyletkötés, instrukció törlés és létrehozás, pénzbéli kártalanítás, stb.) Ez teljes mértékben az ügyletkötésben érintett résztvevők, illetve a központi szerződő fél dolga és felelőssége!

Részlegesen sikeres kényszerbeszerzés esetén új instrukciókat kell az eredeti felek között létrehozni és a KELER rendszerébe bevinni a maradék értékpapír-mennyiség tekintetében az eredeti kiegyenlítési megbízás tervezett kiegyenlítési napjával megegyező dátummal. Ezek a kiegyenlítési megbízások speciális megjelölést kaphatnak annak érdekében, hogy mentesüljenek a LMFP típusú pénzbírság alól, mivel a pénzbírság fizetése csak a kiegyenlítési rendszerbe való befogadástól kezdődően alkalmazandó. A megbízások megjelöléséhez a 'BSSP' kódot kell használni az adott üzenettípus kitöltési szabályainak megfelelő módon. A mentesség csak akkor érvényesíthető, ha mindkét résztvevő megjelölte instrukcióit az előírt módon.

A kényszerbeszerzési (vagy pénzbéli kártalanítási) folyamat végén az érintett résztvevők kötelesek az eredeti kiegyenlítési megbízásaikat törölni a KELER rendszeréből.

5.3.1. Kényszerbeszerzések jelentése

A fogadó ügyletkötő fél, - illetve nevében és helyette eljárva a fogadó KELER résztvevő - köteles a kényszerbeszerzési eljárás végeredményéről jelentést tenni a központi értéktár számára. A KELER jogszabályban előírt kötelezettsége alapján ezeket az adatokat köteles nyilvántartani és a felügyeleti hatóságok számára átadni.

A résztvevő / központi szerződő fél által küldött jelentésnek tartalmaznia kell többek közt az alábbi adatokat:

- A megíúsult kiegyenlítési megbízás azonosítója
- Az értékpapírszámla száma
- A kényszerbeszerzési eljárás végeredménye (teljes mértékben sikeres, részben sikeres, pénzbéli kártalanításra került sor)
- Kényszerbeszerzett pénzügyi eszközök mennyisége

- Kényszerbeszerzett pénzügyi eszközök ára és devizaneme
- Pénzbeli kártalanítás összege és devizaneme
- Kényszerbeszerzés dátuma

A KELER ügyfelei a jelentést a következő módon küldhetik meg a KELER részére:

- MT530 üzenetben (2020-as ISO15022 sztenderd alapján)
- Terveink között szerepel egy erre a célra szolgáló KID felület és XML import kialakítása is. Tekintettel azonban arra, hogy a SWIFT elvetette a megfelelő ISO20022 üzenet (sese.030) használatát a kényszerbeszerzések jelentésére, így az XML (semt.xxx sztenderd) üzenet jóváhagyásáig a KID felület és import funkció kialakítása még függőben van!
- A végleges KID funkciók kialakításáig átmenetileg excel sablon használatát biztosíthatja a KELER az adatok jelentéséhez.

6. ÜGYFELEK ÁLTAL ELÉRHETŐ RIPORTOK, LEKÉRDEZÉSEK

A kivonatok megújítása kapcsán általános célként tűztük ki a KELER riportjainak ISO sztenderdek szerinti minél teljesebb körű megfelelését, továbbá fontos szempont volt a könnyű értelmezhetőség, valamint a kétnyelvűség (magyar, angol) biztosítása.

Ennek érdekében a jelenleg elérhető, tartalmilag összetartozó vagy helyenként redundáns információt tartalmazó riportok összevonásra kerülnek. A felülvizsgált adattartalom nem jelenti az információtartalom csökkenését, a riportokon minden Ügyfeleink szempontjából releváns adat megjelenítésre kerül.

Emellett több területen jelenik meg többlet információ, vagy hasznos finomítás az új riportok bevezetésével. Mindazonáltal felhívjuk szíves figyelmüket, hogy az új riportok mellett egyes üzleti folyamatokhoz kapcsolódó riportok továbbra is a jelenlegi számlavezető rendszerekben kerülnek előállításra, így a meglévő riportok nem változnak, azok továbbra is elérhetők lesznek a KID-en.

A KELER a Program keretében bővíteni tervezi az Ügyfelek által a KID felületen keresztül kezdeményezhető lekérdezéseket (pl. számlatörténet, egyenlegek, pénzbírságok részletei, stb.).

A Program keretében előálló új, ISO riportok formátum-leírásait is a SWIFT MyStandards portálon publikáljuk, a maradó KID-es riportok leírását pedig új KIDIO fogja tartalmazni.

Értékpapír-kiegyenlítéshez kapcsolódó riportok:

Kód	Leírás		Megszűnik kiváltás miatt	Formátum
EP01	Értékpapír számla egyenleg kivonat	új	T751	semt.002.001.10 MT535
EP02	Könyvelt értékpapír instrukciók kivonata, nyitó/záró egyenleggel	új	O101, O106, O108, V106, V108, B101, CER	semt.017.001.10 MT536
EP03	Függő értékpapír instrukciók kivonata	új	O100, B100, T708N, CFU	semt.018.001.11 MT537
EP04	Törölt értékpapír instrukciók kivonata	új	O100, B100, T708N, CFU	semt.018.001.11
EP05	Teljesült zárolás instrukciók kivonata	új	T433, T522	semt.016.001.08
EP06	Függő - nem teljesült zárolás instrukciók kivonata	új	T527, T541	semt.034.001.01
EP07	Törölt - nem teljesült zárolás instrukciók kivonata	új	T527, T541	semt.034.001.01
	Meghiúsult kiegyenlítések miatti napi és havi pénzbírság kivonat	új		semt.044.001.01
	Zárolási kivonat a zároló és a kedvezményezett vonatkozásában (letéti igazolás)	új		TBD
E761	Egyesített összevont értékpapír számlakivonat	nem változik		text
T761	Összevont értékpapír számlák T. napi kivonata	nem változik		text
T768	T. napon változott összevont értékpapír számlakivonat	nem változik		text
D762	Központi értékpapír számla állapot	nem változik		text
T521	Élő zárolások kivonata	nem változik		text
T524	T napon változott zárolások kivonata	nem változik		text
T550	Szolgáltatási díjak tételesen	nem változik		text

Kód	Leírás		Megszűnik kiváltás miatt	Formátum
T700	Napközbeni forgalom	módosul a tranzakció típus értékkészlete		text
T711	Értékpapírszámla részletes és összevont állapot lista	nem változik		text
T712	Értékpapírszámla részletes és összevont állapot lista	nem változik		text
T714	Ép átalakítás fordulónapi készlet kimutatás	nem változik		text
T772	Kibocsátók összevont kivonat	nem változik		text
A705	T+2 Állampapír kivonat	nem változik		text
T705	Értékpapír letéti számlák kivonata	nem változik		text

Értékpapír-kiegyenlítéshez tartozó lekérdezések:

Megnevezés	Leírás	Megszűnik kiváltás miatt	Formátum
Páratlan ügyletek	EÉR és OTC páratlan ügyletek összevontan kérdezhetők le a KID által biztosított funkcióval	EERNONP, NONPAIR	xml
Sorban álló tételek	A függő értékpapír kiegyenlítési tranzakciók (sormonitor) lekérdezését a KID biztosítja	KVSMON	xml
Értékpapír számlaegyenleg	A funkció változatlan formában érhető el a KID felületén		text

7. DÍJSZÁMÍTÁS, SZÁMLÁZÁS

Az új díjszámítási és számlázást előkészítő rendszerünk kialakításánál törekszünk arra, hogy minél teljesebb módon lehetőség legyen a jelenlegi díjstruktúra szerinti számításokat elvégezni, valamint a kiszámított díjakat az Ügyfeleink elvárásait is figyelembe vevő egységekbe rendezetten számlázni.

Az új díjszámítási és számlázást előkészítő rendszer bevezetése a jelenlegi tervek szerint több fázisban fog megvalósulni, ahol az első fázis élesítési időpontja egybeesik az értékpapír kiegyenlítési rendszer élesítési időpontjával, míg a további fázisok tervezése jelenleg folyamatban van.

Az első fázis tartalma illeszkedik az értékpapír-kiegyenlítési rendszer funkcionalitásához, elsődlegesen az ahhoz kapcsolódó díjszámításra fókuszál, így annak élesítése jelentős mértékben nem érinti Ügyfeleinket. Ennek megfelelően jelen fázisban nem változik a számlázás, az ahhoz kapcsolódó riportok tartalma, illetve formátuma sem.

Általánosságban véve elmondható, hogy a KELER igyekszik egy, mind az ügyfél-, mind a belső igényeket rugalmasan kielégítő, paraméterezhető díjszámítási és számlázást előkészítő rendszert kialakítani, melynek előnyeit Ügyfeleink csak a Program későbbi fázisainak élesítését követően fogják tapasztalni.

A jövőbeni díjakról, díjstruktúráról, illetve a díjszámítás folyamatában bekövetkező esetleges változásokról a KELER a mindenkorai Díjszabályzatában ad tájékoztatást.

A Program díjszámítást és számlázást érintő modernizációjának első fázisa keretében megvalósuló változások kapcsán az alábbi pontok emelhetők ki.

7.1. Díjszámítással kapcsolatos változások

7.1.1. Újonnan bevezetésre kerülő értékpapír kiegyenlítési tranzakciók

Az értékpapír-kiegyenlítési rendszer élesítésével a jelenlegi DVD (Delivery versus Delivery) tranzakciótípus összekapcsolt (linkelt) FOP transzferekkel kerül kiváltásra, új tranzakciótípusként bevezetésre kerül az értékpapírmozgás nélküli pénzáttalás (Payment free of delivery / PFOD) tranzakció, valamint változik a REPO tranzakciók kezelése is, amelyekhez kapcsolódó új díjszámítási algoritmusok az értékpapír-kiegyenlítési rendszer élesítésével egyidejűleg kerülnek megvalósításra.

7.2. Számlázással kapcsolatos újdonságok és változások

7.2.1. Értékpapír kiegyenlítéshez kapcsolódó SWIFT üzenetkommunikációs díjak

Az új értékpapír-kiegyenlítési rendszer bevezetésével a jövőben használatos üzenetkommunikációs formátumok és a követendő szabályrendszer változik a jelenlegi gyakorlathoz képest. Ennek következtében az értékpapír kiegyenlítéshez kapcsolódó SWIFT üzenetkommunikációs díjak a jövőben az értékpapír letétkezelési és nyilvántartási, valamint az értékpapír tranzakciós díjakat tartalmazó (K5 jelzéssel kezdődő számlaszámú) díjszámlán fognak szerepelni.

A pénztranzakciókhoz kapcsolódó SWIFT üzenet díjak a jelenlegieknek megfelelően a továbbiakban is a devizaszámla-vezetéshez kapcsolódó díjakat tartalmazó (DM jelzéssel kezdődő számlaszámú) díjszámlán kerülnek megjelenítésre.

7.2.2. Reverse Billing

A reverse billing - mint opcionális szolgáltatás - keretében a KELER lehetővé teszi, hogy a SWIFT kommunikációhoz kapcsolódó, a KELER által felszámolt díjakat, illetve azok egy részét Ügyfelünk közvetlenül a SWIFT felé fizethesse. A szolgáltatás előnye, hogy a már SWIFT tagsággal rendelkező Ügyfelek számára a szolgáltatóval fennálló szerződésük szerinti díj kerül felszámításra.